

Theaterseizoen 2015 / 2016

maak mijn dag

Jaarverslag 2015

AAN DE ALGEMENE VERGADERING VAN AANDEELHOUDERS	- 3 -
BERICHT VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN.....	- 4 -
DIRECTIEVERSLAG	- 6 -
VOORWOORD.....	- 6 -
<i>Inspirerende ontmoetingsplek in turbulente tijden</i>	<i>- 6 -</i>
<i>Betekenisvolle ontmoetingen.....</i>	<i>- 6 -</i>
<i>Het afgelopen jaar kenmerkte zich bij PLT onder andere door</i>	<i>- 7 -</i>
<i>Financiële resultaten</i>	<i>- 9 -</i>
RESULTATEN.....	- 11 -
PROGRAMMERING	- 13 -
Toneel.....	- 13 -
VlakkeVloerSerie in 2015.....	- 15 -
Klassiek	- 16 -
Opera.....	- 18 -
Cabaret & Variété	- 19 -
Muziek	- 19 -
Samenwerking poppodia.....	- 20 -
Show / Musical (Toneel)	- 20 -
Theater colleges	- 21 -
Dans in 2015.....	- 21 -
Grensoverschrijdende dans.....	- 21 -
Dans voor jongeren	- 22 -
Intensivering banden met dansgezelschappen	- 23 -
Get Lost in 2015	- 23 -
Jeugdtheater, een afspiegeling van de grote wereld.	- 24 -
Cultuureducatie	- 25 -
'Amateur' en Nog meer Theater...of Theater en meer?.....	- 27 -
'Werking' en discours	- 28 -
MARKETING: RELEVANTIE & BELEVING	- 29 -
Resultaten Online bereik 2015	- 32 -
Theater Kerkrade.....	- 33 -
Rodahal	- 34 -
Herstel bezuinigingen	- 34 -
Amateur en semi professionals	- 34 -
De stad wordt er beter van	- 35 -
DE OMGEVING/POSITIONERING	- 35 -
Actieradius.....	- 35 -
Profiel Parkstad	- 35 -
Krimp	- 36 -
Herkomst kaartkopers in 2015.....	- 36 -
PROGRAMMERINGS- EN PUBLIEKSAANTALLEN.....	- 40 -
Overzicht aangeboden producties en bezoekersaantallen	- 40 -
Matrix programmering	- 41 -
GEBOUWEN EN HUURCONTRACTEN.....	- 44 -
Theater Kerkrade.....	- 44 -
Theater Heerlen.....	- 44 -
Onderhoud en vervanging	- 44 -
Uitbreiding stoelen capaciteit.....	- 45 -
Verduurzaming	- 45 -
MILIEUPARAGRAAF	- 46 -
STICHTING MECENAS PLT	- 47 -
RISICOPARAGRAAF.....	- 47 -
PERSONEEL EN ORGANISATIE.....	- 49 -

Personeelsvertegenwoordiging/Participatiegesprekken	- 49 -
Arbeidsomstandigheden	- 50 -
Arbeidsvoorwaarden	- 50 -
Ziekteverzuim	- 51 -
Aantal medewerkers	- 52 -
Verloop werknemers	- 52 -
NEVENFUNCTIES RAAD VAN COMMISSARISSEN EN DIRECTEUR	- 53 -
EEN KIJKJE IN DE TOEKOMST	- 54 -
Artistieke ontwikkeling	- 55 -
Programmeren	- 55 -
Gesubsidieerd aanbod	- 55 -
Vrije producenten	- 55 -
Co-productie rol en samenwerking	- 56 -
Talent ontwikkeling en bijzondere theatermakers	- 56 -
Amateurs, semi profs en lokale talentontwikkeling	- 56 -
Cultuureducatie	- 57 -
Festivals	- 57 -
Theater colleges	- 57 -
Nieuwe stedelijkheid	- 57 -
Ontwiking	- 57 -
Verruiming openingstijden theaters	- 58 -
'Appeltaartmatinee's'	- 58 -
Cultuurcluster Kerkrade	- 58 -
CRM en datamining	- 58 -
'Werking', Trainees en cultuurcluster	- 59 -
Service en beleving	- 59 -
Kerkrade	- 60 -
Gebouwen	- 60 -
Medewerkers	- 60 -
FINANCIËN	- 62 -
Ratio's	- 62 -
Kasstroomoverzicht	- 63 -
JAARREKENING	- 64 -
BALANS PER 31 DECEMBER 2015	- 64 -
WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2015	- 66 -
ALGEMEEN	- 68 -
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	- 68 -
Grondslagen voor de bepaling van het resultaat	- 71 -
TOELICHTING OP DE BALANS	- 73 -
Activa	- 73 -
Passiva	- 76 -
TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING	- 78 -
Baten	- 78 -
Bedrijfslasten	- 79 -
OVERIGE GEGEVENS	- 81 -
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	- 81 -
Statutaire winstbestemming	- 83 -

AAN DE ALGEMENE VERGADERING VAN AANDEELHOUDERS

Ingevolge artikel 25 van de statuten leggen wij u hierbij de jaarrekening over het boekjaar 2015 voor. Tevens treft u hierbij het verslag aan van de directie, alsmede de goedkeurende controleverklaring van Ernst & Young Accountants.

Wij stellen u voor deze jaarrekening vast te stellen, alsmede uw goedkeuring te verlenen aan het daarin opgenomen voorstel tot resultaatbestemming.

Daarnaast verzoeken wij u decharge te verlenen aan het bestuur voor het gevoerde beleid en aan de Raad van Commissarissen voor het gevoerde toezicht.

Heerlen, 22 april 2016

T.A. Goedmakers
voorzitter
Raad van Commissarissen

M.H. Dunnewijk
secretaris
Raad van Commissarissen

G.F.E. Schouterden
lid
Raad van Commissarissen

Mevrouw G.G.H.M. Haanen
lid
Raad van Commissarissen

BERICHT VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN

Aan de algemene vergadering van aandeelhouders,

Hierbij wordt u de door de directie opgestelde jaarrekening en het directiejaarverslag over het jaar 2015 aangeboden. De jaarrekening is gecontroleerd en van een goedkeurende controleverklaring voorzien door Ernst & Young Accountants. Vaststelling van de jaarrekening strekt tot decharge van de algemeen directeur voor het beheer en van de leden van de raad van commissarissen voor hun toezicht daarop.

In 2015 zette een positieve trend bij Parkstad Limburg Theaters (PLT) zich voort en bereikten we een bezoekersaantal van 233.031 bezoeken. Dit is een stijging ten opzichte van 2014 met maar liefst 15% (202.368 bezoeken), terwijl Theater Kerkrade per april 2014 wegens renovatie tijdelijk is gesloten. De Gemeente Kerkrade deelt de mening dat de organisatie en de band met het publiek en kunstenaars tijdens deze sluiting zo veel als mogelijk overeind moet blijven. (Geen ontslagen en voorkoming frictiekosten). Daarom wordt gepoogd, net als bij de sluiting van Theater Heerlen indertijd, de Parkstad programmering overeind te houden. Waar mogelijk worden voorstellingen in Theater Heerlen ingepland, ook worden 'kleine' voorstellingen doorgeplaatst naar het Cultuurhuis, om zodoende ruimte te creëren in de RABOzaal en LIMBURGzaal. In 2015 is het ons meer dan goed gelukt om de programmering op niveau te houden.

Onze Raad heeft mede naar aanleiding van de Code Cultural Governance, die zij begin 2015 wederom heeft geëvalueerd, een vernieuwd traject ingezet ten aanzien van de agendering van de vergaderingen van de RvC. In het jaarplan zijn verschillende nieuwe aspecten opgenomen. Naast ook informele contacten met medewerkers zijn er formele momenten waarbij de Raad zich naast de CEO laat informeren door de leden van zijn MT en/of specialisten in de verschillende beleidsgebieden, denk aan Techniek en Logistiek, Gebouwmanagement, Dienstverlening & Evenementen, Marketing, publieksonderzoek en CRM. Ook heeft een deelcommissie van de Raad uitvoerig van gedachte gewisseld met de hoofdprogrammeur (en CEO) over de artistieke ontwikkelingen binnen PLT.

De ontwikkelingen ten aanzien van Theater Kerkrade kregen in nagenoeg alle vergaderingen van 2015 ruim aandacht van de Raad. Meer en meer ontstaat daarbij uitzicht op een nog betere toekomst voor de podiumkunsten van Zuid Limburg en de cultuurcluster in Kerkrade. Die ongetwijfeld ook nadrukkelijk een nadere vernieuwde kijk op ons werk en werkwijze van onze organisatie op zal leveren. Dit alles in perspectief als de nieuwe accommodatie alles gaat bieden wat nodig is.

Het onderzoeksrapport ten aanzien van de ontwikkelingen van Schrittmacher en daarop volgende voorbereidingen van subsidie aanvragen in de BIS, Het Fonds Podiumkunsten en de Provincie Limburg waren eveneens onderwerp van gesprek.

De positie van PLT in Provinciale, Nationale en Provinciale context is een sterk terugkerend aspect van beschouwing inzake PLT. Samenwerking met andere podia staat daarbij hoog genoteerd, waarbij de focus is verlegd. Er wordt minder aan 'dode paarden' getrokken en meer ingezet op welwillende en gelijkgestemde partijen. Waarbij uiteindelijk ter stede (Parkstad) en landelijk (w.o. de Big 6 enerzijds en de meer artistieke podia als de Stadsschouwburgen van Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht etc. anderzijds) van goede resultaten sprake is. Dichterbij huis echter, lees Maastricht en Sittard Geleen helaas

slechts op onderdelen, waaronder War Horse, kleine succesjes geboekt konden worden. Met Theater Aken daarentegen zijn nadrukkelijk stevig stappen in de goede richting gezet en mogen we in 2016 de eerste resultaten verwachten.

Naast intern overleg heeft de raad in 2015 zeven keer vergaderd met de directeur en eenmaal overleg met de aandeelhouders. Met de accountant is de jaarrekening besproken. De Code Cultural Governance wordt bewust gehanteerd, waarbij goed bestuur, adequaat toezicht en transparante verantwoording wordt toegepast.

Groot respect en dank gaat uit naar inzet en werk van directie en medewerkers, dankzij welke de behaalde resultaten, het toegenomen vertrouwen en gegroeide imago van Parkstad Limburg Theaters zijn bewerkstelligd.

Samenstelling Raad van Commissarissen:

De heer T.A. Goedmakers – voorzitter

Mevrouw M.H. Dunnewijk – lid/secretaris

Mevrouw G.F.E. Schouterden – lid/portefeuille financiën

Mevrouw G.G.H.M. Haanen – lid per 2 september 2015

Wij waarderen de wijze waarop directie en medewerkers zich hebben ingezet, wat tot een bevredigend resultaat heeft geleid. Graag spreken we de verwachting uit dat de komende jaren deze positieve ontwikkeling zal worden voortgezet.

Heerlen, 22 april 2016

Namens de Raad van Commissarissen,
De heer T.A. Goedmakers

NDT2 – Sheering the Wolves / Fotograaf: Rahi Rezvani

DIRECTIEVERSLAG

Voorwoord

Inspirerende ontmoetingsplek in turbulente tijden

De wereld staat op haar grondvesten te trillen. Er woedt een revolutie als nooit te voren. Waar de industriële revolutie, die zo'n 150 jaar geleden voet aan wal zette in Nederland, de boel al aardig op z'n kop zette, toont zich aan het begin van deze 'digitale revolutie' weer een ongekende veranderingsgolf. De mondialiseringsslag daarbinnen 'verbindt' velen, maar ze slaat echter ook diepe wonden in lokale samenhang. Verandering is weliswaar essentieel voor een duurzame toekomst, maar als ze (te) snel gaat brengt ze vooral angst, onrust, vervreemding en niet zelden eenzaamheid. Juist in dergelijk roerige tijden zoeken we ankers, hebben we 'nood' onze eigen cultuur te kennen. Het is in dit tijdsgewricht en in deze omgeving waarin Parkstad Limburg Theaters (PLT) een veilige plek wil bieden voor 'onderzoek én ontmoeting'. Een plek waarin we op zoek kunnen naar de eigen waarden, niet zelden door kennis te nemen van juist die andere culturen. Het is in deze turbulentie waarin PLT wil bijdragen aan dynamiek en creativiteit, opdat onze stedelingen weerbaarder zijn, hun veranderingsbereidheid vergroot raakt en initiatieven rijkdom toeneemt. Bovenal wil ze openbare stedelijke ruimte bieden voor iedereen, plek voor betekenisvolle ontmoeting. Plek ook waar we onze (Park/Tripool) stad inkleuren met wat we samen delen, een trotse stad kunnen zijn, die haar mondiale én lokale rol neemt op een manier die past bij de 21e eeuw.

Waar in de turbulente stedelijke ontwikkeling anno 2015 de ontwikkeling één van de sterk in oog lopende verschijnselen is, is het juist haar stedelijke cultuur die er meer toe doet. In de herijking van haar rol daarbij bouwt PTL primair aan verbindingen tussen publiek en kunstenaars en publiek onderling. Draagt ze bij in en toont ze lokale, provinciale, euregionale, nationale en internationale kunstontwikkeling. Creëert ze culturele basis, zoekt ze voorhoedes én presenteert ze de top van podiumkunstontwikkeling. Waar mogelijk stimuleert zij relevante kunstproductie. Daarmee wil ze bovenal een inspirerende ontmoetingsplek zijn voor een ieder (niemand uitgesloten); gewoon een fijn theater zijn!

Betekenisvolle ontmoetingen

Het afgelopen jaar (2015) gaat voor PLT als belangwekkend de geschiedenis in. Meerdere aspecten zijn daarvan de oorzaak. Het feit dat het Fonds Podiumkunst ons voor de eerste maal als een van de weinigen buiten de Randstad én als enige in Limburg in de hoogste categorie van de SRP plaatste, vanwege onze gevarieerde en kwalitatief hoogwaardige programmering is belangwekkend, zeker naast het feit dat we niet minder dan 233.000 bezoekers (+15%) mochten verwelkomen! Waarmee we zelfs een 'all time high' neerschreven.

Meer dan ooit werken we vanuit de idee dat het ons om 'betekenisvolle ontmoetingen' gaat. Waarbij we de kunst én de (Park/Tripool) stad willen dienen, in onze missie die ook zegt, dat we *'De stad vooruit willen helpen'*. We weten ons daarbij gesteund met een uitspraak van de vooraanstaande en hoofdplanoloog van de gemeente Amsterdam Jos Gadet: hij beschouwt ideeënrijkdom als het goud van de stad, dat wat de duurzaamheid van de samenleving bepaalt, zowel in economische als culturele zin. In de op onze podia geboden creativiteit en pure schoonheid ligt waarheid, wijsheid en inspiratie besloten, die voor een (ook

economisch) duurzame en steeds veranderende samenleving onontbeerlijk is, ze zijn derhalve de energie; zeg maar 'de kolen' van de toekomst.

Henry – Scapino Ballet Rotterdam / Fotograaf: Nienke Elenbaas

Het afgelopen jaar kenmerkte zich bij PLT onder andere door

- In 2015 (M2015 Het jaar van de Mijnen) werd in Parkstad welbewust terug- en vooruitgekeken op en naar haar culturele kwaliteiten. Het festivalthema kreeg gedurende het gehele jaar met maar liefst 350 initiatieven in onze regio invulling, een aantal daarvan ook binnen de muren van onze theaters, waaronder:
 - Vijftig jaar geleden kondigde de toenmalige minister van Economische Zaken Joop den Uyl met een historische toespraak in ons theater de sluiting van de Nederlandse mijnen aan. De philharmoniezuidnederland en PLT hebben dit met een nieuw werk van Theo Verbey herdacht. Het welluidende *Lumen Ad Finem Cuniculem* -'Licht aan het einde van de Tunnel'- met een optimistische toekomstvisie kreeg de 22^e oktober een even hoopgevend vervolg in Mahlers *Vijfde Symfonie* met het wonderschone adagietto dat hij schreef als 'liefdesbrief' aan zijn vrouw en waarin figuurlijk het licht aangaat. Het sombere begin slaat immers om naar een stralend slot. De uitvoering werd gedirigeerd door de Russische dirigent Dimitri Liss; zijn eerste concert na zijn benoeming tot chef dirigent van het orkest. Een wereld première en compositie opdracht die mede dankzij de phzn, M2015, DSM én PLT tot stand kwam.
 - De boekpresentatie van Marcia Luyten '*Het Geluk van Limburg*' staat ook in het kader van M2015, maar toont eveneens de verruimde taakopvatting waarmee PLT invulling geeft aan haar taken anno de 21e eeuw.

- Bijna veertig jaar na het verschijnen van hun legendarische LP *'Witse nog, Koempel...'*, waarmee ze in 1976 in vier maanden een gouden plaat veroverde, bracht de Limburgse muziekgroep Carboon een hele serie reünie concerten, met ook in 2016 weer een viertal reprises.
- De conferentie *'Sterke vakbonden voor veilige mijnen, veilig werken is een mensenrecht'* was onderdeel van een breder project gericht op de versterking van de positie van mijnwerkers in Turkije. De conferentie ging over het Nederlandse mijnbouwverleden en de huidige arbeidsomstandigheden van mijnwerkers.
- Wetenschappers kregen met ingang van 2015 het podium en daarmee zetten de *'Theater colleges'* voet aan de grond bij PLT, eveneens binnen die nieuwe en verruimde taakopvatting.
- Onder de werktitel *'24/7'* is in 2015, vanuit eenzelfde motivatie, een pilot gestart om het theatergebouw en organisatie ruimer in het stedelijk leven haar rol te laten nemen, openingstijden te vergroten en stad, kunst en samenleving nadrukkelijker te verbinden. De serie *'Appeltaartmatinee's'* is een eerste stevige impuls dag programmering handen en voeten te geven.
- In 2015 worden ook voor het eerst documentaires (premières) gepresenteerd binnen PLT muren.
- *'Schrit_tmacher just dance'* beleeft haar 20 jarig jubileum en vijfjarige samenwerking van het Culturbetrieb Aken en PLT. Het festival heeft een stormachtige ontwikkeling doorgemaakt en we laten een uitgebreid onderzoek doen naar de vraag waar het festival staat. Tientallen stakeholders in de dans, dans critici en wereld van cultuurbeleid worden geïnterviewd. Meer dan verwacht neemt het festival een stevige plek in de Nederlandse en Euregionale danswereld in. Meer dan we ons zelf toedichtten blijken we niet alleen artistiek ons mannetje te staan, maar ook te behoren tot de top drie dansfestivals van Nederland ook in relatie tot het aantal betalende bezoekers (12.500). Het rapport vormt basis voor een zoektocht tot *'Schrit_tmacher next level'* en subsidie aanvragen bij Rijk, Het Fonds Podiumkunsten, Provincie en andere fondsen in de eerste maanden van 2016.
- Een expositiebeleid krijgt haar voorbereiding, de eerste expositie van nieuw structureel expositie beleid zal vanaf de eerste januari 2016 het levenslicht zien.
- De IBA (Internationale Bau Ausstellung) streek neer om transitie in stad en regio te duiden en versnellen. Waarmee ze haar klaarstoomt voor een (ook economisch) duurzame toekomst. De IBA zal in 2020 moeten leiden tot een stevig manifest dat niet alleen ruimtelijk, maar zeker ook cultureel innovatief zal moeten blijken. Halverwege het jaar presenteerde zij niet minder dan 350 ingediende projecten in onze RABOzaal, hetgeen een dynamiek aftekent als lang niet gekend in onze stad.
- Onze 'dochter' en zeer gewaardeerd partner Cultura Nova vierde haar 25 jarige bestaan. Een viering die haar niet alleen midden in de gemeenschap plaatste, maar eens te meer ook op een niveau, dat stad en regio onderscheidenlijk maakt op provinciaal, euregionaal, landelijk en internationaal niveau.
- In samenwerking met Cultura Nova, IBA en L1 maakten wij met CNTV tijdens het zomerfestival, en met hulp van Volkskrant recensente Annette Ambrechts, tien dagen lang onze eerste TV programma's.
- Op onze website en social media verschijnen eerste columns van onze net aangetreden web loggers, aan het einde van het jaar zijn er vier actief. Waarmee we de reuring rond onze voorstellingen en concerten vergroten.

- In 2015 gelukt het PLT de oorspronkelijk Nationale Theatre of Great Britain Production 'War Horse' in haar grote RABOzaal te presenteren. In een unieke reeks van 29 voorstellingen behaalde zij met ruim 26.500 bezoeker daarbij een onvoorstelbare bezettingsgraad van 92,5%. Wat ook een keerpunt in denken aangaande de onderlinge verhoudingen tussen de Limburgse Theaters kenmerkt, daar zij hier anders dan in het veelal overwegende 'concurrentie denken' de integrale verrijking van het culturele en theaterleven voorop stelden. Alle Limburgse theaters hebben bijgedragen aan het succes van deze bijzondere serie, die zonder die samenwerking onmogelijk geweest zou zijn! De productie toerde in Nederland, in series van minimaal vier weken, langs de zes grootste (1.000 +) vrij te programmeren theaterzalen.
- In 2015 is de revitalisatie van Theater Kerkrade definitief ingezet. Waarmee we eveneens een toekomst tegemoet gaan met de bibliotheek Kerkrade daar we tezamen een cultuurcluster gaan vormen.
- 'Ontzuiling' van domeinen als literatuur, muziek, architectuur, cinematografie, dans, theater, muziektheater zal daarmee ook in Parkstad invulling krijgen. Wat passend is in enerzijds de mondiale kunst ontwikkeling en anderzijds van culturele oriëntatie van de mens anno de 21^e eeuw.
- CRM raakt definitief verankerd in het doen en laten van PLT. Publieksonderzoek en klantcontact vormen belangrijke drijfveer in ons denken en werken.

Financiële resultaten

PLT heeft ook in financiële termen de wind in de zeilen. We schrijven een resultaat van € 270.000, - op de reguliere exploitatie. Vier weken 'War Horse', met 92,5% bezetting, levert naast een drukke agenda, met welhaast dagelijks ook meervoudige programmering, een hoge efficiëntie en optimaal resultaat. Ook ontvingen we meer subsidies van fondsen die we pas de komende jaren zullen kunnen inzetten.

Met ingang van 2014 resp. 2015 heeft de Gemeente Heerlen huurdersonderhoud en de vervangingsplicht van inventaris overgedragen aan PLT. Daartoe heeft zij het jaarlijkse subsidie verhoogd met een vaste bijdrage van € 650.000. Aanschaf, afschrijving en onderhoud vertonen echter wisselende kosten door de jaren heen. Het spreekt voor zich dat in de eerste jaren kosten van onderhoud en vervanging lager zijn dan latere jaren. Wat voor 2015 een 'boekhoudkundig' resultaat van ca. € 450.000, - oplevert.

PLT is veel dank verschuldigd aan haar belangrijkste subsidiënten de Gemeente Kerkrade en de Gemeente Heerlen. Meer nog dankt zij haar medewerkers, vrijwilligers en Raad van Toezicht voor de steun die zij in hen trof bij de uitoefening van haar opdracht en invulling van haar doelstelling.

Wij blijven de waarde van 'kunst om kunst', de bijdrage aan de economische ontwikkeling, de sociale kant van ons werk en vele andere waardevolle elementen ervan onderschrijven. In dit directieverslag lichten we slechts enkele elementen van ons veelzijdig werk toe en verwijzen we als aanvulling daarop graag naar voorgaande jaarverslagen waarin we al menig ander beleidsgebied uitvoerig hebben toegelicht. U treft deze jaarverslagen op onze website.

Belangrijk middel voor ons werk is geld. Geld dat we voornamelijk van de gemeentebesturen van Heerlen en Kerkrade ontvangen en waarvoor we hen uitzonderlijk dankbaar zijn. We achten het onze taak er zorgvuldig en efficiënt mee om te gaan. We rapporteren daar in het jaarverslag uitgebreid over. Onze reguliere exploitatie vertoont voor het eerst in jaren, mede

dankzij die enorme “blockbuster”, een overschot dat we grotendeels in een Overige reserve (risicofonds) dienaangaande zullen opnemen. Belangrijker is in onze ogen echter het volgende:

Het resultaat van ons werk toont zich niet in meetbare rendementen op de korte termijn. We zijn ervan overtuigd dat alleen langdurig, consequent en consciëntieus ‘acteren’ in ons veld zich ‘loont’ in het kader van de duurzame ontwikkeling van onze stad. We durven met vertrouwen te spreken over het feit dat we dankzij Gemeentebijdragen, de fantastische inzet van onze medewerkers, vrijwilligers en toezichthouders in 2015 opnieuw geslaagd zijn in onze opzet onze Parkstad Limburg (Tripool) vooruit te helpen.

Grote dank gaat uit naar de loyaliteit, enorme inzet, het enthousiasme en de grote deskundigheid van onze medewerkers en vrijwilligers die de grondslag vormden van alle behaalde resultaten in 2015!

Parkstad Limburg, 22 april 2016

B.M. Schoonderwoerd
Algemeen directeur, bestuurder en hoofd programmeur
Parkstad Limburg Theaters

NDT 1 – Hello Earth / Fotograaf: Rahi Rezvani

Resultaten

Cultuur ondernemingen als Parkstad Limburg Theaters (PLT) kennen anders dan 'gewone' ondernemingen een afwijkende 'winst-doelstelling'. Hoezeer laatstgenoemden tegenwoordig ook met meervoudige doelstellingen (denk aan maatschappelijk verantwoord ondernemen, duurzaamheid, governance etc.) te maken hebben rest hen nagenoeg altijd het feit dat het om positieve geldelijke winstcijfers gaat. In cultuur ondernemingen daarentegen is het erom te doen met de beschikbare middelen, waaronder het subsidie, optimaal en dynamisch 'cultureel rendement' te bereiken. Dit is niet zelden moeilijk en vereist bijzondere stuurmanskunst.

Waar we onderwijs van onmisbaar belang achten, veiligheid essentieel vinden, gezondheidszorg vanzelfsprekend is en we sportbeleid 'normaal' vinden, hebben ze met het meest wezenlijke van onze samenleving 'haar cultuur' gemeen dat de 'resultaten' zich minder gemakkelijk laten duiden als in 'gewone' ondernemingen waar de winst zich simpelweg 'onder de streep' in het zwart of rood aftekent.

Het (kunst) werk van PLT bestaat in hoge mate uit onze bijdragen die ertoe moeten leiden dat er een kwalitatief en dynamisch podiumkunst klimaat bestaat in onze stad. Wij zijn daarbij uitdrukkelijk van mening dat de veel gebezigde stelling dat de kunst, haar intrinsieke kwaliteit (kunst om kunst), op zichzelf voldoende van belang is voor een (ook economisch) duurzame samenleving. Dat alleen zou derhalve voor een zichzelf respecterende stad al voldoende zijn er stevig in te investeren. PLT heeft daarnaast echter in haar meerjarig beleidsplan en missie omschrijving evenwel een aantal extra elementen opgesomd en maatschappelijke ontwikkelingen geduid waarin podiumkunsten bijdragen als het gaat om een duurzame (ook economische) ontwikkeling van haar stedelijke gebied. We noemen daarom niet alleen ons financiële 'winstcijfers' maar duiden meer.

Het eindresultaat over 2015 toont een saldo ad ca. € 0,7 mln. positief. Dit bestaat uit een bijzonder positief resultaat ad ca. € 447.000, zie hierna. Ca € 200.000 is vooral ontstaan door de succesvolle productie War Horse in het voorjaar van 2015. Deze theaterproductie heeft boven verwachting veel bezoekers getrokken, wat ook een positieve spin-off opleverde voor de horeca-omzet. We moeten echter realistisch blijven, een dergelijk resultaat is eenmalig en zal niet structureel zijn. Het is voor het eerst in haar bijna zestig jarig bestaan! Het boeken van dergelijke producties brengt risico's met zich mee, ook voor het komende jaar zijn diverse (kleinere) series geboekt van grootschalig muziektheater. Voor het opvangen van de hiermee gepaard gaande risico's is een Overige reserve (risicofonds) gevormd ad € 200.000. Het regulier bedrijfsresultaat bedraagt € 70.000 positief, mede ontstaan door de onverwachte subsidietoekenning van Het Fonds Podiumkunsten ad € 45.000.

- PLT telt in 2015 849 culturele activiteiten, waarmee 233.031 bezoekers bereikt zijn.
- Daarnaast heeft zij een groot scala aan culturele reuring veroorzaakt door middel van website bezoek, social media bereik, krant- en tv vermelding et cetera, waarover verderop in het directieverslag uitvoerig melding wordt gemaakt.
- Ook heeft zij, weliswaar nauwelijks meetbaar, maar nadrukkelijk positieve ontwikkeling waargenomen in de iconisering van haar werk en gebouwen in de stad.
- Ook is zij erin geslaagd buiten de eigen stad meer zichtbaar en positief gewaardeerd te worden. Wat zich onder andere uitte in een extra subsidie van Het Fonds Podium

Kunsten. Waarmee ze zich als een van de weinigen buiten de Randstad en enige in Limburg ook nog in de hoogste categorie geplaatst weet! Door de Provincie Limburg werd zij eerder onderscheiden met de prijs voor 'Mens en Cultuur', waarbij zij wijst op het 'inspirerend en van goed onderbouwd cultureel ondernemerschap'. Waar PLT eerder al onderscheiden was met de 'Economy Award van Parkstad Limburg', indertijd toegekend door de ondernemersclub Corio-League met toen ruim vijf honderd.

- In cultuur educatieve zin heeft PLT ook uitdrukkelijk haar 'mannetje' gestaan, u treft daarover meer info in het directie verslag.
- Een graadmeter van succes van een culturele onderneming wordt vandaag de dag ook gezien in de mate waarin zij er in slaagt 'haar eigen broek op te houden'. Of zij er ook in slaagt naast Gemeentelijke subsidie eigen inkomsten te genereren. Het ligt sinds de verzelfstandiging uit de gemeentelijke organisaties (Heerlen -1995- en later Kerkrade -1998-) in de genen van PLT verankerd met de haar toebedeelde subsidie 'rond' te komen. In tegenstelling tot de situatie van vóór de verzelfstandiging heeft de organisatie nooit om extra subsidies gevraagd vanwege overschrijdingen. Ook zijn haar eigen inkomsten door de jaren gegroeid, in 2015 bedroeg de verhouding eigen inkomsten / subsidies zelfs 68/32 % van het geheel, waar dat ten tijde van de verzelfstandiging nagenoeg omgekeerd het geval was.
- De directe 'output' aan voorstellingen, zowel artistiek inhoudelijk als in het gekwalificeerde entertainment en het bezoek eraan zijn door de jaren stevig toegenomen. Waarmee expliciet gesteld kan worden dat het subsidie per bezoek aanzienlijk gedaald is! Temeer het regulier exploitatie subsidie al jaren onder druk staat, en bijvoorbeeld al jaren niet meer geïndexeerd wordt. In 2015 is er, voor het eerst in bijna zestig jaar, weliswaar sprake van een blockbuster van de eerste orde, maar er zou sprake zijn van opportunisme daarvan ook voor volgende jaren op te rekenen.
- PLT voert een uiterst zorgvuldig financieel beleid, waarbij de bedrijfsvoering erop gericht is om zo efficiënt mogelijk de doelstellingen te bereiken. Waar gebouw, organisatie en aanwezige talenten niet in de primaire doelstelling 'cultuur' ingezet (kunnen) worden, bijvoorbeeld op dagen dat er niet geprogrammeerd wordt, haar ook in te zetten om extra middelen te vergaren ten behoeve van de hoofddoelstelling. Op dagen dat er geen programmering is, wordt zaalruimte zoveel mogelijk ingezet voor de vergader- en congresmarkt.
- '*De aantrekkelijke stad*' is vandaag de dag de belangrijkste drijfveer voor haar (ook economische) duurzaamheid. Niet in de laatste plaats ten behoeve van de enorm mobiele 'creatieve klasse'. Waarvan de beroemde Amerikaanse socioloog en professor Richard Florida in zijn welbekende 'The rise of the creative class' (2002) vaststelde dat juist de innovatieve klasse gezien moet worden als 'motor' van innovatie en ontwikkeling. Deze groep zoekt echter steeds de aantrekkelijkste woonplaats meldt hij. Veel wetenschappers volgden zijn opvatting, hebben zijn 'ontdekking' verder verfijnd en uitgewerkt. Sindsdien is er een ware rage ontstaan de aantrekkelijkheid van de stad te vergroten. Ook onze stad hecht grote waarde aan verbetering van haar aantrekkelijkheid. Een goed podiumkunstenklimaat draagt daar in hoge mate aan bij. In de Atlas voor Nederlandse Gemeenten wordt daartoe jaarlijks een ranglijst van de vijftig grote steden weergegeven. Heerlen is sinds de eerste uitgaven een van de opmerkelijkste stijgers in deze ranglijst. Waar zij in de

eerste uitgave (2005) een weinig eerbare laatste plaats innam op de lijst is zij anno 2015 6 plaatsen gestegen. De toegenomen dynamiek in de podiumkunsten ter stede hebben daarin een stevige bijdrage geleverd, Heerlen staat op de lijst van podiumkunsten anno 2015 zelfs op de 5^e plek.

Programmering

Voor PLT is 'verankering' van haar programmering een cruciaal uitgangspunt. Meer nog is programmering resultaat van wat artistiek en cultureel 'aanwezig' is, c.q. 'leeft' binnen de gemeenschap. Daartoe heeft zij gekozen voor deskundige inhoudsprogrammeurs op de verschillende deelgebieden. Allen hebben daarbij ook uitdrukkelijke verantwoordelijkheid in publieksbereik, zij zijn daarnaast sturend in eigen domeinen voor PR en Publiciteit. Ze hebben als het ware een 'intendanten' rol elk op hun eigen terrein. Daarnaast kunnen zij voor groter succes terugvallen op vakspecialisten (marketing, planning, social media & datamining) die hen ondersteunen.

PLT ziet zich graag midden in de samenleving geplaatst en streeft mede daarom een pluriforme programmering na. De programmeringsnoodzaak is daarbij doordrenkt van haar verantwoordelijkheid in kunst, naar de kunstenaars en talentontwikkeling. Hoezeer ze in de Nederlandse context daarbij in hoge mate uit dient te gaan van wat geproduceerd en aangeboden wordt, is ze anderzijds ook niet gebonden en treft ze in menig genre veelal ruime keuze mogelijkheden.

Programmeren is in de ogen van PLT in het bijzonder ook het creëren van tradities, waarbinnen steeds de traditie van vernieuwing essentieel is. Primair biedt ze in de belangrijkste podiumkunst gebieden oriëntatie momenten voor het publiek. Naar mate belangstelling groeit en/of groeikansen heeft, brengt ze verruiming en verdieping aan in het aanbod. PLT hanteert naast een genre indeling ook een matrix indeling waarin ze 'niveau' doelstellingen noteert en bewaakt. Ten aanzien van beide perspectieven treft u overzichten in dit directie verslag.

De verschillende programmeurs is gevraagd een beschrijving te geven van belangrijke en / of belangwekkende ontwikkelingen in hun genres. De genre indeling wordt evenwel steeds lastiger omdat menig voorstelling zich niet meer binnen vast omlijnde vakjes afspelen. Zo is welhaast geen enkele toneel avond meer zonder een muzikaal element, zijn er zelfs meerdere dansvoorstellingen met tekstelementen. Veel dans heeft show elementen en er welhaast geen show zonder dans!

Toneel

Het jaar 2015 is niet het laatste jaar in het Kunstenplan '13-'16, maar wel het jaar waarin de gezelschappen en makers zich gaan beraden over het volgende Kunstenplan '17-'20 waarvoor aan het vroege begin van 2016 de plannen moeten worden ingediend bij het Ministerie, Fonds Podiumkunsten, Provincie en Gemeenten. Dat betekent aan het einde van dit jaar heel veel schrijfwerk. De contouren van de voornemens aan het papier toevertrouwen en bijbehorende cijfertjes toevoegen. Een hele klus. In 2015 zijn er dan ook verschillende netwerkmomenten om net iets meer dan anders te investeren in relaties en te onderzoeken wat je voor elkaar kunt betekenen.

Zo hebben we in dit jaar het contact opgepakt of - daar waar al bestaand - onderhouden met Toneelgroep Amsterdam, Theater Utrecht en traditiegetrouw het Nationale Toneel, Zuidelijk Toneel en uiteraard onze 'buurman' Toneelgroep Maastricht tijdens gezelschapsdagen of daartoe georganiseerde netwerkbijeenkomsten. Opvallend binnen de BIS-gezelschappen is de verjonging die sinds enige tijd gaande is. Nieuwe, jonge artistiek leiders nemen de stokjes over en zorgen voor een frisse wind in het soms stoffige aanbod. Nu eens een artistiek

leider, dan in een duobaan, of een aantal instanties die hun krachten bundelen en om beurten o.l.v. een eindverantwoordelijke artistieke keuzes maken. Dat maakt nieuwsgierig naar de komende jaren.

Behalve een voorbereidend jaar op het komende kunstenplan is 2015 voor de buitenwereld natuurlijk gewoon een jaar als ieder ander. Met een goede toneelprogrammering.

Al vroeg in het jaar staat het hele ensemble van het Nationale Toneel, waarvoor we als Kerntheater In Limburg functioneren, in een moderne versie van *As You Like It* van Shakespeare in de grote zaal. Het is druk op toneel en het barst er van talent. Er is veel te zien en te horen in een prettig tempo gespeelde encensering van Theu Boermans.

Bijna aan het eind van het jaar zien we een ander groot gezelschap, maar nu met maar vier spelers op toneel. Gastregisseur Sam Gold presenteert met Toneelgroep Amsterdam het zo fragiele *Glazen Speelgoed*, een familiedrama over een Amerikaans gezin in de jaren 30 van de vorige eeuw. Het spel is overtuigend, ijzersterk, het thema is broos en breekbaar. Het contrast hiertussen legt deze klassieker glashelder bloot.

Aan het eind van de zomer opent getalenteerde theatermaakster Marjolijn van Heemstra (Ro Theater) het nieuwe seizoen met *Als ik de liefde niet heb*. De uit Parkstad Limburg afkomstige pastoor Remy Jacobs is haar tegenspeler in dit aangrijpende verhaal over misbruik in de kerk. Ook dit is een fragiel meesterwerkje, dit keer met echt glaswerk op toneel en als precair detail het feit dat de hoofdpersoon uit de vertelling ook daadwerkelijk de persoon op toneel is. Bezoekers houden bij vlagen hun adem in. Tenminste als je je ermee kunt identificeren, als het onderwerp je iets zegt, omdat je toen ook jong was en je de opengetrokken beerput letterlijk kunt ruiken. De jongere generatie zegt het minder, onbekend met de beklemmende tijd van toen. Maar indrukwekkend is ontegenzeggelijk dat het toneel, als publieke ruimte, gebruikt wordt waar die ook voor bedoeld is: verhalen openbaar maken en uit de taboesfeer te halen. PLT telde, buiten het jeugdtonel, 65 toneelproducties in 2015 en bijna 32.000 bezoekers.

As you like it – het Nationale Toneel / Fotograaf: Barrie Hullegie

VlakkeVloerSerie in 2015

Een vol jaar vlakkevloer-programmering hebben we achter de rug en de resultaten en reacties smaken naar meer. Opvallend is daarbij wel dat de bezoeker cijfers heel wisselend zijn, maar blijkbaar is dat maar een betrekkelijke graadmeter. Wel één om rekening mee te houden, er iets van te vinden en er beleid op te maken, maar de grilligheid van de serie in al haar uitingsvormen tekent zich ook af in de grilligheid van de bezoekers en moet bijna per voorstelling worden bekeken en toegelicht.

In 2014 is de vlakkevloer-pas geïntroduceerd. In het eerste seizoen schafften 49 personen deze pas aan. In 2015, bij de overgang naar het nieuwe seizoen groeit dit aantal naar 69. Dit is wel een graadmeter omdat deze 'serie-overkoepelend' werkt. We vatten het op als een positief signaal. De vlakkevloer-serie is vrij persoonlijk ingebed. De programmeur is zichtbaar en actief op vlakkevloer-avonden en de vlakkevloer-brochure is een persoonlijk document waarin achterliggende redenen worden uiteengezet en de nadruk op relevante en interessante zaken van de programmering en voorstellingen wordt gelegd. Tijdens vlakkevloer-avonden stappen de bezoekers dan ook gemakkelijk op de programmeur af en zo krijgt deze veel bruikbare reacties. Veelal positief. Natuurlijk. Je zegt immers liever iets positiefs dan kritiek te geven en dus vermoeden we wel dat we niet alle negatieve reacties terug komen. Toch geloven we wel in een positieve ontvangst van de serie in het algemeen. Mensen kunnen lang napraten over de voorstelling *Horror* van Jakop Ahlbom, vooral enthousiast. Verdwaasd en een beetje verloren klinken de bezoekers na afloop van het donkere *Black Piece* van Ann van den Broek, moderne dans over de minder leuke aspecten van het leven. Het welslagen van de Griekse tragedie *De Smekelingen* in het Cultuurhuis wordt een gezamenlijk - publiek, theater, acteurs - gedragen verantwoordelijkheid (zeer weinig bezoekers) en het wordt een prachtige avond. Een van de betere avonden uit hun tournee, aldus de acteurs zelf. Een vlakkevloer-avond is niet louter entertainment.

De weg naar het Cultuurhuis lijkt voor de bezoekers nog niet vanzelfsprekend, behalve als het een bekende naam is. De kleinere producties van Het Zuidelijk Toneel, het Nationale Toneel, of Toneelgroep Maastricht bijvoorbeeld. Maar qua maatvoering en sfeer is het soms toch echt een hele fijne plek. We gaan er nog even mee door. Met het bespelen van beide locaties bedoel ik (de LIMBURGzaal en het Cultuurhuis). En ja, met de serie ook natuurlijk!

Herman Finkers /
Fotograaf: Anne van Zantwijk

Klassiek

Parkstad Limburg neemt haar Klassiek en Opera leven bijzonder serieus. PLT kent daarin ook een lange en waardevolle traditie. Het fundament van dit muziekleven wordt, naast haar operabegeleiding en educatieve concerten, met ruim 10 concerten ingevuld door ons eigen philharmonie zuidnederland. Dit orkest is ontstaan uit een gedwongen fusie tussen het Brabants Orkest en het Limburg Symfonie Orkest. Met deze laatste was echter al jaren sprake van een 'verstandshuwelijk', mede gezien de geringe belangstelling voor hun rol die ze ook buiten de provincie hoofdstad hadden en slechts 'formeel afdeden'. Hoe anders het kan blijkt als het fusie orkest, onder leiding van haar dynamische en standvastige directeur Stefan Rosu, kwaliteit voorop stelt. De philharmonie zuidnederland is opgericht in 2013; een waardevol en flexibel symfonieorkest dat inmiddels meer en meer geroemd wordt voor de kwaliteit, het hechte samenspel en het toegenomen enthousiasme dat de musici inmiddels uitstralen. Groot bezette meesterwerken van Strauss, Mahler, Wagner, Stravinsky zijn daarbij een fantastische uitdaging voor het orkest en een waar genot voor het publiek. Door haar grote omvang heeft dit orkest daarbij uitgebreide mogelijkheden om zich op velerlei gebied breed in te zetten, zoals door middel van intensieve educatie en talentontwikkeling, maar ook door veel regionale verbindingen en innovatie. Hierdoor heeft philharmonie zuidnederland in twee jaar tijd een betere plek verkregen in het maatschappelijke en culturele leven van Zuid-Nederland. Dialoog tussen orkest en regio, maar ook tussen orkestorganisatie en theaterorganisatie hebben enorm aan kwaliteit gewonnen. Hoezeer de 'pijn' van decennia lange 'verwaarlozing' zich nog doet voelen herwint het orkest welhaast per concert aan vertrouwen bij een ook groeiend publiek in onze regio. Hoezeer we sneller willen vraagt herstel z'n tijd. Ook met de overtuigende wetenschap dat ze nimmer meer op hun lauweren mogen rusten wordt hard gewerkt aan een zienderogen betere speel- en concertcultuur. Het feit dat we in 2015 een wereldpremière in het kader van het jaar van de mijnen op ons podium hadden spreekt boekdelen over de kansen en het belang dat zij aan onze regio toedichten.

Koninklijk Concertgebouworkest / Fotograaf: Anne Dokter

Voorheen bestond er een gapend gat in het concertseizoen vanwege de plicht van het eigen orkest om Opera Zuid producties te moeten begeleiden. Het LSO bleek voorheen niet genegen dit probleem samen met de podia op te lossen, waar ze dat in de provincie hoofdstad wel deed door middel van uitwisselingsconcerten met andere orkesten. PLT heeft daarin derhalve zelf opgetreden. Het gekozen format, eerst met de serie gastorkesten (gesteund door de RABObank) en later de serie TOPKlassiek, is inmiddels fameus in de ruime regio en ver daarbuiten. De extra doelstelling om daarmee een ander én internationaal uitvoeringsniveau van de symfonische muziek op onze podia te presenteren geeft heden ten dage nog steeds een welkome impuls aan het muzikaleven. Waarmee ook ons eigen orkest zich inspireert wist en weet. Hoezeer het vergrote fusie orkest nu in staat is operabegeleiding te combineren met concerten elders en er geen 'gat' meer in symfonisch seizoen hoeft te ontstaan hecht PLT inmiddels zodanig aan de verrijkende en aanvullende werking van de serie TOPKlassiek dat zij haar graag en met groot respect naar de phzn in stand houdt. Temeer het naast volle zalen een nagenoeg geheel eigen publiek trekt.

Daarnaast bouwt PLT door aan haar ruime kamermuziek- en koormuziekpraktijk, waarbinnen naast de groten der aarde eveneens ruimte is voor aanstormend en veelal jong talent. Zo ook repertoire ontwikkeling aan de orde van de dag is.

Klassiek 2015 begon heel goed, want in januari was het meteen menig keer ook echt raak in relatie tot de zaalbezetting! Het traditionele, feestelijke en goedbezochte nieuwjaarsconcert van de phzn op de 8e januari luidde het jaar 'waardig' en bovenal aangenaam in. De film *Intouchables* maakte pianist én componist Ludovico Einaudi wereld beroemd. Met zijn concert op de 12e, binnen de relatief kleine Nederlandse tournee met het Amsterdam Sinfonietta, zijn ruim duizend mensen in Heerlen voor eeuwig aan zijn muziek verbonden. Het Let's Radiokoor is slechts topje van de ijsberg van die prachtige en overweldigende Noord Europese koorcultuur. Een doorleefde cultuur die door Kaspars Putnins, hun chef-dirigent, verklaard wordt vanuit het feit dat; 'Zingen dood normaal was in rurale samenlevingen'. 'Heel karakteristiek, die ijle, heldere, bijna mystieke klank...' die 15^e januari in een goed bezette RABOzaal. Het had tien jaar geduurd, maar de 29^e januari was ze er dan weer; onze nationale trots en internationale vioolheldin Janine Jansen. Ongekend bleek haar uitvoering van Beethovens Vioolsonate nr. 10 op. 96, maar ook Ravels tweede vioolsonate geïnspireerd op de Amerikaanse jazz en blues en diens Tzigane. Werken die op haar lijf geschreven zijn. Een viool-pianorecital in een uitverkochte RABOzaal was het ongekende gevolg.

Sinds een aantal seizoenen kennen we het fenomeen 'Artist-in-Residence' waarbij wij een bijzondere muzikant, groep of ensemble ruim baan gunnen. De houtblazers en later koperblazers van Het Koninklijk Concert Gebouw completeerden met eigen concerten de reeks van seizoen 14/15 van dat beste orkest van de wereld, dat zelf ook integraal onderdeel van vormde. De jonge gebroeders Jussen zijn onze 'Artist-in-Residence' voor seizoen 15/16 en startten de 4^e oktober hun reeks met een mooie Quatre Mains avond, waarbij ze ook hun onderscheidenlijke kwaliteiten toonden. De 13^e december kwamen ze met hun 'vrienden' in een verrassende Schubertiade. In de loop van het jaar troffen we 'thuiscomers' van voormalige 'artists-in-residence' met warmhartige concerten van bijvoorbeeld Ronald Brautigam, Het Nederlands Blazers Ensemble en Jan Willem de Vriend.

Tot heden gelukte het onze band met hem te onderhouden met minimaal een concert in de twee jaar. Na zijn benoeming in New York zijn we daar minder zeker van. Die 14^e maart van 2015, onder leiding van dat vlaggenschip van onze internationaal furore makende Nederlandse dirigenten Jaap van Zweden, was daar echter nog een onvergetelijke 7^e symfonie van Sjostakovitsj, nadat het 'dak' er eerder al af ging bij zijn interpretatie van de serenade voor strijkers (opus 48) van Tsjaikovski. Het kan geen toeval geweest zijn dat we juist op onze voormalige Koninginnedag Patricia Kopatchinskaja, viool, en Philippe Herreweghe met zijn Orchestre des Champs Élysées op ons podium hoorden met een

werkelijk 'Koninklijke' vertolking van het vioolconcert in e opus 64 van Mendelssohn. De jaarlijkse traditie van het Rotterdams Philharmonisch Orkest bij PLT kreeg dit jaar bijzondere luister doordat de chef zelf dirigeerde. Yannick Nézet-Séquin toonde zich meester met het tweede Celloconcert van Sjostakovitsj en de 7e symfonie van Prokofjev.

In de kamermuziek tekenden zich reeksen pianorecitals, kwartetten en kwintetten. In de toenemend aan belang winnende vocale wereld vermelden we verder met trots de uitvoeringen van Verdi's Requiem en Matthäus Passion, naast hedendaags repertoire door het Nederlands Kamerkoor, het eerder genoemd Let's Radiokoor en bijvoorbeeld het Estonian Philharmonic Chamberchoir. Een reeks matinee- en lunchconcerten was onderdeel van een verder opverende muziekpraktijk. Waar ook het Orlando Festival en Charles Hennen Concours, nu samen onder de noemer van Internationaal Kamermuziek Festival en Concours, in de zomer weer nieuw elan lijkt op te doen.

Opera

Na roemrijke tijden met jaarlijks tien tot vijftien grootschalig gemonteerde opera producties op onze podia is het beeld anno 2015 anders. Het aantal Nederlandse producties neemt schrijnend en zienderogen af. De Nederlandse Reis Opera moet van € 8,5 miljoen subsidie terug naar € 3,5, Opera Zuid doet manmoedige pogingen met haar schamele € 1,5 Rijkssubsidie, met behulp van veel jong talent, producties voor de grotere podia te produceren. De Nationale Reis Opera kan met haar ≤ € 30 mln. nog maar net een internationaal niveau overeind houden dat overwegend in eigen theater - in Amsterdam - wordt gepresenteerd. Waar deze drie in onze grootschalige nationale opera productie moet voorzien is het in ons naburige NRW (eveneens 17 mln. inwoners als in Nederland) met 26 productiehuisen nog steeds anders gesteld, al neemt het ook daar af. Maar bijvoorbeeld alleen al in Aken (één van die 26) ruim € 20, - budget voor theater- en theaterproductie beschikbaar is!

Tot voor kort vulden we middels coproducties met Oost Europese Operahuizen, onder andere via de Stichting Internationale Opera Producties, waarvan uw directeur voorzitter is geweest, het aanbod aan. Door politieke instabiliteit en bezuinigingen aldaar is die 'bron' nagenoeg geheel opgedroogd. Waarnaast we inmiddels wel een rijkere traditie van veelal hedendaagse en meer kleinschaligere werken op onze podia brengen. Een nieuwe muziek theaterwereld die er zeker toe doet, maar geen vervanger kan zijn in de overdracht van die belangrijke canon van de westerse cultuur. Een kunstpraktijk ook waarin welhaast alle kunstzinnige uitingen die het mensdom rijk is samenkomen, denk aan tekst, dans, architectuur, scenografie, cinematografie, kostuumontwerp, muziek etc. Niet voor niets en niet zelden werd de opera daarom de 'Kathedraal' van de podiumkunst of zelfs onze cultuur genoemd.

Mede doordat de NRO op betere tijden hoopte en nog op haar 'reserves' kon teren zagen we van haar nog mooie en welluidende producties als 'De Parelvisser', 'Madame Butterfly' en 'Orphée et Eurydice', minder groots uitpakend als weleer, maar nog zeker de moeite waard. Opera Zuid was terug met een moedig geproduceerde volledige 'Rigoletto'. Verrast waren we met een, ook internationaal opvallende, semi concertante 'Nozze di Figaro' van Het Orkest van de XXVIIIe eeuw. Theater Aken kwam de grens over met een 'West side Story', waarvan de choreografie invulling kreeg van onze eigen Joost Vrouwenraets. De Barok Opera Amsterdam bracht met hun 'Händel Revue' en 'Don Giovanni' twee verrassende en kleinschalige operaproducties. Daarnaast zagen we onder andere het conservatorium met een opera matinee door studenten langs komen en melden we trots een 'Carmen' door jeugd van geheel eigen bodem. De toekomst van opera in onze (Parkstad/Tripool) regio, waar ze in de jaren zestig in Heerlen nog zelf operaproductent was, zal de komende de nodige hoofdbrekers geven. In totaal telden we in 2016 61 klassiek en opera events met 21.000 bezoekers.

Cabaret & Variété

Donderdag Cabaretdag geeft ruimte aan veel opkomend talent. Naar mate hun talentontwikkeling en belangstelling groeit, gaan ze van de INGzaal (147 stoelen) door via LIMBURGzaal (368) naar de RABOzaal (1.057). In 2015 keerden daarbij veel oude rotten terug naar het podium. Zo stond Urbanus met zijn afscheidstournee in een uitverkochte RABOzaal en Mini & Maxi kwamen na jaren terug met een nieuw programma. Herman Finkers speelde exclusief voor Limburg 3 avonden achter elkaar zijn Oudejaarsconference. Uiteindelijk telden we in 2015 niet minder dan 64 voorstellingen en ruim 28.000 bezoekers in dit segment.

Muziek

Het ruime domein van de muziek met al haar sub genres telde in 2015 110 concerten en 42.000 bezoeken. In tegenstelling tot menig ander theater in het land treffen we daarbinnen bij PLT ook vele sta-concerten. Het Jaar van de Mijnen betekende ook het jaar van Carboon bij PLT. In 2015 verscheen er een documentaire, een cd-box en werd één van hun concerten in Parkstad Limburg Theaters geregistreerd voor L1 TV en DVD. Maar liefst 4.500 bezoekers bezochten de concerten van Carboon in ons theater. Het einde lijkt nog lang niet in zicht, want ook in 2016 staan er al 4 concerten van de 'Stones van de Koempelrock' geprogrammeerd. Tijdens het concert van Typhoon in de LIMBURGzaal stond de zaal helemaal op zijn kop. Met zijn Nederlandstalige hiphop, vermengt met wereldmuziek, zorgt Typhoon voor een nieuwe stroming binnen de Nederlandse popmuziek. Hij schreef eind 2015 ook de titelsong voor Serious Request Heerlen. In september kwam de wereldberoemde Amerikaanse gitarist Joe Satriani voor een uitverkochte show naar Heerlen. Hij wordt door velen gezien als de beste gitarist ter wereld. Door zijn optreden werd een nieuwe mijlpaal bereikt voor de popmuziek in Parkstad. Als opmaat voor Heerlen Jazzt stond in oktober de Amerikaanse jazzgroep Snarky Puppy geprogrammeerd. Voor onze muziekprogrammeur hét muzikale hoogtepunt van 2015! Begin 2016 werd de band geëerd met een Grammy Award.

Joe Satriani / Fotograaf: Mitchell Giebels

Samenwerking poppodia

Onder de noemer Parkstad Popstad werken Parkstad Limburg Theaters, De Nieuwe Nor en De Oefenbunker steeds intensiever samen. Programmering wordt uitgewisseld en de marketing wordt samen aangepakt. In 2015 verscheen voor het eerst de Parkstad Popstad Krant, een gratis blad dat twee keer per jaar huis-aan-huis wordt verspreid. Ook werd voor de eerst keer de 'Nacht van Pinkpop' georganiseerd. Een mini-festival tijdens het Pinkpopweekend, dat werd georganiseerd door de drie podia in samenwerking met Buro Pinkpop en muziekblad Oor. In 2016 zal de samenwerking worden uitgebreid door het aanstellen van een 'artist in residence'. Hiervoor wordt jong muzikaal talent een jaar lang door de podia begeleid. Niet alleen met het aanbieden van optreedmogelijkheden, maar ook door het bieden van coaching op het gebied van marketing, performance, opnames en boekingen.

Show / Musical (Toneel)

Voor het eerst in haar geschiedenis presenteerde Parkstad Limburg Theaters een seriebespeling van maar liefst vier weken. Deze War Horse" werd een groot succes; met een zaalbezetting van gemiddeld 92,5% resulteerde dit in ruim 26.000 unieke bezoekers! Deze bekroonde toneelproductie van the National Theatre of Great Britain kwam tot stand door een unieke samenwerking tussen zes grote theaters in Nederland (Carré Amsterdam, Luxor Rotterdam, Chassé Breda, MartiniPlaza Groningen, Orpheus Apeldoorn en PLT), de Stichting Theateralliantie en het Holland Festival in samenwerking met de Handspring Puppet Company South Africa. De Nederlandse versie werd, met dank aan de Joop van den Ende Foundation, geproduceerd door Stage Entertainment Nederland. We plaatsen hem (marketing technisch) gezien de muziektheater inbreng ook in het genre show/musical.

Begin januari werd er voor Swanlake on Ice een echte ijsvloer aangebracht op het podium van de RABOzaal. De indrukwekkende productie, gebaseerd op Tchaikovsky's wereldberoemde verhaal, stond vijf keer voor een volle zaal. In seizoen 16/17 komt de productie Notenkraker on Ice naar Heerlen, een nieuwe traditie lijkt geboren!

In samenwerking met Cultura Nova werd voor de eerste keer Slava's SnowShow Symphony naar Nederland gehaald. De wereldberoemde clown trad samen met de wereldberoemde violist Gidon Kremer op in dit kleurrijke spektakelstuk.

Met 51 voorstellingen en ruim 34.000 bezoekers weegt dit programma segment stevig door. In de beeldvorming over PLT neemt zij welhaast een voorhoede, waar PLT natuurlijk ook op andere terreinen voorhoede posities inneemt in provincie de ruime regio.

War Horse / Fotograaf: Brigit & Andrew

Theater colleges

Maandag geen geschikte dag om een voorstelling te programmeren? Niets is minder waar. Het nieuwe concept 'Theatercolleges' bewijst dat publiek ook op maandagavond geprikkeld wilt worden. Neurowetenschapper Dick Swaab en astronaut André Kuipers vertelden elk aan 1.000 bezoekers over hun vakgebied.

Dans in 2015

Onze dansprogrammering steunt op drie belangrijke pijlers: groot (en bekend), klein (en bekend) én als derde grensverleggend (en vaak onbekend). Ook in 2015 kwam deze mix goed uit de verf. Met grote (inter)nationale gezelschappen zoals Het Nationale Ballet, Scapino Ballet Rotterdam, Nederlands Dans Theater, L-E-V en Michael Clark Company, 'kleinere' topgezelschappen zoals LeineRoebana, Ann van den Broek en Krisztina de Châtel, en aanstormend (choreografie)talent zoals Samir Calixto en het DansClick-programma bedienen we een breed pallet van dansliefhebbers, waarbij ook vanuit de regio opererend talent en dans voor jongeren niet vergeten wordt. Zowel GOTRA, het gezelschap van Joost Vrouwenraets, als het jeugddansgezelschap Project Sally Maastricht stond op onze podia.

Grensoverschrijdende dans

In 2015 was Parkstad Limburg Theaters voor het zesde jaar op rij partner voor het grensoverschrijdende moderne dansfestival Schrit_tmacher. Het festival dat in 1985 bij wijze van experiment in Aken is ontstaan op initiatief van een kleine groep liefhebbers van dans, heeft zich ontwikkeld tot een geliefd evenement dat aan weerszijden van de Duits-Nederlandse grens kan bogen op een snel groeiende schare fans én louter uitverkochte zalen. Maar er gebeurt meer: niet alleen het publiek voor dans groeit in onze regio, ook de danswereld zelf is volop in beweging.

Naast de traditionele voorstellingen waarin klassiekers, soms in een nieuw jasje, op het podium worden gebracht, zoals bij *Swanlake on ice*, zoeken vooral steeds meer moderne gezelschappen interactie met andere kunstdisciplines én met de toeschouwer. Scapino Ballet Rotterdam bracht in *Songs for Drella* bijvoorbeeld een spraakmakende ode aan de muziek van Lou Reed en John Cale en de kunst van Andy Warhol. Deze trend zien we vaker terug in onze programmering. Dans prikkelt hierdoor een breder én avontuurlijker publiek en dat zal voorlopig niet stoppen, want mede dankzij onze sterke samenwerking met de Akense festivalpartner binnen Schrit_tmacher ontvangen wij de wereldtop. Zo zagen we uit de UK een hallucinerende en super trendy bezweringsdans van L-E-V, uit de VS Hubbart Street 2 (uniek in NL), uit Argentinië het explosieve Grupo KM 29 (uniek in Limburg) en uit de UK de multidisciplinaire productie *animal / vegetable / mineral* van Michael Clark Company (uniek in NL). Elke voorstelling van dit gezelschap geldt als een kunstwerk, of zoals The Telegraph het zegt: 'There is nothing in dance quite like a work of piece by Michael Clark. Each piece he makes is as unmistakable as a Jackson Pollock painting or a Warhol screenprint.' Het publiek weet de avontuurlijke cross-over vanuit de dans te waarderen, getuige de volle zalen en enthousiaste reacties.

Dans voor jongeren

Een tweede belangrijke trend die wij graag een podium bieden, is het enthousiasmeren van jongeren voor dans. De kinderen van nu zijn de toeschouwers en wellicht de dansers van de toekomst. In feite kan het zaadje niet vroeg genoeg geplant worden. Dat beseffen ook de gezelschappen die in toenemende mate voor specifieke leeftijdsgroepen laagdrempelige en speelse dansvoorstellingen maken. Zo zagen we *Foutje* van Maas theater en dans voor kinderen vanaf 4 jaar. *Droomstad* van De Dansers was een voorstelling voor 8+ en *Revolt* van Project Sally Maastricht voor 14+. Ook de grote gezelschappen zoeken naar nieuwe wegen om een jonger publiek te bereiken. Zo zocht de Junior Company van Het Nationale Ballet de dansers van ISH op voor een ontmoeting tussen klassiek en hiphop tegen het decor van het sprookje *Narnia – De leeuw, de heks en de kleerkast* van C.S. Lewis. Twee ogenschijnlijk mijlenver van elkaar verwijderde danswerelden kwamen voor het eerst in de Nederlandse danswereld samen in één productie voor het hele gezin. *"Ik heb Narnia met enkele vriendinnen uitgekozen voor CKV. Ik houd van dans en vind klassiek en modern allebei mooi. In Narnia kwamen klassiek en hiphop samen. De meisjes dansten voornamelijk in tutu, de jongens dansten hiphop. Die combinatie vond ik erg apart. Het verhaal Narnia kreeg er zo een extra toevoeging bij. Van mij mogen de gezelschappen vaker stijlen mixen."* Eefje Bogaert, 15 jaar.

Henry – Scapino Ballet Rotterdam / Fotograaf: Nienke Elenbaas

Intensivering banden met dansgezelschappen

Dans is goed geworteld in Parkstad. Het klassieke repertoire kent een trouw publiek, terwijl het publiek voor moderne dans groeit. Dat biedt perspectief. Om deze groeiende lijn vast te houden, investeren we sterk in onze vriendschapsbanden met de gezelschappen. Een belangrijke stap in dit kader is alweer gezet: met ingang van het seizoen 2016/2017 is Parkstad Limburg 'satellietstadpartner' van Scapino Ballet Rotterdam. En dat betekent dat we behalve van mooie voorstellingen nadrukkelijker kennis gaan maken met de 'makers en motieven achter' Scapino en gaan genieten van boeiende randprogramma's, lezingen, workshops en meer...

Binnen de 'artistieke' dans telden we in 2015 26 voorstellingen en ruim 8.000 bezoekers. De showdans aantallen worden opgenomen binnen het segment musical en show. Dansvoorstellingen voor de jeugd worden aldaar geteld. Waar we ook de 'showdans' aldaar tellen. De binnen Schrit_tmacher gepresenteerde voorstellingen in Duitsland zijn eveneens niet opgenomen in de 'dans' tellingen van PLT.

Get Lost in 2015

Waar andere seizoenen de Get Lost voorstellingen verspreid over voor- en najaar plaatsvonden, is dat in seizoen 15-16 anders. Alles speelt in het voorjaar van 2016, waardoor in 2015 enkel de twee voorjaarsvoorstellingen van seizoen '14-'15 te zien zijn. Grupo Km 29 uit Argentinië speelt *Duramadre*, *El Otro* heet de Chileense voorstelling van Teatro Nino Proletario, beiden opnieuw geselecteerd door de Belgische topscout, op het gebied van niet-westers theater én Erasmusprijs winnaar, Frie Leysen. De Argentijnse voorstelling wordt gespeeld door een groep performers afkomstig uit diverse disciplines: parcours, hiphop, rugby, dans en autodidacten die over het toneel bewegen waarbij licht- en live gemixte geluidseffecten meedoen. In *El Otro* gaat het over de liefde, troost, het kleine gebaar wat de personages aan de ander geven in een psychiatrische instelling. Dit is in Chili een gesloten maatschappij op zich, ver weg van de buitenwereld. Het zijn heftige, aangrijpende beelden die uiteindelijk omslaan in ontroering. Voor beide voorstellingen geldt dat je vooraf vooral geen verwachtingspatroon moet hebben. Zeker in het geval van de Argentijnen zou het heel knap zijn als dat zou beantwoorden aan je verwachtingen. Get Lost is in dit geval de juiste naam voor deze serie; verdwaal in een niet-westerse theatertraditie

en laat je verrassen. Wel raadzaam om te doen is de inleiding te volgen. Je komt zo achter de beweegredenen van een maker om die bepaalde voorstelling te maken en haalt zo ook meer uit de voorstelling.

De juiste doelgroepen vinden blijft de grote uitdaging bij Get Lost voorstellingen, tenzij deze bijv. in een festival vallen (bijv. Schrit_tmacher). Maar bovenal blijft het belangrijk om je niet blind te staren op enkel westerse theater- en dansvoorstellingen of de folkloristische component uit andere werelddelen. Immers de wereld is veel groter en het zou arrogant zijn te menen dat we voldoende hebben aan onze westerse wereld en hier en daar een exotisch toeristische uitstapje, voor het begrip ervan. Nog los van deze moralistische stelling, is het inspirerend, prikkelend, spannend en uitdagend om eens iets anders te zien en een klein inkijkje te krijgen in een diepere laag van ver weg. Gelukkig overheerst dat gevoel ook wanneer er weer eens een Get Lost avond zomaar langskomt en het publiek erna blijft hangen aan de bar. Later in het jaar is er, op uitnodiging van het Fonds Podiumkunsten, een onderzoeksmissie naar Zuid-Korea gegaan waar ook Theater Heerlen bij aangesloten was. Om eens goed door te praten, te denken en te kijken over en naar niet-westerse kunst en cultuur. De steden Gwang-Ju en Seoul zijn aangedaan waar festivals en instellingen zijn bezocht. Daar is het begin gelegd voor een nieuwe vorm van de Get Lost serie dat in 2017 haar eerste editie moet gaan beleven waarin de Stadschouwburg van Amsterdam, Rotterdam, Utrecht, Groningen, Breda, Den Haag en Heerlen treffen elkaar in hun artistieke ambities en het belang dat zij inzien het venster naar de wereld wagenwijd open te zetten.

Jeugdtheater, een afspiegeling van de grote wereld.

Ben je volwassen dan ga je naar toneel, opera, (pop-)muziek, dans, musical en cabaret. Ben je tussen één en 14 jaar oud, dan ga je naar toneel, opera, (pop-) muziek, dans, musical en cabaret. Op maat, natuurlijk. En in het op maat maken voor jeugd, daar is het Nederlandse jeugdtheaterveld heel goed in. Er worden heel veel, heel mooie producties gemaakt en een afspiegeling is te zien in Parkstad Limburg Theaters. Ook onze buurlanden weten wat goed jeugdtheater is en het Cultura Nova Jeugdtheater Festival in ons huis liet daar een proeve van zien in december 2015.

Parkstad Limburg Theaters kent een langjarige traditie in het aanbieden van jeugdtheater. Naast het grote commerciële aanbod zoals Het Zandkasteel, Thomas de Stoomtrein of Prinsessia staan veel producties die diepgang hebben en toch ook toegankelijk zijn. Behalve algemene thema's schuwen jeugdtheatermakers ook de hedendaagse onderwerpen niet. In 2015 zagen we op onze podia o.a. de volgende onderwerpen voorbijkomen: wat is nog echt in deze wereld, zijn je Facebookvrienden wel vrienden? (Echt/Nep, door Bonte Hond, 4 januari 2015), pesten (Spijt!, 9 december 2015), dementie (Oma mag ik mijn Pop terug door Theater Gnaffel 28 okt 2015).

Tot deze laatste behoren zeker de voorstellingen die Het Laagland speelt. Het Laagland, heeft als Limburgs Jeugdtheatergezelschap een streepje vóór: Parkstad Limburg Theaters heeft een nauwe band met Het Laagland en programmeert nagenoeg al hun voorstellingen, als vrije voorstelling én als schoolvoorstellingen.

Een trend is theater voor de allerkleinsten. Het aanbod voor peuters en kleuters neemt nog steeds toe, we zien ook dat die voorstellingen eerder volstromen dan het aanbod voor bijvoorbeeld 8+. Inhakend op die trend, heeft Parkstad Limburg Theaters een Peuter/Kleuter/Ochtend in het leven geroepen: maandelijks een theaterochtend vanaf 11.00 uur voor peuters en kleuters. De trend zet door: aanbod voor baby's is er nu ook! Vanaf seizoen 16-17 ook in Parkstad Limburg Theaters.

Welke voorstelling verraste, verbaasde het publiek vooral? Narnia doet zeker een gooi naar meest verrassende voorstelling. De Junior Company van Het Nationale Ballet en ISH lieten een samenwerking zien tussen twee zeer uiteenlopende dansstijlen en bewezen dat samenwerking kan leiden tot topproducties. Welke voorstelling slaagde erin het publiek

opnieuw te overtuigen? Ali Baba en de 40 Rovers door Theater Terra. Hierin bewees Terra weer zijn grote klasse. 2015 inhoudelijk een goed jaar, ook cijfermatig. Waren er in 2014 16.908 bezoekers, 11 % van het totaal, in 2015 18.297, 10% van het totale aantal bezoekers.

Cultuureducatie

Hierbij wordt vooral ingezet op een nauwere en persoonlijkere samenwerking met zowel het basis- als het voortgezet onderwijs. Dit werpt vruchten af, in de vorm van intensievere beleid en maatwerk. Mede dankzij de bijdrage van de gemeente Heerlen voor de inzet van een cultuur educatief medewerker. Tevens heeft PLT de samenwerking geïntensiveerd met andere lokale en regionale culturele instellingen zoals Schunck* en Historisch Goud. PLT werkt in dit kader vanzelfsprekend ook samen met haar lokale, regionale en landelijke bespelers zoals daar o.a. zijn; Het Laagland, philharmonie zuidnederland, Opera Zuid, NT, TM, HZT, Scapino, HNB, project Sally, ISH etc.

In 2015 is, in het kader van de samenwerking met 'Scholen in een Netwerk' (SIEN) in opdracht van de gemeente Heerlen, een intensievere samenwerking met Historisch Goud en Schunck* tot stand gekomen. Dit om ervoor te zorgen dat de coördinatie tussen culturele instellingen en onderwijs effectiever ingevuld wordt. Vanuit het gezamenlijke opgezette pilotproject 'Abel' worden in schooljaar 2015-2016 zes basisscholen uit Heerlen (bs de Horizon, bs Windekind, bs 't Pannesjop (INNOVO), bs de Heijster, bs Theo Thijssen en bs de Vlieger (MOVARE)) bediend. In de komende jaren wordt dit aantal deelnemende scholen langzaam uitgebreid. Dit in het kader van de vigerende subsidieregeling 'Cultuureducatie met Kwaliteit', die uitgevoerd wordt door het nationale Fonds Cultuurparticipatie. Dit programma heeft tot doel de kwaliteit van cultuureducatie in het primair onderwijs door middel van een landelijke samenhangende aanpak te realiseren. SIEN is door de Provincie Limburg tot de contactpersoon en samenwerkingspartner voor deze subsidieregeling aangesteld. PLT ervaart echter dat SIEN nauwelijks kennis of wetenschap heeft ten aanzien van de podiumkunstopproductie. De subsidieregeling loopt tot en met december 2016 en wordt daarna gecontinueerd tot en met december 2020. PLT stelt zich voor dat er een betere intermediair tussen het onder onderwijs en de kunstpraktijk gevonden wordt.

PLT blijft naast haar rol als verbinder (tussen podiumkunst producent en onderwijsinstelling) uiteraard maatwerk aanbieden. Ook blijft zij op verzoek speciale voorstellingen programmeren of activiteiten organiseren. De afschaffing van de (Nationale) Cultuurkaart door de diverse middelbare scholen heeft helaas geleid tot een verminderd budget. Dit heeft vooral effect op het bezoek aan regulier aanbod van PLT. Geprobeerd wordt nu, door persoonlijk contact en het leveren van maatwerk, het theaterbezoek binnen schoolverband te verdiepen en uit te breiden en daarmee aantrekkelijk te maken. Zo worden inleidingen gratis aangeboden voor leerlingen en hun begeleiders en kunnen zij regelmatig, tegen speciaal tarief voorstellingen bezoeken of activiteiten bijwonen.

Dit jaar is de rol van de cultuureducatie binnen PLT verder bestendigd. Ondanks bezuinigingen en de afname van het aantal leerlingen is er een lichte stijging te zien in het aantal leerlingen uit het voortgezet onderwijs die voorstellingen hebben bezocht, inleidingen bijgewoond en rondleidingen gekregen. Wij proberen de scholen te stimuleren om hun leerlingen kennis te laten maken met de podiumkunsten in de daartoe geëigende podiumgebouwen. Door nauw samen te werken met de vaste (BIS) gezelschappen richt PLT zich op het verspreiden van educatief materiaal, dat zijn weerslag heeft op de goede voorbereiding van de leerlingen, zodat de voorstellingen nog beter beklijven.

Terugblik

In 2015 is wederom grootschalig geld ingezet vanuit de bijdragen van de 'Vrienden van PLT'. Met dank aan bijdragen ook van SIEN heeft in 2015 de finale van de pilot van het School Musical Award Gala plaatsgevonden. Het provinciale Award Gala wordt in samenwerking

met Theater De Maaspoort te Venlo ontwikkeld en georganiseerd. Het is een 'wedstrijd' speciaal voor de groepen 7/8 van alle basisscholen uit Limburg die een eindmusical maken. Betreffende scholen kunnen zich aanmelden door het insturen van een filmpje over hun eindmusical. Op 5 juni 2015 hebben vier finalisten het tegen elkaar opgenomen in een spannende finale in beide theaters. Ter voorbereiding op deze finale hebben zij op school workshops dans, zang en presentatie gekregen, gegeven door Heerlense professionele podiumkunstenaren. De hoofdprijs is het, na professionele begeleiding en diverse workshops, spelen van hun eindmusical in een écht theater! Winnaar in Heerlen is basisschool Scharn, die op vrijdag 5 juli haar musical voor en bomvolle en enthousiaste zaal heeft gespeeld. SIEN faciliteert bij dit project de workshops, waarbij nadrukkelijk ook aan talentontwikkeling gedaan wordt. In seizoen 2015-2016 zal op deze pilot een vervolg komen, die verder uitgewerkt zal worden met een team van (voormalig) leerkrachten.

Voor het eerst is gebruik gemaakt van een denktank van leerlingen. Een zevental leerlingen (VMBO, Havo en VWO), in de leeftijd van 15-18 jaar maken hier deel van uit en komen regelmatig bij elkaar. Dan worden gezamenlijk voorstellingen bezocht en besproken en geven zij feedback op activiteiten die voor het onderwijs worden georganiseerd. Ook zullen zij betrokken worden bij de samenstelling van een passend educatief aanbod voor het voortgezet onderwijs voor seizoen 2016-2017.

Ook dit jaar is bij het voortgezet onderwijs, voor diverse voorstellingen, niet alleen contact gezocht met de CKV/KCV docenten, maar ook met vakdocenten Nederlands, Engels, Frans, Geschiedenis en Maatschappijleer. Dit heeft geresulteerd in een uitbreiding van het adressenbestand en een breder draagvlak voor theaterbezoek in de middelbare scholen. In samenwerking met de collega's programmering zal ook voor dit jaar gekeken worden naar een passend (vakgericht) aanbod voor het onderwijs, dat in mei aan het onderwijs gepresenteerd zal worden in samenwerking met Historisch Goud en Schunck*.

Ook voor het basis onderwijs wordt in mei wederom het programma van de schoolvoorstellingen gepresenteerd. Hierop kunnen de basisscholen zich inschrijven. Geworven zal worden in heel Parkstad en omgeving. (Ivette, graag aanvullen, dank!).

Smart

Een bijzondere voorstelling was: 'SMART' van Danstheater AYA, op 5 november in ons theater. De eerste dansvoorstelling in Nederland waarbij je verplicht je mobiele telefoon gebruikt. Een uitdagend event tussen dansers en publiek. In de wereld van nu is alle informatie die we zoeken met één druk op de knop beschikbaar. Maar worden we nog geraakt? Zit onze identiteit in onze smartphone of bepaalt ons lichaam wie we zijn? SMART heeft de puberziel als onderwerp in al zijn grilligheid en turbulentie. Gebruik smartphone toegestaan! Tijdens SMART wordt het publiek uitgedaagd om met hun mobiele telefoons te reageren, met hun selfies en favoriete beelden, die via de regietafel op het toneel geprojecteerd worden. Een choreografie van Wies Bloemen en Jaakko Toivonen. Danstheater AYA heeft een lange expertise opgebouwd in voorstellingen voor pubers en jongeren en in participatie van pubers en jongeren in voorstellingen. In SMART wordt al deze expertise ingezet om een interactieve theatrale happening te creëren met jongeren. SMART is puberproof. Bij ons bezocht door VMBO leerlingen van drie middelbare scholen!

Reactie van een CKV docent: "Mavo 3 bezocht de dans/ theater voorstelling SMART van AYA danstheater. Een geschikte voorstelling omdat mobieltjes gebruikt MOESTEN worden tijdens de voorstelling. Veel leerlingen maakten hier dan ook gebruik van. Voor het begin van de voorstelling mochten alle aanwezige

Glazen Speelgoed / Fotografie: Jan Versweyveld

bezoekers op het podium staan. Op die manier kreeg je als leerling een beeld hoe de optredende artiesten zich op het podium voelen. Het werd extra spannend toen de dansers tijdens de voorstelling over de stoelen heen kropen om selfies te maken van zichzelf en de aanwezige leerlingen. Natuurlijk ging de voorstelling over het gebruik van internet en je eigen aandeel hierin. De voorstelling werd door onze leerlingen zeer positief ontvangen.”

Ook stelt PLT haar accommodatie en organisatie ter beschikking van partijen als de Winkbulle die er bijvoorbeeld de jeugdtheaterrevue ontwikkelen.

‘Amateur’ en Nog meer Theater...of Theater en meer?

PLT maakt in 2015 een bewuste keuze om zich in Heerlen niet meer proactief op de sociaal culturele ‘markt’ (met name de traditionele amateurvoorstellingen) te bewegen. Dit mede als gevolg van het feit de Gemeente deze rol primair aan het Cultuurhuis Heerlen toedicht. Ook de geringe beschikbaarheid van zalen door de sluiting van Theater Kerkrade (vanwege haar revitalisatie) brengt haar daartoe.

Wel blijft PLT kansen bieden aan regionale talenten, geven we anno 2016 op verschillende manieren kansen. Niet alleen samen met diverse scholen als het Grotius College en het Bernardinus College, maar met de Winkbulle kinderrevue, ook bij optredens van Jack Vinders, Paul van Loo, Raymond Clement en anderen zien we aanstormend talent. ‘Carboon’ en ‘Guido Orchestra’, maar ook diverse concerten van het Orlando Festival bieden ruimten voor talent.

Anderzijds beweegt PLT zich ook sterk in de culturele wereld. Met als werktitel ‘24/7’ in Parkstad, waar men elders ook spreekt over ‘extending Theatre’, zijn meerdere partijen in onze samenleving zoekende naar een vorm om nieuwe of nog niet bekende interactie in het culturele landschap en de theaterwereld te bewerkstelligen. Daarbij ook jonge makers een podium te bieden en/of verhalen uit de regio (bij voorkeur op Tripool-niveau) kans te laten krijgen.

Een uitdaging met een inspirerende dynamiek, want het werkt! Als voorbeeld hierin zijn de ‘Appeltaartmatinee’s’, waarbij veelal jonge en getalenteerde kunstenaars - menigmaal nog op de opleiding (conservatorium) – hun eerste podiumervaring opdoen en nieuwe doelgroepen bereiken (in dit voorbeeld overwegend ouderen/gepensioneerden). Daarenboven met de nazit met appeltaart en koffie extra kans op ontmoeting in de letterlijke zin ontstaat.

In 2015 zien we een eerste boekpresentatie, maar ook zijn er al twee premières van documentaires in ons theater. Het aantal inleidingen voorafgaand aan toneel-, dans-, operavoorstellingen en concerten neemt toe. Meer en meer zien we na afloop van de reguliere voorstellingen en concerten, vooral in de weekenden, live optredens in ons DSM theatercafé. Regionaal talent krijgt daarbij eerste - betaalde - podiumkansen, ontwikkeld zich en de theateravond wordt verlengd en daarmee voor ons publiek niet zelden nog beter! Temeer menigmaal ook de artiesten nog even aanschuiven en een goed nagesprek zomaar ontstaat. In 2015 tellen we meer theater arrangementen in eigen huis voorafgaand aan de voorstellingen en concerten.

Theater en meer betekent ook nog meer focus op bezoekers beleving, weten wat onze gasten (bezoeker en artiest) wensen en ervaren bij een bezoek aan Parkstad Limburg Theaters en daarop inspelen. Innovatie is daarbij noodzakelijk. Na een gerichte zoektocht om juist op dit aspect de afdeling Dienstverlening & Evenementen te versterken, worden de eerste antwoorden gevonden op de vragen die we krijgen van onze gasten. Onze klantmonitor helpt daarbij.

Nieuwe technologische ontwikkelingen (digitale betaal- en bestelmogelijkheden) lijken te gaan helpen om de service in de pauze situatie te verbeteren/versnellen. Samenwerking met restaurateurs in de stad bieden gasten de mogelijkheid om vóór de voorstelling culinair te genieten en ongehaast een voorstelling te beleven. Met het ingezette Expositie beleid verrijken kunstenaars onze gasten met prachtige kunstwerken en daarbij horende verhalen. Ook is 2016 het jaar dat het DSM Theatercafé nog meer het 'Grand café' zal zijn van Theater Heerlen. Waar in 2015 verder ingezet werd met live muziek tijdens na-zitjes, zal er in 2016 exclusievere keuzes gemaakt kunnen worden in ons assortiment (Wijnen, koffievaryaties en Speciaal bieren). Ook is een aanzet gemaakt om van onze Artiestenfoyer nog meer ontvangst- en verblijfsruimte te creëren om artiesten een 'warm' welkom te geven.

Verheugd wordt ook uitgekeken naar de heropening van Theater Kerkrade. Een gerenoveerde publieksruimte aldaar en een additionele multifunctionele zaal, bieden meer kansen om tegemoet te komen aan de bezoekersbeleving aldaar. Waarmee een ware 'huiskamer' van de stad kan ontstaan.

Kortom, daar waar afgelopen jaren ingezet is op een financieel 'gezonde' afdeling Dienstverlening & Evenementen, leren we onze omgeving heel graag nog beter kennen!

'Werking' en discours

De 'werking' zoals onze Belgische burens het noemen vraagt nieuwe aanpak. Waar voorheen cultuureducatie, maar meer nog een sterk media landschap voorstellingen en concerten nog voordat ze op onze podia landen al ter discussie stelden is het anno 2015 een uitdaging de relevantie van geprogrammeerde podiumkunst kracht bij te zetten. Temeer we in het Nederlandse podiumkunstenbestel zo'n sterke scheiding tussen productie en presentatie kennen. Waar bijvoorbeeld de stad Aken niet alleen haar eigen toneel-, en operaproductie kent, maar ook nog een eigen orkest ter beschikking heeft. Om hier in verbetering te realiseren tekenen we voor 2015 op:

- PLT en diverse gezelschappen groeien meer en meer naar elkaar toe. Met Scapino Ballet Rotterdam is bijvoorbeeld een meerjarig convenant afgesloten. De phzn is ons 'huisorkest'.
- Zo ook Het Nationaal Toneel PLT tot haar kerntheater heeft benoemd. We met diverse aanbieders stevige banden hebben opgebouwd.
- 'One night stands' worden al meer afgewisseld door serie bespeling, waardoor producties nadrukkelijker 'indalen'. Meerdaagse en seriebespeling draagt bij aan

grotere stedelijke relevantie van de programmering. PLT zet daar, mede dankzij intensieve samenwerking met een aantal collegae in het land, meer en meer op in.

- Voorstellingen en concerten worden ook 'in serie geplaatst' om hen nader te kaderen.
- Denk aan de aloude 'Donderdag Cabaretdag' waarbinnen jonge cabaret talenten onder de paraplu van fameuze voorgangers zich een nieuwsgierig publiek weten.
- De Vlakkevloer serie, waarbij het publiek weet dat het om nieuwe makers gaat of men er bij de 'Get Lost serie' van uit kan gaan dat het niet westers, veelal makers van het zuiderlijk halfrond betreft.
- De 'Appeltaartmatinee' 's altijd overdag zijn en afgesloten worden met gratis appeltaart en koffie.
- Ook festivals helpen de discours vooruit. Denk aan de 'Southern Blues Night' of 'JazzOUT' waarbij de kenner 'weet' dat het specifieke prospectie kent. Het Schrit_tmacher festival de internationale dans vertegenwoordigd. Allen ook specifieke communicatie kennen met eigen websites, brochures en flyers.

Verder intensiveren we communicatie met ons publiek:

- Ons publiek ontvangt elke twee weken een nieuwsbrief met de laatste informatie over de voorstellingen en concerten. Deze gaat in een oplage van bijna 100.000 stuks en is volledig gepersonaliseerd.
- Na elk bezoek ontvangt ons publiek een enquête opdat wij weten wat de ervaring is geweest. Waar nodig reageren we direct. Inleidingen vormen steeds meer onderdeel van het theater- en concertbezoek.
- Diverse aanbieders, waaronder de phzn, stuurt voorafgaand aan haar concerten sinds kort video berichten met toegesneden informatie over het komende concert.
- Op de social media is druk communicatie gaande over wat zich op onze podia voordoet of gaat voordoen. Ook individuele podiumkunstenaars laten zich daarbij niet onbetuigd.
- Web loggers vertrouwen hun bezoekervaring toe aan onze website, waardoor publiek eigen bezoekervaring aan die van hen kan toetsten.
- 'Last but not least' brengt PLT naast haar seizoenbrochure diverse specials uit als 'Klassiek & Opera', 'Toneel', 'Dans', Jeugd- en familietheaterkalender, het cultuur educatie boekwerkje en de Schrit_tmacher festival brochure.
- Als gezegd is een eerste serie tv-programma's in samenwerking met Cultura Nova, de IBA en L1 gemaakt.

Marketing: relevantie & beleving

Ons media landschap verandert razend snel als gevolg van 'digitalisering'. Waar theaters - en andere organisaties - 10 jaar geleden hun marketing communicatie beleid nog konden baseren op een klein aantal krachtige media (in termen van bereik en effectiviteit), zoals bijvoorbeeld regionale dagbladen, is er nu sprake van een volstrekt versnipperd media landschap. Traditionele media, zoals het gegeven voorbeeld van de regionale krant, hebben aanzienlijk ingeboet in bereik en diverse online media, waaronder zoekmachines, websites, blogs en sociale media, nemen nog dagelijks aan kracht toe.

Slava's Snow Show met Gidon Kremer

Deze ontwikkeling zal zich de komende jaren ongetwijfeld voortzetten, waarbij de rol van de mobiel / smartphone essentieel zal worden. De smartphone speelt een steeds centralere rol in het leven van de consument en dus ook in dat van onze bezoekers. Via de mobiele telefoon worden ideeën opgedaan, wordt besteld, worden meningen gegeven etc. Online ontwikkelingen hebben dus niet alleen ons medialandschap veranderd, ze veranderen ook hoe de consument - en theaterbezoeker- zich oriënteert, koopt en deelt. Deze diepgaande veranderingen vragen veel van onze marketing aanpak en capaciteiten. De volgende aandachtsgebieden zullen moeten bijdragen aan 'relevantie' in onze communicatie en een goede 'beleving' van onze bezoekers:

- De website is een cruciale schakel in het aanbieden van relevante informatie en het bestellen van kaarten. In 2015 zijn voorbereidingen gestart om onze huidige website grondig te herzien:
 - De huidige url www.parkstadlimburgtheaters.nl wordt in 2016 vervangen door een gebruikersvriendelijker/korter variant: www.plt.nl. De link blijft.
 - Het bestelproces wordt sterk verbeterd op basis van usability onderzoek.
 - De site wordt responsive, wat betekent dat de oude mobiele site verdwijnt en er een betere, klantvriendelijke mobiele omgeving voor in de plaats komt, waarbij kaartkopers nu ook via hun mobiele device hun plaatsen in de zaal kunnen kiezen.
 - De afgelopen jaren waren er regelmatig technische problemen met de site tijdens piekbelasting. Een flexibeler wijze van het opschalen van server capaciteit zal dit soort problemen moeten inperken.
 - Onze site zal verrijkt worden met relevante (video) content.
- Een deel van onze bezoekers heeft aangegeven behoefte te hebben aan meer 'inhoudelijke' communicatie: verdiepende informatie en inspiratie over ons aanbod. Om een impuls te geven aan aantrekkelijke content over vooral ons artistieke aanbod zijn in 2015 voorbereidingen gestart voor een nieuw kwartaal magazine: *PLT*. Dit blad vervangt de bestaande uitgaven op de gebieden Opera & Klassiek, Toneel, Dans en Vlakke Vloer.

PLT wordt kosteloos toegezonden aan onze Vrienden (een extra motivatie om Vriend te worden c.q. te blijven), is daarnaast gratis te verkrijgen in ons theater en zal breed verspreid worden via al onze online kanalen.

- Om ons artistieke aanbod beter te laten ‘landen’ hebben wij onze organisatie versterkt met een trainee die zich specifiek richt op een betere ‘werking’ van Toneel en Vlakke Vloer voorstellingen. De praktijk heeft namelijk aangetoond dat het artistiek complexere deel van ons aanbod pas door een meer arbeidsintensieve wijze onderdeel wordt van het culturele leven. Er moet een betere ‘brug’ geslagen worden om het ‘gat’ tussen het maakproces en publiek, dat als gevolg van ons nationaal ingestelde bestel, bijvoorbeeld door het organiseren van debatten en lezingen voorafgaand aan specifieke voorstellingen of series van voorstellingen. Ook lokale duiding aan thema en bedoeling van de kunstproductie te geven. Repetitiebezoek en nadrukkelijk aanhalen van relatie met makers en regio draagt daaraan bij. Daarnaast zal deze nieuwe medewerker zich inzetten ten behoeve van het PLT expositiebeleid.
- Vanuit onze marketing afdeling kijken wij niet alleen naar marketing communicatie middelen, maar ook naar de tevredenheid van onze bezoekers over enerzijds de voorstelling en anderzijds de beleving van alles daarom heen. In ons zogenaamde ‘tevredenheid verbeterteam’ monitoren wij de bezoekersreacties op onze continu enquêtes en agenderen wij grote of kleinere aandachtspunten voor de organisatie.
- In dit kader is in 2015 een kwantitatief onderzoek verricht naar gebruik en tevredenheid van onze Kassa afdeling door onze bezoekers. Uit het onderzoek blijkt dat onze Kassa zowel telefonisch als aan de balie ook in dit digitale tijdperk nog steeds zeer frequent gebruikt wordt (62% van alle respondenten gaf aan in het verleden gebruik te hebben gemaakt van de Kassa afdeling, via balie en/of telefonisch). Naast dit belangrijke inzicht gaf het onderzoek aan dat service/dienstverlening van onze Kassa doorgaans positief beoordeeld wordt door bezoekers, maar dat er tevens enkele verbeterpunten zijn. Op basis van deze onderzoeksresultaten zal in 2016 gekeken worden of en hoe aanpassingen in dit onderdeel van onze service organisatie noodzakelijk zijn.

Resultaten Online bereik 2015

Websitedata	2015	2014	2013	Daling/stijging tov 2014
Sessies	877.484	731.963	679.049	19,88%
Gebruikers	480.682	407.197	360.049	18,05%
Paginaweergaves	4.382.795	3.922.741	4.869.486	11,73%
pagina's / sessie	4,99	5,36	7,17	-6,80%
Gem. sessieduur	3,28	3,47	4,07	-8,56%
Bouncepercentage	29,44	29,85%	28,05%	-1,36%
% nieuwe sessies	50,31%	50,62%	48,50%	-0,61%

In het jaar 2015 is het aantal sessies, gebruikers (één gebruiker kan meer sessies op een website hebben) en paginaweergave toegenomen met respectievelijk 19,88%, 18,05% en 11,73%. De daling van aantal pagina's per sessie en de gemiddelde sessieduur hoeft niet als negatief uitgelegd te worden. Door het personaliseerde gedeelte op de website en het geven van tips hebben wij geprobeerd relevanter te zijn voor onze online bezoekers. Dit lijkt te zijn gelukt met de daling van het aantal pagina's per sessie. Een andere oorzaak ligt aan het feit dat we via e-mailingen, online advertenties en berichten op social media rechtstreeks verwijzen naar voorstellingen en niet naar de homepage van de website. Resultaten Social Media bereik 2015

Social Media	Aantal likers per 1/1/2014	Aantal likers per 1/1/2015	% stijging	Aantal likers per 1/1/2016	% stijging
Facebook(likes)					
Parkstad Limburg Theaters	7.134	10.996	54,10%	14.874	35,30%
LIMBURGzaal	1.436	3.370	134,70%	5.316	57,70%
Concertpodium van het Zuiden	436	1.186	172%	1.517	27,90%
Schrit_tmacher	0	198		413	108,60%
JazzOUT!	488	1.403	187,50%	1.672	19,20%
Southern Blues Night	333	778	133,60%	1.098	41,10%
Totaal Facebook	9.827	17.931	82,50%	24.890	38,80%
Twitter(volgers)					
Parkstad Limburg Theaters	3.033	3.447	13,60%	3.795	10,10%
LIMBURGzaal	306	474	54,90%	725	53%
Concertpodium van het Zuiden	232	328	41,40%	428	30,50%
Totaal Twitter	3.571	4.249	19%	4.948	16,50%

Instagram (volgers)					
Parkstad Limburg Theaters	0	83		500	502%
LIMBURGzaal	0	0		117	
Totaal Instagram	0	83		617	643%
Totaal alle Social Media	13.398	22.263	66,20%	30.455	36,80%

De groei van onze social media blijft enorm. In 2014 konden we al louter mooie cijfers presenteren, in 2015 zijn deze nog mooier. Het medium Facebook is inmiddels een vast onderdeel van onze marketing en communicatie. Daar wij in het jaar 2014 het adverteren al hadden uitgebreid tot 213 advertenties zijn dat er in het jaar 2015 nog meer: 348. Met deze advertenties bereikten we 2,9 miljoen Facebook-ers. Naast het adverteren blijft onze content aanslaan getuigende van het feit dat alle verschillende pagina's meer likes hebben dan een jaar geleden, samen goed voor een stijging van 38,8%.

Twitter lijkt in de markt geen stijging meer te ontwikkelen, onze diverse accounts blijven het echter wel goed doen en stijgt het aantal volgers binnen alle accounts. Echter is de stijging binnen de social media voor Twitter ook het geringst, maar nog steeds een goed resultaat: 16,5%

Instagram is het nieuwste medium waar we vaker gebruik van maken. Dit medium gebruiken we vooral om jongeren te benaderen door onder andere live beelden te tonen en het aanbod op de jongeren af te stemmen, hetgeen lukt met een enorme stijging in het aantal volgers.

Theater Kerkrade

De afgelopen decennia is in Parkstad Limburg met vereende krachten en met grote zorgvuldigheid een waardevolle en complementerende podium infrastructuur ontstaan. Theater Kerkrade is daarbinnen niet alleen van groot belang voor specifiek Kerkraadse aspecten, ze is tevens een essentiële schakel binnen het Parkstedelijke en Provinciale geheel. We zijn derhalve erg blij met de berichtgeving over de feitelijke start van de uitvoering van de revitalisatie van het theater. Daardoor zullen we met ingang van seizoen 2017/2018 met de enige echte middenzaal van Limburg weer invulling kunnen geven aan Kerkraads podiumbeleid, als onderdeel van het grotere Limburgse en Euregionale geheel.

Frictiekosten en instandhouding podiumkunsten

Theater Kerkrade had tot haar sluiting de laatste decennia een enorme ontwikkeling doorgemaakt. Bezoekersaantallen waren verviervoudigd tot bijna vijftigduizend per jaar. Theater Kerkrade stond met dit succes op een mooie vierde plaats in de provincie en er was naar ons idee nog voldoende ruimte tot verdere groei. Het aantal bezoeken van Kerkradenaren aan de podia is zelfs nog sterker toegenomen. Sinds de fusie met Theater Heerlen -1998- is de programmering van beide theaters geïntegreerd. De totale programmering heeft zich daarbij verdiept en verbreed. Naast de aloude "officiële" theatertradities in toneel, klassieke muziek en opera is er ook ruim aanbod in de (pop) muziek, show, dans en nieuw talent ontstaan en is daarnaast het aanbod van jeugd- en familietheater stevig gegroeid. Ook hebben lokale initiatieven als Het Kerkraads Symfonie Orkest, Jack Vinders, het Kerkraads Volkstoneel en anderen zich goed ontwikkeld en ruimer

publiek gevonden. Het merendeel van het sterk toegenomen publiek is sinds de theaterfusie beide theaters gaan bezoeken.

Onderzoek heeft aangetoond dat menig theater dat tijdelijk dicht gaat voor verbouwing of renovatie er de grootste moeite mee heeft haar publiek weer terug te winnen. Amateurgezelschappen overleven daarnaast zonder hulp vaak maar moeizaam. Niet zelden duurt het vier tot vijf jaar om op het oorspronkelijke aantal bezoekers terug te komen. De Gemeente Kerkrade heeft het wijselijke besluit genomen om het culturele leven overeind te willen houden. Zij heeft er mede daarom voor gekozen om de programmering zoveel mogelijk voortgang te laten vinden. Daarbij achtte zij het onwenselijk tot ontslag van personeel over te gaan, ook om na heropening over hun kwaliteiten te kunnen blijven beschikken. De Gemeente beoogt daarmee tevens frictie- en heropeningskosten te kunnen drukken. De Gemeente Heerlen is bereid gebleken haar theater daarvoor beschikbaar te stellen, waar tijdens de revitalisatie van Theater Heerlen (2003/2007) andersom de Gemeente Kerkrade haar theater beschikbaar stelde.

Mede dankzij verplaatsing van 'Kerkraadse programmering' naar Theater Heerlen is een groot deel van het bezoek actief gebleven.

Rodahal

Hoewel niet ressorterend onder de vlag van PLT zien we de Rodahal als een belangrijk deel van de culturele (popmuziek) infrastructuur van Parkstad Limburg. In 2015 is, op verzoek van de wethouder Cultuur en in relatie tot de afwezigheid van Theater Kerkrade, een succesvolle serie voorstellingen/concerten in de Rodahal gepresenteerd. Vanwege de enorme kosten aan huur, podiumopbouw en programmering zal dat in 2016 nog slechts eenmaal worden herhaald.

Herstel bezuinigingen

Heerlen heeft tijdens de revitalisatie van Theater Heerlen -2003/2007- intensief doorgeprogrammeerd, voornamelijk in Theater Kerkrade, maar ook op locatie. Bij heropening heeft men daar veel baat bij gehad, al snel zaten de zalen weer vol. Kerkrade heeft er tevens en terecht voor gekozen om 'haar' programmering te continueren. Helaas heeft ze in tegenstelling tot Heerlen geen extra budgetten voor programmering op locatie. Einde 2015 heeft het Gemeentebestuur van Kerkrade de eerder doorgevoerde bezuinigingen terug gedraaid, waardoor nu voorbereidingen voor een volwaardige theaterprogrammering per seizoen 2017/2018 voorbereid kan worden.

Amateur en semi professionals

Amateur- en semi prof bescpelers konden natuurlijk ook in Heerlen terecht, maar menigeen koos er in het lopende seizoen met wisselend succes ook voor om in Kerkraadse kerken en bijvoorbeeld de Rodahal hun geluk te beproeven. Dit omdat ze er minder vertrouwen in hadden dat 'hun' publiek gemakkelijk mee naar Heerlen zou komen. Hoezeer dat in de praktijk ook wordt gelogenstraft gezien het feit dat de voorstellingen van Limburger en bovenal Kerkradenaar Jack Vinders, die zijn grote voorstellingen vooral in Heerlen speelde, daar gelukkig nauwelijks onder geleden hebben.

De stad wordt er beter van

Hoezeer de fysieke afstand naar de podia voor veel inwoners veelal gelijk is, is het voor een centrumbeleving van Kerkrade en haar economie ook erg belangrijk dat Theater Kerkrade zo snel als mogelijk weer in gebruik komt. De podia van Parkstad Limburg Theaters zijn daarbij aanvullend aan elkaar. Niet alleen in podium- en zaal grootte, maar ook in vorm, akoestiek, zichtlijnen en sfeer vullen zij elkaar uitstekend aan. Niet alleen kan daardoor elke, ook amateur, artiest de best passende zaal krijgen. Die voor reizende gezelschappen bij voorkeur het meest op haar/zijn première plek lijkt; omdat dat de beste voorwaarde voor een optimaal optreden levert. Ook voor elke publieksgroep ontstaat zo de beste sfeer. Waarmee het culturele leven de meeste kans heeft zich optimaal te ontwikkelen. Daarbij gaat het vereenzaming en vervlakking tegen. Het is verder niet alleen goed voor de 'kunst om kunst' maar ook voor identificering, (talent) ontwikkeling, tolerantie, traditie, overdracht theatercanon, innovatief vermogen, veerkracht en verandervermogen en bovenal dezer dagen derhalve ongetwijfeld ook een duurzame economische ontwikkeling!

De Omgeving/Positionering

Actieradius

Het publiekbereik van onze theaters reikt tot ver. Onze programmeurs weten zich verantwoordelijk voor een programmering van de 'vijfde stad van het land' (= Parkstad Limburg 250.000 inwoners). Waartoe in 1961 in Heerlen het grootste podium van het land werd gebouwd, dat in 2003/2007, na een unaniem Raadsbesluit, werd gerevitaliseerd. In 1978 werd het Wijngrachttheater feestelijk geopend, met de opening van De Nieuwe Nor (2006) en de heropening van Het Cultuurhuis (2007) tot een professioneel podiumgebouw kwam de podium infrastructuur van Parkstad Limburg voorzichtig richting passend bij de maat van de stad.

Het verzorgingsgebied laat zich anno 2015 mede daardoor als volgt uittekenen (gebaseerd op de verkoopgegevens van seizoen 14/15):

- 1e ring met een reistijd tot 20 minuten (79% van de geregistreerde kaartkopers in het seizoen 14/15)
- 2e ring met een reistijd van 20 - 30 minuten (10%)
- 3de ring met een reistijd van meer dan 30 minuten (10%)

Het voornaamste verzorgingsgebied voor PLT blijkt zich binnen de 30 minuten reistijd te bevinden. 89% van de bezoekers is afkomstig uit dit verzorgingsgebied, dat voor een groot gedeelte de regio's Parkstad, Maastricht, Heuvelland en Westelijke mijnstreek bevat. Ook een stuk Duitsland en Midden-Limburg valt hieronder. Binnen Parkstad komt het overgrote deel van de bezoekers uit Heerlen, Kerkrade, Landgraaf en Brunssum.

Profiel Parkstad

De voormalige Oostelijke Mijnstreek (Parkstad Limburg) is een relatief 'jong' stedelijk gebied, waar ze met de opkomst van de mijnen (vanaf het jaar 1.900) en daarmee gepaard gaande industrialisatie pas enorme vlucht nam. Parkstad Limburg bestaat anno 2015 uit een sterk

verstedelijk gebied van 8 gemeenten met een totaal van 245.821 inwoners (Bureau Onderzoek en Statistiek Gemeente Heerlen, stand van februari 2016). Daarnaast tellen we met de directe omgeving, in Maastricht (122.293), in het Heuvelland (84.855) en in De Westelijke Mijnstreek (147.598), samen 600.567 inwoners. Dit gebied vertoont, in het Europa van de regio's, de laatste jaren meer en meer gezamenlijkheid en wordt in dat kader vaak als Tripool geduid.

Uit statistische gegevens van het CBS blijkt dat het aandeel 65-plussers in Parkstad Limburg gestegen is van 17,4% in 2005 naar 22,0 % in 2014 (het gemiddeld aandeel 65-plussers in Nederland ligt op 17% in 2014). Vergrijzing zal naar verwachting van het CBS tot 2040 sterk toenemen, waarbij (Parkstad) Limburg een bovengemiddeld aandeel zal vertegenwoordigen. Zo zal volgens de prognose van het CBS de vergrijzing oplopen naar 31% in 2040 voor Parkstad, terwijl voor Nederland totaal 26% van de bevolking 65 jaar of ouder zal zijn in 2040.

Prognose in jaar	% 65 of ouder	
	Parkstad	Nederland
2015	22%	18%
2020	25%	20%
2030	30%	24%
2040	31%	26%

Krimp

De regio leert meer en meer met het verschijnsel krimp om te gaan. Zo heeft men ten aanzien van de woning(af)bouw gezamenlijke afspraken weten te maken. In relatie tot een Retailbeleid is dat blijkbaar moeizamer. Ten aanzien van het podiumkunstenklimaat is sprake van een opvallende inhaalspurt, na de opgelopen achterstand in de eerste decennia na de mijnsluiting. Opvallend is dat ten aanzien van de in 1995 voorspelde krimp tot 200.000 inwoners in 2040 de regio vertraging heeft opgelopen. De laatste jaren is er zelfs nauwelijks sprake van daling. Door sommigen wordt dat als positief gezien. Feit is dat de regio het nog moeilijk heeft, maar het diepste punt lijkt te hebben gepasseerd.

Herkomst kaartkopers in 2015

PLT kende in 2015 in totaal 233.031 bezoekers. Door betere toepassingen van het CRM systeem, zijn we ook in staat om van een groot gedeelte van onze bezoekers de herkomst te bepalen per jaar. Ook verkrijgen we een beter inzicht hoeveel van onze bezoekers geregistreerd worden in ons kassasysteem van het totaal aantal bezoekers.

In 2015 is 91% van onze bezoekers geregistreerd in ons kassasysteem, waar in 2014 nog 87% van onze bezoekers geregistreerd waren. 9% van onze bezoekers blijft evenwel ongeregistreerd. Het klassieke bezoek aan schoolvoorstellingen en het bezoek aan theater voor amateurvoorstellingen - waarbij kaarten veelal door de betreffende vereniging zelf verkocht worden - zijn daar belangrijke voorbeelden van. Daarnaast vinden er ook besloten, zakelijke verhuringen plaats, waar eveneens de gegevens veelal niet geregistreerd kunnen

worden. Er is wel een sterke veronderstelling dat het merendeel van deze ongeregistreerde bezoekers uit de regio Parkstad komen, temeer gezien de voorstellingen van amateurverenigingen en de schoolvoorstellingen.

Daarnaast ontbreekt bij ongeveer 2% van onze bezoekers die wel geregistreerd worden in ons kassasysteem een postcode en/of woonplaats, waardoor er niet te achterhalen valt wat de herkomst is van deze bezoekers. Wel zijn we vanaf 2015 in staat om de herkomst te achterhalen van een groot deel van bezoekers die via Eventim - een 'derde' verkoper - kaarten aanschaffen, waardoor ons inzicht nog nauwkeuriger wordt. Er zijn echter nog andere verkopers via derden, zoals landelijke kaartverkopers als NTK (Nationale Theater Kassa), die niet als zodanig zijn gewogen. We blijven de komende jaren streven om een beter inzicht in de herkomst van onze bezoekers te verkrijgen.

De herkomst verdeling (in % van het totaal aantal geregistreerde en bekende bezoekers) van de afgelopen drie jaar wordt in onderstaande tabel weergegeven. Hierin wordt duidelijk dat er in 2015 relatief (als in absolute aantallen) meer bezoekers uit de Westelijke Mijnstreek, Maastricht en Heuvelland en overig Limburg zijn geweest. Dit is mede een effect van de voorstelling *War Horse*, die gezorgd heeft voor een grotere spreiding van de herkomst van onze bezoekers.

Regio verdeling bezoekers PLT			
Regio	2013*	2014*	2015*
	% regio	% regio	% regio
Parkstad	61,0%	59,9%	55,8%
Westelijke Mijnstreek	11,8%	12,4%	14,0%
Maastricht Heuvelland	15,5%	14,9%	15,7%
Overig Limburg	3,6%	3,9%	5,8%
Overig Nederland	4,1%	5,1%	5,0%
Buitenland	3,9%	3,6%	3,8%
Totaal	100%	100%	100%

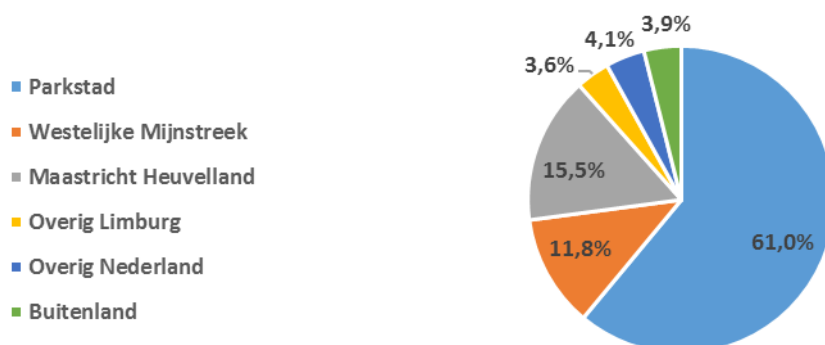
***Herkomst verdeling gebaseerd in 2013 op 186.194 bezoekers van de 223.359 bezoekers in totaal (83%), in 2014 op 169.440 bezoekers van de 202.368 bezoekers in totaal (84%), 2015 op 205.639 bezoekers van de 233.031 bezoekers in totaal (88%)**

Het absolute aantal bezoekers is ook gestegen en dat voor alle regiogebieden. Zo wordt in onderstaande tabel de bezoekersaantallen vergeleken per regio met de aantallen van het jaar ervoor, waardoor men dus het verloop van bezoekers per regio kan waarnemen. Ten opzichte van 2014, is er een groei geweest in het aantal bezoekers vanuit de Parkstad regio met 13%. De grootste stijging valt waar te nemen bij het aantal bezoekers uit overig Limburg, waarbij ook het *War Horse* effect nog eens duidelijk wordt. Verder zijn er in 2015 een kwart meer bezoekers geweest uit het buitenland. Wat ook te verklaren valt uit de groei van het *Schrittmacher just dance* festival.

Regio	Verloop bezoekers in % t.o.v. vorig seizoen	
	Verloop 2013 vs. 2014	Verloop 2014 vs. 2015
<i>Parkstad</i>	-11%	13%
<i>Westelijke Mijnstreek</i>	-4%	36%
<i>Maastricht Heuvelland</i>	-12%	28%
<i>Overig Limburg</i>	1%	79%
<i>Overig Nederland</i>	14%	17%
<i>Buitenland</i>	-17%	26%
<i>Totaal</i>	-9%	21%

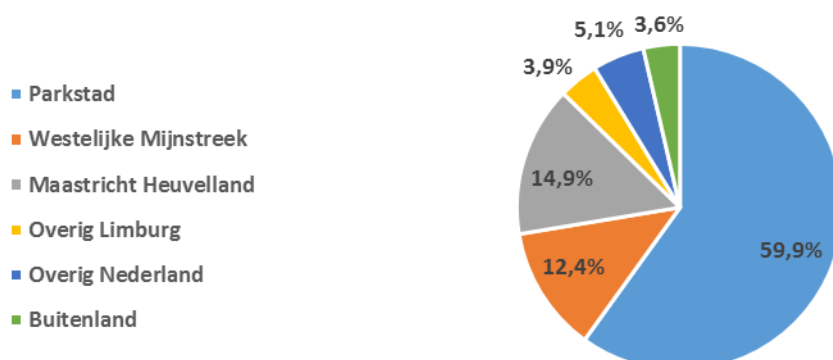
Herkomst verdeling bezoekers PLT 2013

o.b.v. 169.440 geregistreerde bezoekers van de 202.368 bezoekers in totaal (84%)

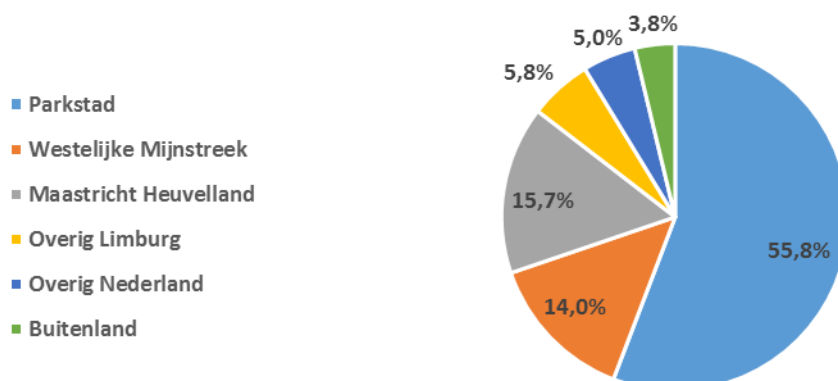
Herkomst verdeling bezoekers PLT 2014

o.b.v. 169.440 geregistreerde bezoekers van de 202.368 bezoekers in totaal (84%)

Herkomst verdeling bezoekers PLT 2015

o.b.v. 205.639 geregistreerde bezoekers van de 233.031 bezoekers in totaal (88%)

Programmerings- en publieksaantallenOverzicht aangeboden producties en bezoekersaantallen

	2015		2015	
	<i>Absoluut aantal 'events'</i>		<i>Absoluut aantal bezoekers</i>	
Uitvoeringen door professionals				
Cabaret	64		28.723	
Dans/ballet	26		8.604	
Klassieke muziek/Opera	61		21.422	
Pop/jazz/wereld/lichte muziek	110		42.153	
Musical/show	51		34.552	
Toneel	65		31.933	
Jeugd- en familietheater	85		18.297	
<i>Subtotaal matrixprogramming</i>	462		185.684	
Diversen	80		4.113	
Inleidingen	34		2.803	
Schoolvoorstellingen	32		5.809	
Nazitconcerten	59			
Subtotaal (profs)	667		198.409	
Repetities etc.	2		0	
Andere uitvoeringen				
Amateur(pop)muziek	34		16.578	
Totaal 'kunsten'	703		214.987	
Vergaderingen, congressen, carnaval, recepties, beurzen etc.	98		16.427	
Rondleidingen	48		1.617	
Totalen	849		233.031	

	2015	2014	2015	2014
	<i>WERKELIJK</i>	<i>WERKELIJK</i>	<i>WERKELIJK</i>	<i>WERKELIJK</i>
Uitvoeringen door professionals				
Cabaret	64	71	28.723	33.693
Dans/ballet	26	24	8.604	8.538
Klassieke muziek/Opera	61	71	21.422	22.951
Pop/jazz/wereld/lichte muziek	110	104	42.153	37.250
Musical/show	51	54	34.552	27.814
Toneel	65	41	31.933	9.427
Jeugd- en familietheater	85	69	18.297	16.908
<i>Subtotaal eigen matrixprogrammering</i>	<i>462</i>	<i>434</i>	<i>185.684</i>	<i>156.281</i>
Diversen	80	83	4.113	3.290
Inleidingen	34	47	2.803	4.069
Schoolvoorstellingen	32	28	5.809	5.922
Nazitconcerten	59	25		
Subtotaal (profs)	667	617	198.409	169.862
Repetities etc.	2	2	0	0
Andere uitvoeringen				
Amateur(pop)muziek	34	39	16.578	17.196
Totaal 'kunsten'	703	658	214.987	187.058
Vergaderingen, congressen, carnaval, recepties, beurzen etc.	98	76	16.427	14.269
Rondleidingen	48	36	1.617	1.041
Totalen	849	770	233.031	202.368

Matrix programmering

Om onze bezoekers een gepersonaliseerd aanbod te kunnen voorschotelen maken we in de programmering en marketing niet alleen gebruik van de alom bekende theatergenres maar ook van een matrix. De matrix van cultuursocioloog H. Ganzeboom. Deze theorie gaat ervan uit dat men over bepaalde informatie moet beschikken om van cultuur te kunnen genieten.

Hiervoor moet men een vaardigheid ontwikkelen die hen in staat stelt kunst te 'begrijpen'. Mensen verschillen in capaciteit om cultuur te waarderen en mensen met een grotere informatieverwerkingscapaciteit kunnen dus van complexere vormen van muziek en theater genieten.

Daarnaast gebruiken we de matrix om ook de diversiteit in onze programmering te meten en bij te sturen. Wij kiezen voor een artistiek profiel, waarbij 70% van het aanbod goed toegankelijk is en bestaat uit eenvoudig conventioneel en eenvoudig onconventioneel en 30% gericht is op complex conventioneel en complex onconventioneel aanbod. PLT spant zich verder in om het publiek en kunstenaar uit te dagen om steeds een stap verder te gaan in de ontwikkeling om zo nog meer de meest excellente voortbrengselen van onze beschaving kans en podium te bieden. Het bieden van een uitgekiend, inhoudelijk afgewogen en gevarieerd aanbod is succesvol gebleken. Niet alleen om groei in het aantal bezoekers te bewerkstelligen. Maar ook om inhoudelijke groei mogelijk te maken naar voorstellingen met een complexer abstractieniveau (ook in het kader van een leven lang leren). De komende jaren zullen we daarom deze matrixprogrammering versterken en uitbouwen.

De oorspronkelijke programmeringsdoelstellingen waren aan het begin van het seizoen op peil. Het complexe aanbod bleef op peil, edoch mede door een explosie van succes en daaraan gekoppelde bijboekingen bij serie bespelingen in 'ontspannende' sectoren tekende zich in 2015 onderstaande samenstelling van ons aanbod van voorstellingen en concerten af. Voor de toekomst wordt onderzocht ook voor succesvol artistiek aanbod bijboeking mogelijk te maken.

Eenvoudig conventioneel		Eenvoudig onconventioneel	
Ontspannend Geen voorkennis nodig Licht en vrolijk		Progressief Experimentele vormgeving Publiek verwacht losse kleding en omgangsvormen	
49% 226 voorstellingen		26% 120 voorstellingen	
15% 68 voorstellingen		10% 48 voorstellingen	
Complex conventioneel		Complex onconventioneel	
Conservatief Traditionele vormgeving Publiek verwacht correcte kleding en omgangsvormen		Vereist enige inspanning Wel voorkennis nodig Ernstig en zwaar	

Eenvoudig / conventioneel

Dit trekt publiek dat amusement en ontspanning zoekt. Zij gaat zonder pretentie en met weinig voorkennis een avond uit. Te denken valt aan musical, klucht, populaire muziek, bekende cabaretiers, volksdans en operette. Bijvoorbeeld Musicals en populair cabaret.

Eenvoudig / onconventioneel

Dit is theatraanbod trekt publiek dat niet moeilijk doet, maar wel iets wil meenemen. Men zal verrast worden en het mag ook wel een beetje spannend zijn. Bij dit aanbod past cabaret, popmuziek, niet westerse dans, muziektheater en wereldmuziek. Grotendeels al niche aanbod. Bijvoorbeeld Beeldend theater en vernieuwend cabaret.

Complex / conventioneel

Dit aanbod trekt publiek dat specifiek zoekt naar een voorstelling en heeft vaak voorkennis of heeft theaterervaring. Men kiest wel binnen de kaders en niet te experimenteel en te verrassend. Te denken valt aan repertoiretoneel, opera, klassieke concerten en ballet. Bijvoorbeeld het ijzeren repertoire binnen het genre opera en klassieke muziek.

Complex / onconventioneel

Dit is vooral aanbod waarvoor voorkennis benodigd is en enige inspanning vereist: de vernieuwende kunsten voor publiek dat veelal uitdrukkelijker wil worden uitgedaagd en geïnspireerd. Zij is op zoek naar vernieuwing en experiment en nieuwe vormen van theater, dans of muziek. De theatermaker gaat in hoge mate autonoom aan de gang.

PLT spant zich in om het publiek en kunstenaar uit te dagen om steeds een stap verder te gaan in de ontwikkeling van cultureel klimaat. Daar zij van mening is dat een hoge dynamiek in deze sterk dienstbaar is voor (ook economische) dynamiek van de stad. Bijvoorbeeld modern Klassieke muziek en modern toneel

NDT 2 – Sheering the Wolves / Fotograaf: Rahi Rezvani

Gebouwen en huurcontracten

In eerdere jaarverslagen, zie ook die van 2013 die nog op onze website in te zien is, hebben we uitvoerig neergeschreven hoe onze zalen zich in de onderscheidenlijke gebieden van de podiumkunsten profileren. Dat we daarmee niet alleen voor (pop)musici, maar ook voor toneelspelers, dansers of symfonische orkesten, musicals en opera's specifieke podia en zalen hebben gecreëerd waardoor zij optimaal tot hun recht komen dankzij aangepaste sfeer, akoestiek of bezoek capaciteit. Ook blijkt dit onderscheidt ons heel specifiek aantrekkelijk te maken voor aanbieders en theatermakers, waardoor we ons programma nog beter kunnen waarmaken. In dit directie verslag zomen daarom in op een ander aspect van onze gebouwelijke uitdagingen en kansen.

Theater Kerkrade

In april 2014 hebben we Theater Kerkrade gesloten om haar, enerzijds met pijn in het hart (omdat we haar node missen), anderzijds met vreugde beschikbaar te stellen aan de eigenaar de Gemeente Kerkrade voor een broodnodige revitalisatie. Een en ander is onderdeel van een grootschalige herinrichting van het centrum van Kerkrade. We schreven er elders in dit verslag al over. In april 2014 is het theater overgedragen aan de Gemeente Kerkrade dat zich daardoor verantwoordelijk weet voor de aldaar aanwezige installaties en inventaris, waaronder de 633 mooie en kwetsbare theaterstoelen en zo mogelijk nog gevoeliger 'lierenkamer'! De verwachting is dat het theater in het 2e kwartaal 2017 bouwkundig opgeleverd gaat worden. Waarna ingebruikname zal plaatsvinden. Wij verwachten dat in het seizoen 2017/2018 het theater, als enige echte middenzaal van Limburg én als modern cultuurcluster programmering tegemoet te kunnen zien.

Theater Heerlen

In het begin van 2014 heeft PLT een vijfjarig huurcontract (met steeds de mogelijkheid tot vijf jaar verlenging) met de Gemeente Heerlen ondertekend. Waarmee een langdurige periode van onderhandelen en onzekerheid is afgesloten. Naast het huurcontract zijn ook afspraken vastgelegd over onderhoud en inventaris, waartoe de Gemeente Heerlen ook middelen ter beschikking heeft gesteld. Met deze overdracht van eigenaar naar gebruiker is PLT ook nadrukkelijk in de positie gekomen dat haar verantwoordelijkheid geeft voor onderhoud en vervanging.

Onderhoud en vervanging

Niet alleen de ondertekening van het huurcontract, ook de overdracht van onderhoud en inventaris betekende een kantelpunt naar nieuw management in deze. Theater Heerlen is na revitalisatie al weer ruim zeven jaar in gebruik, vele honderd duizenden mensen bezochten het gebouw sindsdien. Ook heeft technische ontwikkeling niet stilgestaan en moeten

bijvoorbeeld technische installaties die nog op Windows XP draaiden aangepast worden omdat die software niet meer ondersteund wordt. Reden voldoende voor onze gebouwenmanager om in 2014 de upgrade van het gebouwmanagement definitief ter hand nemen. Een en ander heeft geleid tot aanschaf van een specifiek software programma. Dit 'Ultimo' pakket is in 2014 'geladen' met alle relevante informatie om in een beheers- en vervang systeem management informatie te verschaffen. In de loop van 2015 is aan de hand daarvan onderhoud en vervanging in een tijdslijn geplaatst passend bij de beschikbare middelen, maar ook technische- en/of economische noodzaak.

De huurdersonderhoudswerkzaamheden die betrekking hebben op jaarlijks terugkerend onderhoud worden direct ten laste van de exploitatie gebracht. In 2015 een bedrag ad € 132.991 (2014 € 109.761). Onderhoud dat plaatsvindt met een grotere tijdsinterval wordt geactiveerd en afgeschreven, in 2015 was dit nihil (2014 € 34.000). Daarmee is de systematiek van het vormen van een onderhoudsvoorziening met ingang van 2014 losgelaten.

In 2015 hebben we onder ander het volgende moeten vervangen:

- * 2 licht tafels (Grand MA)
- * 1 geluidstafel (digitaal SSL)
- * Bewegend licht (Martin)
- * Intercom (Telex)

Uitbreiding stoelen capaciteit

Aan de hand van positief uitgevallen onderzoek kunnen we de capaciteit van de RABOzaal uitbreiden tot 1.103 stoelen. Onderzoek om de sta capaciteit van de LIMBURGzaal naar 1.500 + op te krikken loopt nog. De kosten van deze uitbreidingen worden gedekt door bijdragen van de Stichting Mecenass PLT.

Verduurzaming

In overleg en in samenwerking met de eigenaar zal in het kader van de verduurzaming en vergroening, maar ook omdat de oorspronkelijke lampen niet meer te krijgen zijn, de koofverlichting in zowel de LIMBURGzaal, de RABOzaal en de VEBEGOfoyer vervangen worden door duurzame led verlichting. In de loop van het jaar gaan we kijken of we deze ontwikkeling verder door kunnen trekken door de rest van het gebouw. In meer ruimtes waar vaak licht brand, maar minder frequent iemand is, gaan we bewegingsmelders plaatsen. Naar aanleiding van onderzoek zijn we er daarnaast achter gekomen dat er een aantal apparaten en machines is dat ook in rust toestand een behoorlijk verbruik heeft. Waar eerder gekozen was deze machines aan te laten, hebben we dit heroverwogen en besloten deze in ieder geval 's nachts uit te zetten.

Aan de Electra kant zien we verder een kleine daling in verbruik (terwijl we toch een druk jaar gehad hebben), dit danken we aan de vernieuwing van het Gebouwen Beheer Systeem en de manier waarop we hiermee omgaan. Ook de vervanging van de koofverlichting in de diverse zalen heeft hier invloed op. Verdere ver"ledning" zal noodzakelijk zijn om verbruik verder te doen dalen, ook het bewustzijn en slimmer omgaan met energie zal hierin een groot aandeel hebben.

Het waterverbruik is ook een aandachtspunt, we hopen in 2016 een aantal slimme meters te kunnen plaatsen om zodoende een goed inzicht te krijgen in het verbruik (per zaal etc).

Milieuparagraaf

Hoewel PLT geen expliciet milieubeleid heeft gedefinieerd, wordt dit in de praktijk wel veelvuldig toegepast. Er kan gesteld worden dat het duurzaam omgaan met mens en middelen in de genen van PLT verankerd zit. Bij de revitalisatie Theater Heerlen (2004/2007) zijn veel maatregelen gerealiseerd voor duurzaam gebruik. Nu het Heerlense Theatergebouw door haar 'proeffase' heen is zal verder werk gemaakt worden van beleid in gebruik etc. Het gebruik van (zuinige) LED verlichting wordt zo veel mogelijk toegepast. Voor de (ver) bouwplannen van Theater Kerkrade wordt eveneens door PLT nadrukkelijk op duurzaamheid aangedrongen. Afval wordt gescheiden ingezameld en op milieuvriendelijke wijze afgevoerd en waar mogelijk gerecycled.

We hebben verder besloten het GBS (Gebouw Beheer Systeem) te vervangen door een nieuwer en intelligenter systeem waarmee we het klimaat in de zalen beter maar ook energie zuiniger kunnen controleren. Dit GBS is ondertussen vervangen en hier plukken, we zoals in onderstaand schema te zijn is, nu de vruchten van.

Hieronder treft u een overzicht aan van het verbruik van water, elektriciteit en warmte:

	HEERLEN			KERKRADE	
	2015	2014	2013	2014	2013
Water	4.883 m3	3.074 m3	3.132 m3	107 m3	426 m3
Elektriciteit	1.352.463 Kwh	1.371.166 Kwh	1.327.220 Kwh	76.028 Kwh	185.746 Kwh
Warmte cq. gas	2.976 GJ	3.463 GJ	4.484 GJ	15.652 m3	47.617 m3

De daling in verbruik in Theater Kerkrade wordt veroorzaakt door de (tijdelijke) sluiting van Theater Kerkrade vanaf april 2014.

In het overzicht van 2015 nemen we deze ook niet meer mee, aangezien Theater Kerkrade tijdelijk is gesloten.

Het elektriciteitsverbruik van beide theaters is sterk afhankelijk van het gebruik (hoeveelheid evenementen) en het weer in de zomerperiode. Hoe warmer, hoe meer de koelmachines moeten draaien.

We zien wel dat, ondanks dat we een zeer druk jaar gehad hebben, het verbruik niet gestegen is, zelfs een lichte daling doet zich voor. Waarschijnlijk door de vervanging van een groot aantal armaturen naar led, alsmede het zuiniger gebruik en verbruik van koelmachines door het nieuwe GBS.

Het warmte- c.q. gasverbruik is natuurlijk sterk afhankelijk van de weersomstandigheden en daardoor slechts beperkt beïnvloedbaar.

Hier zien we de grootste winst, het verbruik van warmte is fors afgenomen dit komt door een aantal zaken, namelijk het nieuwe GBS, (nog) kritischer gebruik en een investering in een nieuwe manier van warmte vraag aan stadsverwarming.

In Theater Heerlen zijn bij de revitalisatie zonnecellen aangebracht in de gevel en op het dak van de LIMBURGzaal. Daarmee wekt PLT jaarlijks ca. 10.000 KW eigen energie op.

Helaas zien we wel een fors toegenomen verbruik van water, dit heeft te maken met een aantal lekkages en kleppen die niet juist gestuurd werden. We zijn druk bezig om dit verbruik beter inzichtelijk te krijgen, zodat we sneller kunnen reageren bij lekkages en foutieve sturingen. Waarschijnlijk betekent dit een aanpassing in hardware en software (GBS).

Stichting Mecenass PLT

In 2005 is de Stichting Mecenass PLT in het leven geroepen. De Stichting heeft in hoofdlijnen tot doel het ondersteunen, bevorderen en tot uitvoering (doen) brengen van podiumkunsten in de regio Parkstad. Zij tracht dit doel onder andere te bereiken door het verwerven van sponsorgelden, zoals ten tijde van de revitalisatie van Theater Heerlen.

In 2012 heeft de Stichting Mecenass PLT de ANBI-status verkregen. Door deze status wordt het fiscaal aantrekkelijk gelden te schenken aan deze stichting.

In Theater Heerlen hebben we in 2012/2013 het DSM Theatercafé succesvol uitgebreid met "terrassen", dit is door de Stichting Mecenass PLT gefinancierd. In 2014 heeft ze de verbetering van sfeerbeleving van de VEBEGOfoyer (o.a. bollampen en zitjes voor de ramen) en de inrichting van de nissen in de LIMBURGzaal bekostigd. In het najaar van 2014 is het principe besluit genomen onderzoek naar uitbreiding van de zaal capaciteit te ondersteunen, in 2015 heeft hier onderzoek naar plaatsgevonden.

Het bestuur van deze stichting wordt gevormd door:

- de heer T. Goedmakers, voorzitter (tevens lid RvC PLT)
- de heer F. Hol, penningmeester, hij is per 1 maart 2015 opgevolgd door
- de heer Mr. B.J.M. baron van Voorst tot Voorst
- de heer B. Schoonderwoerd (tevens Algemeen Directeur van Parkstad Limburg Theaters), secretaris.

Risicoparagraaf

Parkstad Limburg Theaters onderkent een aantal risico's, die de bedrijfsvoering en continuïteit van PLT negatief kunnen beïnvloeden. In 2011 is met steun van adviesbureau CMC Haarlem een nadere analyse gemaakt van de mogelijke risico's, hun effecten en de mate waarin PLT voldoende weerstandsvermogen heeft om met deze risico's om te gaan. Het onderzoek is uitgevoerd op basis van reeds beschikbare informatie (bv. de RIE), verkennende gesprekken met diverse medewerkers en bezoeken aan onze beide theaters. De hieruit ontstane lijst met risico's is doorgelicht op relevantie, kans op optreden, de (financiële) effecten en op mogelijke maatregelen die nu al genomen kunnen worden om het risico te verminderen. De diversiteit van geconstateerde risico's is groot. Variërend van risico's van menselijk falen, technische mankementen, uitval nutsbedrijven als tot

voorstellingen die geannuleerd worden, dan wel geen doorgang kunnen vinden doordat essentiële theaterinstallaties niet functioneren. Het onderzoek is nuttig geweest, het heeft ons geen informatie opgeleverd die nog niet bekend was, maar het verschaft wel gestructureerd inzicht.

Het systeem van risicomanagement vormt een belangrijk onderdeel van het adequaat besturen van PLT. Risicomanagement wordt in alle lagen van onze organisatie erkend als een belangrijk proces van onze Raad van Commissarissen tot de operationele en financiële afdeling.

Een aantal substantiële risico's wordt hieronder nader toegelicht. Zij kunnen PLT schade in haar effectieve, kwalitatieve en financieel verantwoorde continuïteit.

- De vervanging van inventaris in Theater Kerkrade heeft de Gemeente Kerkrade, anders dan de Gemeente Heerlen, in eigen hand gehouden en niet in de subsidie versleuteld. Zij heeft die vervanging sinds de fusie echter verre van optimaal ter hand genomen. Schijnwerpers en veel ander toneel technisch materiaal, maar ook kleedkamer- en foyerinrichting zijn in 2003 'tweedehands' van Heerlen overgekomen. De gehele inventaris van Theater Kerkrade is derhalve geheel aan vernieuwing toe. Naar ons inzicht is hiervoor nog geen adequate voorziening voor getroffen.
- Investerings- en onderhoud aan Theater Kerkrade hebben jaren achterstand opgelopen. Ook Arbo- en veiligheidssituaties verdienen snelle aanpak. De revitalisatie, die in 2015 haar aanvang heeft genomen, moet een en ander definitief oplossen.
- Politieke steun werkt erg positief op theaterbeleid. Imago schade als gevolg van politieke discussie ligt echter ook altijd op de loer. Publieksinkomsten zijn namelijk extra gevoelig bij politieke discussie. Zo bleken ze in Heerlen in de jaren negentig, voorafgaand aan de verzelfstandiging, nagenoeg gehalveerd als gevolg van politieke discussie en daaraan verbonden negatieve berichtgeving in de media. We blijven overheden wijzen op dit extra risico.
- PLT voert door de overheden gewenst (cultuur) beleid uit. Cultuur beleid gedijt echter pas op lange termijn. Hoewel de Gemeente Heerlen over is gegaan tot meerjarig subsidie beleid, blijven subsidie-inkomsten weinig zeker.
- Theaterprogrammering geschiedt veelal voor jaren vooruit, ook de risico's verbonden aan programmering worden ver vooruit genomen. Zo heeft de programmering 2016-2017 reeds geheel haar beslag gekregen. En is de programmering voor 2017-2018 reeds gestart. Korte termijn marktsentimenten kunnen echter een wezenlijk negatief effect hebben op het niveau van de eigen inkomsten.
- Programmeren is vooral bouwen aan lange termijn tradities, vermindering van inkomsten (subsidies of eigen inkomsten) betekent al gauw vershraling van aanbod en daardoor verlies op 'geïnvesteerde programma tradities'. Tradities komen te voet en gaan echter te paard, wordt wel eens gezegd!
- PLT is er in geslaagd haar inkomsten buiten de overheid (subsidies) tot 68% op te voeren. Zij is daarmee echter uitdrukkelijker afhankelijk van publieksinkomsten. Deze kunnen erg grillig zijn.
- Per 1 januari 2014 is een nieuw adequaat huurcontract voor Theater Heerlen ondertekend. Hiermee is een belangrijke onzekerheid weggefallen, aangezien het ontbreken van adequate huurcontracten een continuïteitsrisico betekent voor Parkstad Limburg Theaters NV. Een huurcontract heeft immers een belangrijke invloed op de dagelijkse problematiek rondom rechten en verplichtingen tussen huurder en verhuurder.

- Voor Theater Kerkrade is het huurcontract, vanwege renovatie van het theater, per 6/4/2014, opgeschort.
- Ook is PLT in hoge mate afhankelijk van nuts bedrijven (gas, water en licht) en tegenwoordig ook de beschikbaarheid internet. In geval van storing of uitval is al snel sprake van discontinuïteit in de bedrijfsvoering.
- Hoewel brandschade etc. wel verzekerd is, zijn gevolgschades niet altijd afgedekt.
- Hoewel er tussen aanbieders (theatermakers en impresariaten) en theaters in contractuele afspraken risico's worden verdeeld, is in het kader van overmacht veelal afgesproken dat ieder zijn eigen kosten draagt. Onder overmacht is echter niet altijd begrepen het haperen/uitvallen van installaties. Anders gezegd, als bij PLT bijvoorbeeld een trekkenwand uitvalt, zijn de kosten niet voor het impresariaat of theater. De eigenaar van het gebouw (de Gemeente Heerlen, c.q. Kerkrade) die een werkende installatie dient te leveren is daarvoor de aangewezen verantwoordelijke. Elke dag uitval kan tientallen duizenden euro's kosten opleveren. Dit risico is niet te verleggen, noch te verzekeren en ligt derhalve bij de eigenaren van het gebouwen (de Gemeente Heerlen en Kerkrade).
- PLT programmeert in hoge mate ook Rijksgesubsidieerde podiumkunsten. De budgetten daartoe zijn het afgelopen jaren met 40% afgenomen. De neerslag daarvan wordt meer en meer voelbaar. Aanbod is al verminderd en/of duurder geworden. Anderzijds zal door verdere concentratie van Rijksaanbod, het aanbod aan goed geoutilleerde en goed lopende podia toenemen in grote steden (Parkstad 5^e stad van Nederland), wat de agendadruk zal doen toenemen. Ook de druk tot meerdaagse bespeeling neemt toe, met overeenkomstige risico's!
- Ook in een cultuuronderneming maakt het personeel in hoge mate het kapitaal van het bedrijf uit. In behoud en beschikbaarheid van vooral gespecialiseerd personeel door toename van benodigde kennis- en vaardigheid niveaus (in techniek, dienstverlening en/of programmering en marketing) ligt een groot risico verscholen.

Personeel en organisatie

PLT is trots op en blij met haar medewerkers en vrijwilligers. Het vormt haar belangrijkste asset dat zij in hoge mate koestert. Het is een deskundig, enthousiast en goed gemotiveerde groep mensen dat grote betrokkenheid toont bij de cultuur van onze stad. Mede op verzoek van de Gemeente Kerkrade zijn wij gehouden aan een opdracht tot grote flexibiliteit. Waar we ten behoeve van kwaliteit, ontwikkeling en sociaal personeelsbeleid in feite langdurige verbinding met onze mensen nastreven, zijn we daar terughoudend in.

Personeelsvertegenwoordiging/Participatiegesprekken

Kort samengevat is Parkstad Limburg Theaters een dynamische organisatie met een innoverend karakter, die graag kansen creëert en benut. Mede dankzij de inzet en inbreng van onze medewerkers hebben wij dit succes kunnen realiseren.

Parkstad Limburg Theaters staat elk jaar weer voor grote uitdagingen. Uitdagingen waarbij keuzes worden gemaakt over hoe Parkstad Limburg Theaters zich de komende jaren gaat ontwikkelen! Uitdagingen waar wij samen invulling aan geven! Denk aan het vraagstuk hoe we voorop kunnen blijven lopen in het Limburgse en Nederlandse Theater landschap. Denk ook aan het idee dat de wereld snel verandert en dat theatervoorstellingen en concerten 'niet

gevangen zitten' in een aanvangstijd 's avonds om acht uur. Dat we mogelijk toch meer naar een 24/7 openstelling moeten.

In verleden en toekomst zijn ideeën en betrokkenheid van medewerkers hard nodig! Om meer te horen wat bij medewerkers en zzp'er speelt en welke ideeën zij hebben, is het initiatief genomen om gesprekken tussen de directeur en medewerkers per afdeling te organiseren. Insteek is om samen van gedachten te wisselen over allerlei onderwerpen die het werk betreffen. Zaken zoals de organisatie, de processen, de samenwerking en de communicatie. Maar ook samen ideeën verder uitwerken, knelpunten inzichtelijk te maken, verbeteracties op zetten.

In december 2015 hebben deze eerste 'participatie' gesprekken plaatsgevonden met de medewerkers van de afdeling MPS. In 2016 volgen de gesprekken met de overige afdelingen. Nadien zal er een evaluatie plaats vinden en terugkoppeling aan alle medewerkers over de verdere aanpak en vervolgstappen.

De organisatie verwacht met dit initiatief een positieve bijdrage te leven aan de tevredenheid van werknemers, samenwerking, communicatie en betrokkenheid. Mogelijk op termijn weer te kunnen beschikken over een adequate medezeggenschap, waar bij eerdere pogingen onvoldoende kandidatuur beschikbaar bleek.

Arbeidsomstandigheden

Er is eind 2013 gestart met de update van de RI&E (Risico-Inventarisatie & Evaluatie). Met de definitieve keuze tot sluiting en verbouwing van Theater Kerkrade kunnen we ons concentreren op een vernieuwde RI&E voor ons Theatergebouw in Heerlen. De openstaande punten voor Heerlen, in de bestaande RIE, zijn opgelost. Voor het gebouw in Kerkrade wordt met smacht gewacht op een grootschalige renovatie waarmee de lopende knelpunten opgelost kunnen worden. We zijn erg blij dat er nu een definitieve keuze is gemaakt tot een grootschalige renovatie, waarbij we hopen het vernieuwde Theater Kerkrade op hetzelfde Arbo technische niveau te krijgen als Theater Heerlen. Het in 2014 vastgestelde Arbo beleidsplan zijn we verder aan het implementeren, onder andere door het per afdeling aanwijzen van een aanspreekpunt. De volgende stap is het opzetten van een overlegstructuur waarin Arbo-technische zaken worden besproken met de diverse afdelingen

Arbeidsvoorwaarden

De CAO Nederlandse Podia heeft een looptijd van 1 september 2014 tot 1 juli 2016. Zodoende waren er in 2015 geen nieuwe ontwikkelingen op CAO gebied.

In 2015 is de Wet Werk en Zekerheid van kracht geworden. Deze wet bevat een breed scala van arbeidsrechtelijke wijzigingen. De belangrijkste wijzigingen voor Parkstad Limburg Theaters waren de aanzegplicht en ketenregeling. Deze wijzigingen hadden de grootste impact op de werknemers van de afdeling Dienstverlening & Evenementen. Medio 2015 is voor deze werknemers een informatiebijeenkomst gehouden over deze onderwerpen. Opleidingen, trainingen en cursussen

Vaste onderdelen van het jaarlijkse scholingstraject zijn de in company training BHV/AED + ploegleider BHV. Voor de medewerkers van de afdeling Dienstverlening & Evenementen

kennen we daarnaast sociale hygiëne en het Heineken cursus programma met de onderdelen wijnkennis en wijnverkoop, tappen en kennis speciale bieren. Overige trainingsactiviteiten binnen de afdeling Dienstverlening & Evenementen waren beheersing en gebruik van het planningssysteem Parallax en een individueel coaching traject.

Net als voorgaande jaren stond het scholingstraject voornamelijk in het teken van deelname aan vakbeurzen, presentatiedagen, seminars en congressen. Voor de afdeling Dienstverlening & Evenementen waren dit de vakbeurs Facilitair en het Leisure seminar. Een aantal MT leden en marketeers hebben deelgenomen aan het jaarlijkse tweedaagse congres "Podiumkunsten" georganiseerd door de Vereniging van Schouwburg en Concertgebouwdirecties (VSCD). Voor Marketing, Programmering & Sales (MPS) zijn de theaterdagen en de genre specifieke presentatiedagen waarin het programma, visie en beleid centraal staan een jaarlijks terugkerend event. De coördinator programmering heeft Eurosonics bezocht, het meerdaagse evenement met seminars, showcases en meetings met mensen uit de (internationale) muziekwereld.

Met het oog op persoonlijke ontwikkeling en groei is in mei 2015 een werknemer gestart met de opleiding marketingcommunicatie-B en heeft een werknemer medio 2015 de opleiding "online marketing" succesvol afgerond. Om actueel geïnformeerd te zijn over wetwijzigingen en ontwikkelingen heeft P&O aan seminars deelgenomen over de Wet Werk en Zekerheid, arbeidsconflicten en ziekteverzuim, ontwikkelingen arbeidsrecht en regionale salarisdagen. De controller heeft deelgenomen aan een seminar gericht op verdieping van de wet op de vennootschapsbelasting. Op het gebied van management assistentie zijn diverse workshops en computertrainingen gevolgd.

Alle werknemers van de afdeling techniek hebben de Music Messe in Stuttgart bezocht en de Integrated Systems Europe in de Rai te Amsterdam. Deze laatste is de vakbeurs voor professionele audio visuele en elektronische systeemintegratie. Als vakspecifieke opleidingen was er de inhouse training op de door PLT aangeschafte SSL geluidstafel en een trainingsdag bij Face in België op de nieuwe Grand –MA 2 geluidstafel. Hieraan voorafgaand zijn er diverse werkbezoeken in Nederland en België geweest om zicht te krijgen op de kenmerken en mogelijkheden van diverse geluidstafels. Individuele opleidingen waren VBT A trekkenwand en de cursus "tellingen en geavanceerde rapporten" van Parallax. Alle werknemers van de afdeling techniek hebben aan de jaarlijkse herhaling BHV en BHV ploegleider deelgenomen

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuimpercentage (exclusief zwangerschap of ziekte als gevolg van zwangerschap) in 2015 is 5,02%. Ten opzichte van 2014 is dit een stijging van 3,32%. Differentiatie van het totale ziekteverzuim van 5,02% naar verzuimduur geeft de volgende cijfers:

- 4,25 % langdurend verzuim (≥ 43 dagen), zijnde 85% van het totaal
- 0,11 % middellang verzuim (8 t/m 42 dagen), zijnde 2% van het totaal
- 0,66 % kortdurend verzuim (0 t/m 7 dagen), zijnde 13% van het totaal

De stijging wordt geheel veroorzaakt door het langdurend verzuim. Deze is 3,32 ten opzichte van 2014. Net als vorig jaar heeft in 2015 geen instroom WIA plaatsgevonden. Het langdurend verzuim wordt veroorzaakt door ziekte van puur medische aard en privé issues waarbij werk een belastende factor is. Dit betreft 4 werknemers.

De norm voor frequent verzuim is 3 of meer ziekmeldingen in één kalenderjaar. In 2015 is 31% van de ziekmeldingen toe te wijzen aan frequent verzuim, dit betrof 10 ziekmeldingen door 3 werknemers, in totaliteit 25 verzuimdagen, zijnde 4,16% van het totaal aantal verzuimdagen.

In 2014 was het frequent verzuim eveneens 31%. Door het lage ziekteverzuimpercentage van 1,7% in 2014, waren de verzuimdagen wegens frequent verzuim 15,7% van het totaal aantal verzuimdagen.

Ondanks de stijging van het ziekteverzuimpercentage kunnen we stellen dat het ziekteverzuim onder controle is. Hoewel Parkstad Limburg Theaters geen invloed heeft op medisch gerelateerde ziekte oorzaken, wordt middels intensieve begeleiding en het aanbieden van aangepaste werkzaamheden en werktijden, de terugkeer naar werk en de reïntegratie voor de werknemer makkelijker gemaakt. In alle ziektecases heeft dit geresulteerd in volledig herstel voor de eigen functie.

Aantal medewerkers

Het aantal medewerkers, ultimo 2015, is ten opzichte van ultimo 2014 redelijk in lijn gebleven, t.w. 111 personen (ca 55 FTE's), waarvan 96 personen (ca 47 FTE's) betrekking hebben op werknemers op de eigen loonlijst (zowel vaste uren als oproep-uren) en 15 (ca 9 FTE's) personen op inhuur- en uitzendkrachten. Daarnaast ondersteunen ca 51 (2014 46) vrijwilligers PLT, met diverse werkzaamheden.

Aantal medewerkers (per ultimo van het boekjaar)	2015	2014
Medewerkers op loonlijst (zowel vaste uren als oproepuren)	96	87
Inhuur- en uitzendkrachten	15	13
Vrijwilligers*	51	46
Totaal	162	151

* dit betreft alleen die vrijwilligers die zeer regelmatig, bijna wekelijks, benaderd worden. Niet meegeteld is derhalve de enorme hoeveelheid mensen die ons ondersteunen in 'korte' festivalperiodes of bij eendaagse projecten.

Niet mee geteld zijn al 'onze' artiesten hoewel die natuurlijk ontegenzeggelijk belangrijke medewerking verlenen om onze doelstelling gerealiseerd te krijgen. De 'contracten' met hen lopen menigmaal via de theatergezelschappen en impresariaten.

Verloop werknemers

	In dienst	Uit dienst	Verloop
2010	23	27	-4
2011	27	23	+4
2012	24	27	-4
2013	20	22	-2
2014	15	23	-12
2015	29	27	+2

Net als voorgaande jaren vonden de in- en uitdiensttredingen vooral plaats bij de afdeling Dienstverlening & Evenementen, te weten 97% instroom, 89% uitstroom. Het verloop binnen deze afdeling is inherent aan de samenstelling van het personeelsbestand dat voor een groot gedeelte uit studenten bestaat. Beëindiging van het dienstverband binnen deze afdeling is vaak gekoppeld aan het volgen van stages of het vinden van een baan na het afronden van de studie.

In het najaar van 2015 is besloten om binnen de afdeling MPS drie plaatsen open te stellen voor trainees op het gebied van 'werking', marketing en programmering. In november is de eerste traineeplek ingevuld. De overige twee volgen begin 2016.

Om voldoende flexibiliteit in het personeelsbestand te waarborgen was ook in 2015 het beleid om zeer terughoudend te zijn met het aanbieden van contracten voor onbepaalde tijd. Waar het voor continuïteit niet noodzakelijk is tracht PLT het aantal contracten voor onbepaalde tijd te beperken. Om dit mede te ondervangen wordt zeer regelmatig gebruik gemaakt van de inzet van zzp'ers.

Nevenfuncties Raad van Commissarissen en directeur

Overzicht nevenfuncties van T.A. Goedmakers

Raad van Commissarissen van Vebego International NV: lid
Stichting Robur: voorzitter
Arcus College: vice voorzitter RvT
IBN Sociale werkvoorziening: lid RvC
RCE-Rhine Meuse: voorzitter bestuur
Stichting Mecenass PLT: voorzitter
Camille Oostwegelgroep: lid RvC Cohold BV
Raad van Toezicht van het AZM: vice voorzitter

Overzicht nevenfuncties van M.H. Dunnewijk

RvT Het Laagland: lid
RvT Hogeschool Leiden: lid
RvT Hogeschool voor de Kunsten Utrecht: voorzitter
Stichting StEP by StEP: secretaris (ingande 29.01.16)

Overzicht nevenfuncties van L. Schouterden

Bestuurslid Wij Ondernemers Limburg
Voorzitter Rekenkamer Heerlen
Voorzitter Rekenkamercommissie Voerendaal

Overzicht nevenfuncties van drs. G.G.H.M. Haanen

Vereniging van Gemeentesecretarissen: voorzitter
Programmaraad Wethoudersleergang publiek domein: lid
Raad van Advies Tilburgse School voor Politiek en Bestuur: lid

Overzicht nevenfuncties van B.M. Schoonderwoerd

Stichting Mecenass Parkstad Limburg Theaters: secretaris
Stichting StEP by StEP: voorzitter (ingaaude 29.01.16)
Rotary: lid
Stichting Het Zuidelijk Toneel: lid Raad van Toezicht
Stichting HZT Studio's: lid Raad van Toezicht
Stichting Bijzondere Culturele Activiteiten: adviseur
Stichting Cultura Nova: adviesrol
Vereniging voor Schouwburg en Concertgebouw Directies:
- Commissie Mantelovereenkomst: voorzitter
- Arbitragecommissie: lid
- Werkgeversvereniging Nederlandse Podia: lid
- Rijks Adviescommissie Bouw Theaters- en Concertzalen: lid
Samenwerking theaters Zeeland, Brabant, Limburg (ZeBraLim): lid
Stichting Tafel Gelijkgestemde Theaters: lid
Grote Concertzalen Overleg: lid
Overleg Directeuren Culturele Instellingen Parkstad Limburg: lid
Parkstad Limburg Congresbureau: participant
Parkstad Limburg Stadion Concerten B.V.: mede-directeur

Een kijkje in de toekomst

We zullen ook in 2016 en daarna bijdragen willen blijven leveren om de Parkstad (Tripool) vooruit te helpen. Ondanks onze afnemende middelen (geen index op subsidies) steunen we duurzame (ook economisch) ontwikkeling van de stad. Door haar steeds aantrekkelijker te maken met onze programma tradities en die verder uit te bouwen. Met integer en ambachtelijk gemaakte voorstellingen en concerten die verbazen, verrassen, verblijden, relativeren, vooral ook verbeelden en inzicht geven. Tradities die op vele manieren manifest worden, ook in series en festivals liggen. Tradities die met zorg en geduld in onze stad zijn opgebouwd en succesvol blijken.

Wat bijdraagt aan cohesie, tolerantie, veranderingsgezindheid, weerbaarheid, schoonheidsbeleving, creativiteit en bovenal innovatief vermogen; de broodnodige stedelijke brandstof om stilstand en vereenzaming uit de weg te gaan. Los daarvan achten wij de opvatting besloten in de slogan 'kunst om de kunst', lees de intrinsieke waarde van onze podiumkunst zelf, van voldoende 'waarde' ons werk te doen.

We zullen ons, gesteund door een extra subsidie van de Gemeente Heerlen, daarbij minder 'gevangen' laten aan de avond. Ruimer op de dag ook culturele activiteiten ondernemen en ons daarbij evenzeer beperken tot 'podiumkunsten' alleen. Waar we een verdere 'ontzuiling' van de kunsten voorzien de komende jaren. De Betekenisvolle ontmoeting is en blijft evenwel leidraad.

Artistieke ontwikkeling

Programmeren

Programmeren is meer dan voorstellingen boeken en in een rij zetten. Het is een zorgvuldig proces van (artistieke) keuzes en minutieus opbouwen van relaties. Relaties met kunstenaars en bezoekers, maar bovenal ook relaties onderling. Tradities (in het bijzonder ook de traditie van vernieuwing) maken boeiende en innovatieve zoektochten en verdieping mogelijk. Binnen de 'veiligheid' van ook de consistentie ontstaan, mits dynamisch toegepast, vrijplaatsen waarin ontdekkingen gedaan kunnen worden. Zo ontstaat een waardevol cultureel leven waarin dynamiek gedijen kan. Een juiste docering en verdeling over het jaar, elk kunstproduct het meest perfecte podium bieden en verbindingen bouwen in en met onze gemeenschap is een delicaat proces. 'Succes komt te voet en gaat te paard' is een ontdekking die ons werk kwetsbaar maakt, temeer het veelal een imaginair proces van beleving betreft die de cultuur van een stad kan maken en breken. We weten ons binnen die kaders ook in 2016 voor die prachtige kans innovatieve en coherente elementen aan onze stad toe te voegen.

Gesubsidieerd aanbod

De Rijksoverheid heeft zich terug getrokken door haar subsidies voor de podiumkunsten ernstig te verminderen. Waar sinds 1988 het kunst beleid in hoge mate was genationaliseerd, is deze eenzijdige teruggang allarmender. In het vigerende kunstenplan is daarbij de reisplicht voor de nationaal gesubsidieerde podiumkunst instellingen ook nog eens vervangen door een verhoogde eigen inkomstengrens. Waar bijvoorbeeld serieus te nemen operaproductie al leek voorbehouden aan de Nationale Opera, die alleen in Amsterdam voorstellingen presenteert, is verdere concentratie van de overige podiumkunsten nu ook niet meer uit te sluiten. Geconcentreerde spreiding, niet alles meer overal, lijkt nog de meest positief gehoorde reactie op genoemde wijziging.

Meer dan voorheen blijft gesubsidieerd aanbod aanvullend op wat zonder subsidie ontstaat. Vooral innovatie en vernieuwing wordt nog ondersteund. PLT ziet zich in het grootste stedelijk gebied van Limburg geplaatst voor de opdracht hierop beleid te voeren opdat belangwekkend aanbod ook in Limburg zichtbaar blijft. Zij heeft daartoe onder andere met meerdere belangwekkende, veelal gesubsidieerde, theatermakers en instellingen afspraken gemaakt die intensievere banden tussen gezelschap en onze regio behelzen. Zij zou dit evenwel bij voorkeur in nadere samenwerking met andere grote podia doen. Helaas is het, ondanks goede bedoelingen en mede als gevolg van verschillende snelheden, nog steeds onvoldoende gelukt daarover integraal gesprek met vooral Maastricht, die als enige ook nog belang lijkt te stellen in dit aanbod, van de grond te krijgen.

Vrije producenten

Als gevolg van de financiële crisis zijn ook de mogelijkheden van veel vrije producenten in het nauw gekomen. Waar ze voorheen enerzijds gemakkelijker garanties van podia kregen is dat anno 2016 aanzienlijk minder, anderzijds zijn ook de banken niet meer bereid hen van kredieten te voorzien. Hierdoor wordt het ook voor deze groep theater producenten steeds moeilijker producties van de grond te krijgen. PLT zal niet schromen initiatieven te nemen,

danwel met initiatieven vanuit de markt en/of collegae mee te gaan, om nieuwe werk- en financieringsmodellen kans te geven.

Co-productie rol en samenwerking

PLT neemt meer en meer, voornamelijk met andere grote theaters in het land, initiatief nieuw beleid te ontwikkelen. De co-productierol wordt daarbij niet geschuwd. Ook omdat ze onze regio daarmee eveneens nadrukkelijk op de culturele kaart zet. Voor seizoen 2016/2017 worden wederom diverse nieuwe vormen van samenwerking (co-productie) toegepast. We trekken in dit verband weer graag in succesvolle samenwerkingverbanden op, waaronder ook met theater Chassé in Breda en het Luxortheater in Rotterdam, om bijzonder vooral grootschalig muziektheater aanbod op onze podia verwezenlijkt te krijgen. In dit samenwerkingsverband van grote en belangwekkende zalen schuiven nu ook Carré (afwisselend met DeLaMar) Amsterdam, Orpheus Apeldoorn en MartiniPlaza Groningen aan. Ook binnen het overleg van de grote concertzalen komen, door samenwerking en co-productie, regelmatig mooie concertprojecten tot stand.

Talent ontwikkeling en bijzondere theatermakers

Mede als gevolg van de enorme bezuinigingen bij onder andere de 'productiehuizen en werkplaatsen', die welhaast van de Nederlandse kaart weggeveegd zijn, zijn de kansen voor jonge talenten en bijzondere theatermakers onder druk komen staan. PLT heeft een aantal initiatieven genomen daarin nieuwe kansen te ontwikkelen. Mede dankzij subsidies van het Fonds Podiumkunsten wordt de VlakkeVloerSerie voor deze groep uitgebreid. 'Get Lost', eveneens in samenwerking met genoemd Fonds, wil blijvend tegenwicht geven en kwetsbare theatermakers en bijzonder aanbod plek bieden. Met de Stadsschouwburgen van Amsterdam, Den Haag, Rotterdam, Utrecht en Groningen zal PLT en het Chassé theater Breda een doorstart maken van 'Get Lost'. In de vorm van een festival zal het vanaf 2018 rondreizen langs deze voornamelijk artistiek programmerende podia. Vanaf seizoen 2016/2017 zal een nieuwe serie getalenteerde 'Sing & Songwriters' vorm krijgen. Met de 'Donderdagcabaretdag' kennen we al langer duurzaamheid voor aanstormend talent. Binnen de 'Appeltaartmatinee's' krijgt vanaf seizoen 2016/2017 jong muziek talent van het conservatorium, voornamelijk klassiek, ruim baan. Nagenoeg op elke weekend avond geven we in ons DSMtheatercafé lokale muzikalenten een podium na afloop van de voorstellingen in de verschillende zalen.

Amateurs, semi profs en lokale talentontwikkeling

Voorheen voerde PLT voor amateurs een beleid waarbij zij die in staat waren om in een professionele omgeving te kunnen 'presteren' en in staat waren voldoende stoelen gevuld te krijgen podiumruimte te bieden. Ander gemeentelijk beleid zorgde ervoor dat in wijkcentra en op andere plekken een rijk amateur theater leven aanwezig was waarop PLT beleid sublime mogelijkheden bood. Een 'natuurlijke' selectie deed haar werk.

De afgelopen tijd heeft PLT onderzoek gedaan naar de stand van zaken in deze. Vast gesteld is dat het aantal harmonie- en fanfaregezelschappen, maar ook koren of andere gezelschappen in de amateurpodiumkunsten dat hiertoe nog in staat is, mede als gevolg van vergrijzing en veranderde gewoontes, sterk is afgenomen.

Nieuwe beleidsinitiatieven voor amateurs in Heerlen worden nu voornamelijk in Het Cultuurhuis verwacht. Te aanzien van grootschalig amateurtheater en concerten door Hafa's en koren zal PLT haar 'verhuurbeleid' meer en omzetten in co-productie dat een stimulerend en enthousiasmerend effect op moet gaan leveren. Ten aanzien van de popmuziek wordt beleid in samenwerking met De Nieuwe Nor vorm gegeven.

Ten aanzien van amateurbeleid in Kerkrade is onduidelijk welke organisatie daarin het voortouw moet nemen. PLT zal haar passieve “verhuur”beleid echter wijzigen in een meer coöperatieve houding ten opzichte van de voormalige als commerciële houding ervaren benadering.

Cultuureducatie

We zullen voortbouwen op de ingeslagen weg. We blijven daarbinnen onder andere intensief inzetten op inleidingen en nagesprekken. Waar mogelijk zullen we ook in 2016 workshops organiseren. Specifiek voor de cultuur educatie voor de jeugd organiseren we ook in 2016 een grote reeks schoolvoorstellingen op onze podia. Die we veelal vergezeld doen gaan met extra lesmateriaal voor in de klas. Om basisschoolleerlingen verder kennis te laten maken met muziektheater wordt voor seizoen 2016-2017 een school musical award ontwikkeld in samenwerking met Theater de Maaspoort in Venlo. Een literaire (mid)dag wordt georganiseerd voor de hele familie. Voor leerlingen van het basisonderwijs wordt het Artiestenuurtje geïntroduceerd, waarbij zij hun favoriete maker ‘het hemd van het lijf’ kunnen vragen. We zullen de dialoog met het cultuur educatieve veld verder aangaan. De zogenaamde doorgaande leerlijn laat zich moeilijk toepassen op de specifieke het productieproces van de podiumkunsten. Ook de autonomie van de kunstenaar, gekoppeld aan de noodzakelijkheid van de life optredens laten zich moeilijk verenigen met het ‘u vraagt, wij draaien’ principe dat het het ministerie voor het educatieve veld lijkt af te willen dwingen.

Festivals

Ook in 2016 ‘bouwen’ we verder aan opgebouwde tradities om binnen festivals, veelal met partners of ondersteunen we anderen, diverse thema’s, stijlen of genres in geconcentreerde theatervormen te presenteren; De Southern Blues Night (21^e editie), ‘Schrit_tmacher, *just dance*’ (7^e), ‘jazzOUT’(4e), ‘Orlando Kamermuziek Festival’ (35e), ‘Cabaretestafette’, ‘WMC (sinds 1951), ‘Kerst Inn’ (49^e), ‘DansClick’(17^e), ‘Saint Amour’ (11^e), ‘IBE (17^e), ‘Cultura Nova (26^e) krijgen ook in 2016 vervolg, waar de Tango Brutal, na haar 3^e editie, het loodje lijkt te gaan leggen als gevolg van gebrek aan belangstelling. De DMFF (dutch mountain film festival) verhuist naar een andere locatie in de stad.

Theater colleges

In samenwerking met een aantal grotere theaters in het land is PLT tot een nieuwe serie ‘Theater colleges’ gekomen. Een ‘vorm’ die het midden houdt tussen theater en wetenschap, ook wel ‘infotainment’ genoemd. Met bewezen theatermiddelen wordt op populair wetenschappelijke manier informatie blootgelegd. PLT heeft het Maastrichtse Sprekers Assemblée bij het overleg van grote zalen ingebracht om unieke colleges verder vorm te geven.

Nieuwe stedelijkheid

Ontwinkeling

PLT ziet ook zichzelf geplaatst in de wereldwijde nieuwe revolutie, die ook wel de 'digitale lente' wordt genoemd. Een element daarvan is de zich opdringende nieuwe stedelijkheid waarvan 'ontwinkeling' al een pijnlijk zichtbaar, maar op termijn mogelijk gunstig, effect is. Waar winkelen en winkels de laatste 100 jaar het straatbeeld bepaalden is zij als gevolg van economische ontwikkeling, de ontwikkeling van het internet en veranderde distributie en presentatie modellen sterk aan erosie onderhevig. Verwacht wordt dat het aantal m2 winkels, ook in onze stad, mogelijk tot 40% zal afnemen. Steden zullen op deze nieuwe realiteit antwoorden moeten vinden. Dat in die nieuwe stedelijkheid de zinvolle culturele ontmoeting belang zal terugwinnen staat buiten kijf en is historisch bepaald.

Verruiming openingstijden theaters

Dat voor culturele infrastructuur, als theatergebouwen, meer openingstijd moet worden overwogen is welhaast een 'open deur'. PLT heeft daartoe al enig onderzoek achter de rug en vastgesteld dat met een oprekken van haar cultuur, c.q. kunstenbegrip mogelijkheden aanwezig zijn. Zij zal in het seizoen 2016/2017 verder stappen zetten haar gebouw meer uren per dag open te stellen. Zij kan daarbij op de steun rekenen van gemeentelijke opdrachtgevers (Heerlen) en anderen.

'Appeltaartmatinee's'

PLT blijft er bij de gemeente Heerlen verder op aan dringen de huisvesting van het Filmhuis in Theater Heerlen te overwegen, daar de presentatie van art films een mooie en passende aanjager van verdere dagactiviteit kan vormen. Temeer de theaterzalen en met hun podia in gebruik zijn, onder andere voor opbouw van voorstelling, zal extra activiteiten vooral in de omliggende ruimten en foyers moeten ontstaan.

De vergrijzing in onze regio lijkt daarbij vooralsnog ook kansen voor dag programmering te bieden. De 'Appeltaart matinee's serie', die in september zijn gestart, vormt een eerste poging daarop antwoord te bieden.

Cultuurcluster Kerkrade

Theater Kerkrade wordt met de vorming van het nieuwe cultuurcluster mogelijk voorbeeld stellend. Een reeks van ideeën om invulling te geven aan een dergelijk cluster zijn door PLT al in 2012 in kaart gebracht en aan het gemeentebestuur overgebracht. Lezingen, debatten, presentaties, documentaires, amateur optredens en andere betekenisvolle ontmoetingen zijn geagendeerd. Het wachten is op afronding van de revitalisatie, samenwerkingsafspraken met de bibliotheek en besluitvorming van de Gemeente Kerkrade in deze.

CRM en datamining

PLT zal de ingezette lijn waarbij zij steeds meer naar de 'klant' wil luisteren voortzetten. Zonder daarbij autonome kunstontwikkeling in de weg te willen staan. Onze integere, 'stevige' en artistiek standvastige programmeurs zijn daarbij niet alleen verantwoordelijk voor gemaakte artistieke keuzes, maar tevens voor commerciële/financiële aspecten van de voorstelling of het genre. Daarnaast bepalen onze programmeurs de contouren van de voorstelling- en genregerichte promotie en publiciteit en zijn zij meer en meer

gezichtsbepalend voor PLT in hun genre. In tijden van vervreemding en mondialisering personifiëren ze als het ware onze organisatie, vormen zij die onmisbare menselijke schakel die vertaling geeft aan ons idee om de Parkstad (Tripool) en regio intern en met de wereld (Think Global, act Local) te verbinden. Onze programmeurs kunnen – meer dan voorheen – terugvallen op een professioneel team aan marketeers en een data analist. Waar onze programmeurs op marketing vlak een focus hebben op de voorstelling of het genre, kijken onze marketeers ook naar genre-overstijgende vraagstukken, zoals bijvoorbeeld klanttevredenheid-meting en -verbetering. Essentieel bij deze nieuwe marketing werkwijze is het motto 'meten is weten'. Door te investeren in een goede (marketing) database en 'campagne management' zijn we in staat om een optimaal rendement van onze marketing euro te bewerkstelligen.

'Werking', Trainees en cultuurcluster

PLT heeft einde 2015 een drietal traineeship vacatures opengesteld. Jong academen krijgen kans zich in de culturele omgeving te bekwamen. Zij zullen een 'brug' slaan tussen theatermakers en onze podia, discours verstevigen en op een andere manier vorm geven aan onze 24/7 ambities. Alsook 'de weg banen' voor samenwerking met de bibliotheek Kerkrade om goed invulling kunnen geven aan het nieuwe cultuurcluster aldaar.

Service en beleving

Bezoekers enquetes leveren overwegend goede reacties op, ze brengen evenwel ook meer en meer informatie om verder te verbeteren.

Sinds een aantal jaren beschikken we daarbij over een part time interieur architecte die, met respect naar de Peutz architectuur, inrichting en stijl in onze theaters volgt en voorziet van nieuwe impulsen. Eerder leidde dat al tot een 'nieuwe gevel' met in het oogspringende 'licht bollen' en uitbreiding van het aantal zitplaatsen in de VEBEGOfoyer. Ook werden buffetten bij de LIMBURGzaal aangebracht en volgde uitbreiding van het DSMtheatercafé etcetera. Begin 2016 krijgt in dit verband de artiestenfoyer een stevige facelift. Bij onderhoudsschilderwerk worden kleuraanpassingen doorgevoerd.

In de loop van 2015 zijn twee vacatures ontstaan in het team van Unitmanagers in de afdeling Dienstverlening & Evenementen (D&E). Naast positieverbetering voor de voormalige medewerkers, die naar elders vertrokken, gaf het PLT de kans takenpakketten opnieuw tegen het licht te houden en te herverdelen. Eén van de nieuwe unitmanagers krijgt nu de specifieke taak toebedeeld stijl, sfeer nadrukkelijker te bewaken en innoveren.

Anderzijds roept de pauze afwikkeling de meeste reacties op. D&E weet zich voor 2016 daarmee voor de boeiende uitdaging gesteld tot verdere verbetering te komen, die zij met grote inzet, creativiteit en enthousiasme tegemoet treden. Uitdagender is het vraagstuk, omdat een en ander gelijktijdig voorligt met de opdracht de loonkostenquote ten opzichte van de buffetverkoppen teruggebracht dienen te worden, hetgeen zich in 2015 reeds positief heeft ontwikkeld.

Kassa

In de loop van 2015 is ook een onderzoek uitgezet naar de beleving van de bezoeker ten aanzien van onze front- en backoffices services (kassa). In de loop van 2016 zullen de resultaten beschikbaar komen en mogelijk ook tot aanpassingen leiden.

Kerkrade

Bouwen

We missen die prachtige intieme middenzaal met haar 633 stoelen en prachtig podium welhaast dagelijks. Ook ons publiek, kunstenaars en de amateur bespelers roepen erom. Daarnaast zien we het belang om het derde revitalisatiejaar en afwezigheid van podiumkunst in Kerkrade niet alleen op te vangen met voorstellingen elders in Parkstad. Waartoe we overigens door de gratis beschikbaarstelling van de Gemeente Heerlen van haar theater in staat worden gesteld. Naast onze accountmanager, de Theatermanager Techniek en Producties, zullen de komende maanden ook de gebouwenmanager en Theatermanager Dienstverlening & Evenementen stevig ingezet worden om realisatie per aanvang seizoen 2017/2018 te bewerkstelligen.

Cultuurcluster

De 'ontzuiling' van kunstdisciplines zal in Kerkrade, binnen de nieuwe cultuurcluster, goede kansen tegemoet kunnen zien. Ook nieuw beleid voor de amateur zal tot nieuwe initiatieven gaan leiden. In Heerlen wordt komend jaar onder de noemer '24/7' al ervaring opgedaan met het oprekken van onze culturele taakopvatting. Juist ook in Kerkrade zal meer werk gemaakt worden van de 'betekenisvolle ontmoeting' om haar centrum van de nodige dynamiek te voorzien.

Gebouwen

Om podiumkunstenaars optimaal in hun voorstelling en/of concert te kunnen faciliteren beschikt PLT over meerdere zalen en podia. Elke zaal kent een eigen akoestiek, maat en sfeer. Steeds wordt gezocht naar die zaal die het dichtst bij de premiere plek komt. Onze gebouwen en hun zalen zijn daarmee een belangrijk element in ons werk. Ze blijken daarnaast icoon in de stad.

Gebouw management is een essentieel onderdeel ze goed in bedrijf te houden en toekomst bestendig te houden. De Gemeente Kerkrade zal in 2016 vordering maken met de revitalisatie van Theater Kerkrade. Wij zullen haar daarin ook in 2016 met al onze kennis en kunde willen bijstaan, opdat we de enige echte middenzaal van onze Provincie vanaf seizoen 2017/2018 weer graag in optimale staat in gebruik willen kunnen nemen.

In 2016 moeten we voor Theater Heerlen overgaan tot vervanging van:

- Telefoon centrale
- Kassa systeem horeca
- Publieks informatie systeem en video meekijksysteem
- Geluidstafel
- Aantal kleinere zaken

Medewerkers

PLT weet zich gesteund door een grote en goed gemotiveerde groep betaalde en onbetaalde medewerkers. Die veel van hun creativiteit, deskundigheid en gastvrijheid voor de organisatie inzetten. Ruimhartig scholingsbeleid zal hen daarbij ook in 2016 ondersteunen.

PLT streeft ernaar de theatergebouwen meer uren per dag in te zetten in het cultuurbeleid van de stad. Zij zal daartoe graag beroep doen op een nog grotere groep vrijwilligers, die zich zeker niet vrijblijvend willen verbinden aan de doelstellingen van PLT.

FinanciënRatio's

		2015	2014
Solvabiliteit	Eigen vermogen + voorzieningen/ Vreemd vermogen	1,17	0,84
	Eigen vermogen Totale vermogen in %	53,1	44,8
Liquiditeit			
Current ratio	Vlottende activa/ Kort Vreemd vermogen	1,6	1,6
Quick ratio	Debiteuren + liquide middelen/ Kort Vreemd vermogen	1,4	1,3

De ratio's hebben zich in 2015 positief ontwikkeld.

De positieve ontwikkeling van de solvabiliteit vindt mede zijn oorzaak in de ontvangen bijdragen van de gemeente Heerlen voor onderhoud en afschrijvingen, waarvan de lasten/verplichting deels in latere jaren zullen plaatsvinden.

Percentage Eigen Inkomsten exclusief éénmalige subsidie in 2014	68 %	63 %
--	------	------

Kasstroomoverzicht

(in duizenden euro's)

	2015	2014
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Bedrijfsresultaat	717	1.906
Aanpassingen voor:		
— afschrijvingen	112	104
— onttrekkingen aan voorzieningen	-2	-275
— opheffing Bestemmingsreserve	0	-100
Veranderingen in werkkapitaal:		
— af-/toename handelsvorderingen	53	-108
— afname vordering participanten	217	21
— af-/toename overlopende activa	142	-75
— toename/afname voorraden	-58	25
— toe-/afname handelscrediteuren	140	-376
— toe-/afname vordering belastingen	-152	70
— toe-/afname/ overlopende passiva	-479	400
— toe-/afname schulden participanten	4	-323
	-133	-366
Kasstroom uit operationele activiteiten	694	1.269
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings/waardeverandering in overige financiële vaste activa	-561	99
Investerings in materiële vaste activa	-260	-130
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-821	-31
Afname/toename geldmiddelen	-127	1.238

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

JAARREKENING**BALANS per 31 december 2015**

(na resultaatbestemming)

(in duizenden euro's)

ACTIVA	31-12-2015	31-12-2014
Vaste activa		
Materiële vaste activa (1)		
Inventaris, Installaties e.d.	577	429
	577	429
Financiële vaste activa		
Deelneming (2)	6	6
Effecten (3)	991	430
	997	436
Vlottende activa		
Voorraden (4)	117	59
	117	59
Vorderingen		
Debiteuren (5)	247	300
Vordering op participanten (6)	284	501
Belastingen (7)	162	15
Overige vorderingen (8)	217	359
	910	1.175
Liquide middelen (9)	3.996	4.123
TOTAAL ACTIVA	<u>6.597</u>	<u>6.222</u>

(in duizenden euro's)

PASSIVA	31-12-2015	31-12-2014
Eigen vermogen		
Gestort en opgevraagd aandelenkapitaal (10)	681	681
Algemene reserve (11)	2.624	2.107
Overige reserve (Risicofonds)(12)	<u>200</u>	<u>0</u>
	3.505	2.788
Voorzieningen		
Jubileumuitkeringen (13)	<u>45</u>	<u>47</u>
	45	47
Kortlopende schulden		
Crediteuren	587	447
Schulden aan participanten	4	0
Belastingen en sociale lasten	64	69
Overlopende passiva (14)	<u>2.392</u>	<u>2.871</u>
	3.047	3.387
TOTAAL PASSIVA	6.597	6.222
	<u></u>	<u></u>

WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2015

(in duizenden euro's)

	2015	2014
Netto-omzet (15)	6.778	5.061
Subsidies (16)		
Gemeente Heerlen	2.727	2.259
Gemeente Heerlen, éénmalig subsidie	0	1.070
Gemeente Kerkrade	529	653
Totaal bedrijfsopbrengsten	10.034	9.043
Inkoopkosten programma's en festivals	4.642	3.439
Lonen en salarissen (17)	1.996	2.053
Sociale lasten	356	388
Overige personeelskosten (18)	189	119
Afschrijving op materiële vaste activa	111	104
Inkoopkosten publieksservice	310	295
Overige bedrijfskosten (19)	1.781	804
Totaal bedrijfslasten	9.385	7.202
Bedrijfsresultaat	649	1.841
Rentebaten	68	65
Resultaat	717	1.906
<i>Aanvullende informatie Resultaatverdeling</i>		
* Bijzonder resultaat	447	1.927
* Bestemming Overige reserve (risicofonds)	200	0
* Regulier bedrijfsresultaat	70	-21

Analyse resultaat

Het eindresultaat over 2015 toont een saldo ad ca. € 0,7 mln positief. Dit bestaat uit een bijzonder positief resultaat ad ca. € 447.000, zie hierna. Ca € 200.000 is mede ontstaan door de succesvolle productie War Horse in het voorjaar van 2015. Deze theaterproductie heeft boven verwachting veel bezoekers getrokken, hetgeen ook een positieve spin-off opleverde voor de horeca-omzet. We moeten echter realistisch blijven, een dergelijk resultaat is eenmalig en zal niet structureel zijn. Het boeken van dergelijke producties brengt risico's met zich mee, ook voor het komende jaar zijn diverse (kleinere) producties geboekt. Voor het opvangen van de hiermee gepaard gaande risico's is een Overige reserve (risicofonds)

gevormd ad € 200.000. Het regulier bedrijfsresultaat bedraagt € 70.000 positief, mede ontstaan door de onverwachte subsidietoekenning van het Fonds Podiumkunsten ad € 45.000.

Bijzonder resultaat ad positief € 447.000

Het bijzonder resultaat is ontstaan doordat wij van de gemeente Heerlen jaarlijks een subsidiebedrag ontvangen voor onderhoud en afschrijvingen, terwijl de werkelijke uitgaven daarmee niet in de pas lopen, aangezien deze uitgaven later zullen plaatsvinden.

Samenvatting bijzonder resultaat:

• Bijdrage onderhoud	€	192.855
• Bijdrage afschrijvingen	€	454.250
• Afschrijvingslasten vervanging	€	63.920/-
• Onderhoud jaarlijks MOP	€	132.991/-
• Afschrijvingslasten groot onderhoud	€	3.605/-
TOTAAL	€	446.589

Het resultaat is ten gunste gebracht van de Algemene Reserve, waarbij echter de kanttekening wordt gemaakt dat deze bijzondere inkomsten buiten de vermogenstoets ASV gemeente Heerlen dienen te blijven, aangezien deze middelen, in beginsel, zijn bedoeld voor toekomstige vervanging inventaris/onderhoud, vrij te besteden door PLT.

ALGEMEEN

De vennootschap heeft de jaarrekening opgesteld volgens de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW. Het boekjaar van Parkstad Limburg Theaters NV loopt gelijk aan het kalenderjaar. De vennootschap heeft ten doel de exploitatie, zowel artistiek als commercieel, van de in de regio "Parkstad" gelegen theaters en andere podia; het verzorgen van een breed professioneel repertoire, in de ruimste zin des woords. De jaarrekening is opgemaakt d.d. 22 april 2016

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Tenzij anders vermeld worden activa en passiva opgenomen voor de nominale waarde.

Salderen

Een actief en een post van het vreemd vermogen worden gesaldeerd in de jaarrekening opgenomen uitsluitend indien en voor zover:

- Een deugdelijk juridisch instrument beschikbaar is om het actief en de post van het vreemd vermogen gesaldeerd en simultaan af te wikkelen; en
- Het stellige voornemen bestaat om het saldo als zodanig of beide posten simultaan af te wikkelen.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn opgenomen tegen de historische aanschafwaarde, verminderd met cumulatieve afschrijvingen. Afschrijvingen zijn gebaseerd op de geschatte economische levensduur. Bij verwerving gedurende het boekjaar wordt naar tijdsevenredigheid afgeschreven.

Indien de verwachting omtrent de afschrijvingsmethode, gebruiksduur en/of restwaarde in de loop van de tijd wijzigingen ondergaat, worden zij als een schattingswijziging verantwoord.

Het groot onderhoud is verwerkt volgens de componentenbenadering (activeren en afschrijven). De jaarlijkse onderhoudslasten zijn direct ten laste van het resultaat gebracht.

Buiten gebruik gestelde materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de kostprijs dan wel de lagere opbrengstwaarde.

Een materieel vast actief wordt niet langer in de balans opgenomen na vervreemding of wanneer geen toekomstige prestatie-eenheden van het gebruik of de vervreemding worden verwacht. De bate of last die voortvloeit uit de desinvestering wordt in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden onder andere primaire financiële instrumenten zoals vorderingen, effecten en schulden verstaan. Voor de grondslagen van de primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost.

Financiële vaste activa

Deelneming Parkstad Limburg Stadion Concerten B.V.

De deelneming is gewaardeerd tegen nettovermogenswaarde. De effecten worden gewaardeerd tegen de nominale waarde aangezien ze worden aangehouden tot het einde van de looptijd. Voor het eventuele risico van oninbaarheid wordt een voorziening gevormd.

Niet geconsolideerde deelnemingen waarin de groep invloed van betekenis uitoefent op het zakelijke en financiële beleid worden tegen de vermogensmutatiemethode gewaardeerd. Overeenkomstig deze methode worden de deelnemingen in de balans opgenomen tegen het aandeel van de groep in de nettovermogenswaarde vermeerderd met haar aandeel in de resultaten van de deelnemingen en haar aandeel in de directe mutaties in het eigen vermogen van de deelnemingen vanaf het moment van verwerving, bepaald volgens de grondslagen zoals vermeld in deze jaarrekening, verminderd met haar aandeel in de dividenduitkeringen van de deelnemingen. In de winst-en-verliesrekening wordt het aandeel van de groep in het resultaat van de deelnemingen opgenomen.

Overige effecten

De onder de financiële vaste activa opgenomen effecten worden bij de eerste verwerking opgenomen tegen reële waarde vermeerderd met de direct daaraan toe te rekenen transactiekosten. Gekochte obligaties die tot het einde van de looptijd worden aangehouden, worden na de eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs volgens de effectieve-rentemethode. Baten en lasten van obligaties gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt zodra de beleggingen aan een derde worden overgedragen of als sprake is van een bijzondere waardevermindering, alsmede via het amortisatieproces. Baten en lasten van aandelen gewaardeerd tegen kostprijs, worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt zodra de beleggingen aan een derde worden overgedragen of een bijzondere waardevermindering ondergaan. Ontvangen dividend wordt ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Vorraden

De voorraden horeca zijn gewaardeerd tegen de laatst bekende inkooprijzen. De overige voorraden zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs.

Vlottende vorderingen/vorderingen

De verstrekte leningen en overige vorderingen die geen onderdeel zijn van de handelsportefeuille, worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs minus benodigde voorziening voor oninbaarheid.

Liquide middelen

Onder liquide middelen worden verstaan kasmiddelen, de tegoeden op bankrekeningen en wissels en cheques. Deposito's worden onder liquide middelen opgenomen indien zij in feite – zij het eventueel met opoffering van rentebaten- ter onmiddellijke beschikking staan. Liquide middelen die (naar verwachting) langer dan twaalf maanden niet ter beschikking staan van de groep, worden als financiële vaste activa gerubriceerd.

Voorzieningen

Personeel gerelateerde voorzieningen worden opgenomen voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen van een onzekere omvang of met een onzeker tijdstip als gevolg van gebeurtenissen in het verleden. Indien het effect daarvan materieel is, worden de voorzieningen bepaald door de verwachte toekomstige kasstromen contant te maken met behulp van een actuele disconteringsvoet waarbij rekening is gehouden met de specifieke risico's die inherent zijn aan de verplichting.

Een voorziening wordt gevormd indien PLT op balansdatum een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting heeft waarvan het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang betrouwbaar is te schatten. De omvang van de voorziening wordt bepaald door de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen. Tenzij anders vermeld, worden voorzieningen gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien het waarschijnlijk is dat voor uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen een vergoeding van een derde zal worden ontvangen, wordt deze vergoeding gepresenteerd als een afzonderlijk actief.

Kortlopende schulden

Bij de eerste opname van kortlopende schulden worden deze opgenomen tegen reële waarde verminderd met (in geval van een financiële verplichting die niet tegen reële waarde, met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening, is opgenomen) de direct daaraan toe te rekenen transactiekosten. Financiële verplichtingen behoren tot de handelsportefeuille, indien deze zijn verworven of aangegaan met het doel deze verplichtingen op korte termijn te verkopen. Deze categorie wordt na de eerste waardering gewaardeerd tegen reële waarde zonder aftrek van eventuele transactiekosten bij vervreemding. Baten of lasten die voortvloeien uit veranderingen in de reële waarde worden

verwerkt in de winst-en-verliesrekening. De overige kortlopende schulden worden na de eerste waardering gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs volgens de effectieve-rentemethode. Winst of verlies worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen zodra de verplichtingen niet langer op de balans worden opgenomen, alsmede via het amortisatieproces.

Geamortiseerde kostprijs

De geamortiseerde kostprijs is het bedrag waarvoor een financieel actief of financiële verplichting bij de eerste verwerking in de balans wordt opgenomen verminderd met aflossingen op de hoofdsom, vermeerderd of verminderd met de via de effectieve-rentemethode bepaalde cumulatieve amortisatie van het verschil tussen dat eerste bedrag en het aflossingsbedrag en verminderd met eventuele afboekingen (direct, dan wel door het vormen van een voorziening) wegens bijzondere waardeverminderingen of oninbaarheid.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan het kalenderjaar waarop zij betrekking hebben.

Opbrengsten

Onder de netto omzet wordt verstaan de netto-omzet uit uitvoeringen, overige subsidies, horeca opbrengsten alsmede de overige bedrijfsopbrengsten. Onder netto-omzet wordt verstaan de opbrengst uit levering van goederen en diensten onder aftrek van kortingen en dergelijke en van over de omzet geheven belastingen. Indien het resultaat van een transactie aangaande het verlenen van een dienst betrouwbaar kan worden geschat en ontvangst van de opbrengst waarschijnlijk is, wordt de opbrengst met betrekking tot die dienst verwerkt naar rato van de verrichte prestaties. Opbrengst uit verkoop van goederen wordt in de winst-en-verliesrekening verwerkt als alle belangrijke rechten op economische voordelen alsmede alle belangrijke risico's met betrekking tot de goederen zijn overgedragen aan de koper, het bedrag van de opbrengst op betrouwbare wijze kan worden bepaald en ontvangst van de opbrengst waarschijnlijk is.

Subsidies worden ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde uitgaven komen, waarin de opbrengsten zijn gederfd dan wel waarin het exploitatietekort zich heeft voorgedaan.

Kosten

De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen van waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. (Voorzienbare) verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de

jaarrekening bekend zijn geworden en overigens wordt voldaan aan de voorwaarden voor het opnemen van voorzieningen.

Rente wordt toegerekend aan de opeenvolgende verslagperioden naar rato van de resterende hoofdsom. (Dis)agio en aflossingspremies worden als rentelast aan de opeenvolgende verslagperioden toegerekend zodanig dat tezamen met de over de lening verschuldigde rentevergoeding de effectieve rente in de winst-en-verliesrekening wordt verwerkt en in de balans de amortisatiewaarde van de schuld. Periodieke rentelasten en soortgelijke lasten komen ten laste van het jaar waarover zij verschuldigd worden.

Pensioenen

Het werkgeversdeel van de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie wordt als last in de winst- en verliesrekening verantwoord. Te betalen premie, betrekking hebbende op werkgevers- en werknemersdeel, dan wel de vooruitbetaalde premie per jaareinde wordt als overlopend passief respectievelijk overlopend actief verantwoord.

Vennootschapsbelasting

Op grond van artikel 2 lid 7 van de Wet Vennootschapsbelasting is de vennootschap niet belastingplichtig, aangezien de aandelen volledig in bezit zijn van de gemeenten Heerlen en Kerkrade. Op 1 januari 2016 is de "Wet VPB-plicht overheidsondernemingen" ingevoerd, waardoor PLT per 1 januari 2016 VPB-plichtig is.

TOELICHTING OP DE BALANSActiva**VASTE ACTIVA****(1) Materiële vaste activa**

De materiële vaste activa zijn ultimo 2015 als volgt samengesteld:

Inventaris, Installaties e.d.

	Totaal
Aanschafwaarden	920.516
Cumulatieve afschrijvingen	343.416
Boekwaarde einde boekjaar	577.100

Activa die eind 2014 geheel waren afgeschreven zijn niet meer in dit verloopoverzicht opgenomen.

Het verloop van de boekwaarde van de materiële vaste activa is als volgt:

Boekwaarde 1 januari 2015	428.937
Bij: Aanschaffingen	259.743
Af: Afschrijvingen	111.580
Boekwaarde einde boekjaar	577.100

De gebouwen zijn in eigendom van de gemeenten Heerlen en Kerkrade en door Parkstad Limburg Theaters langdurig van hen gehuurd. Wegens renovatie van Theater Kerkrade is de huur vanaf 1 april 2014 (tijdelijk) stopgezet.

Theater Heerlen is gerevitaliseerd. Ook de nieuwe theatertechniek, inventaris en ICT-middelen zijn geïnvesteerd door de gemeente Heerlen. Begin 2014 zijn met de gemeente Heerlen afspraken gemaakt over welk gedeelte van deze activa PLT kan beschikken en waarvoor PLT de vervangingsplicht heeft binnen de kaders van veiligheid en kwaliteit.

Na ruim 6 jaar, in september 2013, heeft een volledige ICT-migratie plaatsgevonden, waardoor de continuïteit gewaarborgd is. In 2014 is de Sfeerbeleving in de VEBEGOfoyer verbeterd door het ophangen van bollampen en plaatsen van tafels, tevens zijn de nissen in de omloop van de Limburgzaal ingericht als horecapunten. Deze investeringen zijn gefinancierd met middelen van de Stichting Mecenass PLT.

Begin 2014 zijn tevens de afspraken afgerond met de gemeente Heerlen over de verdeling van het uit te voeren huurders- en eigenaarsonderhoud en de daarbij benodigde dekkingsmiddelen. De huurdersonderhoudswerkzaamheden die betrekking hebben op jaarlijks terugkerend onderhoud worden direct ten laste van de exploitatie gebracht. Onderhoud dat plaatsvindt met een grotere tijdsinterval wordt geactiveerd en afgeschreven, in 2014/2015 was dit een bedrag ad ca. € 23.191.

In 2015 heeft vooral vervanging plaatsgevonden van schijnwerpers, lichttafels, intercom en een mengtafel.

Veel activa uit het 'oude' Theater Heerlen is in de loop van 2003 overgeplaatst naar Theater Kerkrade waar zij tot de tijdelijke sluiting in april 2014 dienst deed. Met de Gemeente Kerkrade zijn de afspraken over de bijdragen in de kosten van 'niet gebouw gebonden inventaris', zie rapport Berenschot, in 2008 afgerond. Daarmee kunnen we het verleden achter ons laten en ons op de toekomst richten. Met de gemeente Kerkrade moeten nu nieuwe procesafspraken gemaakt worden over de nieuw te plegen investeringen in het Theater.

De volgende afschrijvingstermijnen worden gehanteerd:

• Licht	5 en 8 jaar
• Audio	m.n. 5 jaar
• Aanpassing DSM Theatercafé, Sfeerbeleving VEBEGOfoyer, Uitbreiding nissen Limburgzaal	5 jaar
• Vleugels	variërend 10 en 15 jaar
• ICT	m.n. 5 jaar

Financiële vaste activa

(2) Deelneming

PLT heeft samen met Stadion Kerkrade Exploitatie B.V. (Roda J.C.) opgericht de Parkstad Limburg Stadion Concerten B.V. Bij de oprichting zijn 180 aandelen van € 100 nominaal geplaatst, waarin door PLT voor 50% wordt deelgenomen.

Waarde deelneming op basis van laatst beschikbare jaarrekening 2012 € 5.731.

(3) Effecten

	2015	2014
Stand begin boekjaar	429.550	528.800
Aankoop Effecten	819.298	0
Aflossing Effecten	-258.000	-99.250
Stand einde boekjaar	990.848	429.550

VLOTTENDE ACTIVA

(4) Voorraden

De voorraden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2015	2014
Horeca	29.690	26.029
Emballage	5.010	4.757
Parkeerkaarten	82.242	27.726
Totaal	116.942	58.512

(5/6) Debiteuren/Vordering op participanten	2015	2014
Debiteuren	255.476	301.648
Gemeente Heerlen	274.986	498.370
Gemeente Kerkrade	14.666	8.534
Voorziening	-13.959	- 6.825
Totaal	531.169	801.727

(7) Belastingen	2015	2014
Omzetbelasting	162.042	15.230
Totaal	162.042	15.230

(8) Overige vorderingen	2015	2014
Nog te ontvangen rentes	36.752	47.130
Overige vorderingen	124.719	108.840
Kaartverkoop	23.111	64.135
Rekening Courant Stichting Mecenass PLT	32.570	138.646
Totaal	217.152	358.751

(9) Liquide middelen	2015	2014
Kas	151.063	126.478
Rabobank	3.845.251	3.996.395
Totaal	3.996.314	4.122.873

De liquide middelen staan vrij ter beschikking. Per einde jaar, halverwege het seizoen, worden zij in hoge mate gevoed door vooruit ontvangen entreegelden.

Passiva**EIGEN VERMOGEN****(10) Gestort en opgevraagd aandelenkapitaal**

Het geplaatste en gestorte kapitaal bedraagt € 680.670,- verdeeld in 1.500 gewone aandelen van € 453,78 nominaal. De gemeente Heerlen heeft 1050 aandelen, de gemeente Kerkrade 450 aandelen.

(11) Algemene reserve

Het verloop van deze post is als volgt:

	2015	2014
Stand begin boekjaar	2.106.603	200.919
Bestemming Resultaat 2015/2014	517.473	1.905.684
Stand einde boekjaar	2.624.076	2.106.603

Het resultaat over 2015 ad € 717.473 positief is voor een bedrag ad € 517.473 ten gunste gebracht van de Algemene Reserve en € 200.000 ten gunste van de Overige reserve (risicofonds). De relatief forse toename van de Algemene Reserve wordt veroorzaakt door het bijzondere resultaat ad € 447.000, wat wordt toegelicht bij de Analyse Resultaat.

Ca € 2.3 mln. van deze Algemene Reserve heeft betrekking op vanaf 2014 ontvangen middelen van de gemeente Heerlen ten behoeve van het toekomstig vervangen van inventaris en het uitvoeren van onderhoud. Deze middelen dienen derhalve buiten de vermogenstoets ASV gemeente Heerlen te blijven.

(12) Overige reserve (risicofonds)

Het verloop van deze post is als volgt:

	2015	2014
Stand begin boekjaar	0	0
Bestemming Resultaat 2015/2014	200.000	0
Stand einde boekjaar	200.000	0

Het resultaat over 2015 ad € 717.473 positief is voor een bedrag ad € 517.473 ten gunste gebracht van de Algemene Reserve en € 200.000 ten gunste de Overige reserve (risicofonds).

Ca € 200.000 positief resultaat is mede ontstaan door de succesvolle productie War Horse in het voorjaar van 2015. Deze theaterproductie heeft boven verwachting veel bezoekers getrokken, wat ook een positieve spin-off opleverde voor de horeca-omzet. We moeten echter realistisch blijven, een dergelijk resultaat is eenmalig en zal niet structureel zijn. Het boeken van dergelijke producties brengt risico's met zich mee, ook voor het komende jaar zijn diverse (kleinere) producties geboekt. Voor het opvangen van de hiermee gepaard gaande risico's is een Overige reserve (risicofonds) gevormd.

VOORZIENINGEN**(13) Voorziening Jubileumuitkeringen**

	2015	2014
Stand per begin boekjaar	47.000	50.750
Toevoeging	3.163	1.912
Af: aangewend	-4.663	-5.662
Stand per einde boekjaar	45.500	47.000

KORTLOPENDE SCHULDEN

(14) Overlopende passiva	2015	2014
Vooruit ontvangen entreegelden	1.745.111	2.252.020
Te betalen loonkosten	58.381	51.293
Te betalen accountantskosten	11.808	9.210
Te betalen vakantietoeslag	63.368	66.434
Te betalen vakantiedagenverplichting	87.043	88.365
Overige verplichtingen	426.767	403.971
Totaal	2.392.478	2.871.293

Onder de Overige verplichtingen is een bedrag ad € 153.716 opgenomen, wegens ontvangen investeringsbijdragen van de Stichting Mecenas PLT. Deze investeringsbijdragen vallen vrij gelijk aan de afschrijving op de betreffende investeringen (zoals uitbreiding DSM Theatercafé, Sfeerbeleving VEBEGOfoyer). Hiervan heeft € 109.660 betrekking op afschrijvingen ná 2015 (langlopend).

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Hieronder vallen onder andere de huurcontracten van de twee theatergebouwen: Theater Heerlen t/m 2018, met een stilzwijgende verlenging van vijf jaar, jaarlijkse huur ca € 218.000. De huur van Theater Kerkrade is wegens renovatie (tijdelijk) stopgezet. Daarnaast zijn er het leasecontract leaseauto directie t/m medio 2018; het schoonmaakcontract voor onze theatergebouwen tm 2017; het SLA-contract (Service Level Agreement) voor onze ICT-omgeving t/m 2018.

TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENINGBaten**(15) Netto-omzet**

Betreft naast de netto- recettes ook de horecaopbrengsten, alsmede algemene festivalsubsidies, bespreekgeld en de verhuur van de accommodatie.

Deze is als volgt te specificeren:

	2015	2014
Uitvoeringen/recettes	4.995.643	3.321.979
Subsidie-overige	87.500	149.250
Horeca	980.590	765.989
Verhuur accommodaties	106.830	118.353
Overige bedrijfsopbrengsten	607.917	605.008
Vrijval bestemmingsreserve	0	100.000
Totaal	6.778.480	5.060.579

(16) Subsidies

De subsidies kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2015	2014
Exploitatiesubsidie gemeente Heerlen	2.080.131	2.080.131
Exploitatiesubsidie gemeente Heerlen, afschrijvingen	454.250	0
Exploitatiesubsidie gemeente Heerlen, onderhoud	192.855	192.855
Gemeente Heerlen, éénmalige bijdrage vervanging inventaris/onderhoud	0	1.069.706
Gemeente Heerlen, bijdrage kapitaalslasten	0	-13.285
Exploitatiesubsidie gemeente Kerkrade	529.202	652.887
Totaal	3.256.438	3.982.294

Bedrijfslasten

(17)Personeelskosten

Het aantal medewerkers, ultimo 2015, is ten opzichte van ultimo 2014 redelijk in lijn gebleven, t.w. 111 personen (ca 55 FTE's), waarvan 96 personen (ca 47 FTE's) betrekking hebben op werknemers op de eigen loonlijst (zowel vaste uren als oproep-uren) en 15 (ca 9 FTE's) personen op inhuur- en uitzendkrachten. Daarnaast ondersteunen ca 51 (2014: 46) vrijwilligers PLT, met diverse werkzaamheden.

De (vroeg)pensioenen van de werknemers van Parkstad Limburg Theaters NV zijn ondergebracht bij het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds. Er is hier sprake van een toegezegde pensioenregeling overeenkomstig RJ271. De pensioenregeling is verwerkt in de jaarrekening als een toegezegde bijdrageregeling, er is overeenkomstig RJ271 voldaan aan de voorwaarden dat:

- PLT is aangesloten bij een bedrijfstakpensioenfonds en tezamen met andere rechtspersonen dezelfde pensioenregeling toepast, waarbij het voor het pensioenfonds niet mogelijk is de positie per aangesloten onderneming te bepalen en;
- PLT geen verplichting heeft tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds, anders dan het voldoen van hogere toekomstige premies.

(17)Beloning Commissarissen en Bestuurder

De vergoeding in 2015 voor de Raad van Commissarissen, bestaande uit 4 personen, bedroeg € 15.607 (2014: € 16.981). De vergoeding is afhankelijk van het aantal vergaderingen en bijeenkomsten, waardoor ze per jaar kan fluctueren. De totale kosten in 2015 (inclusief werkgeverslasten sociale verzekeringspremies en pensioenpremies) ten behoeve van de bestuurder, bedroegen € 137.000, -. Parkstad Limburg Theaters hoeft de WNT (Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector) niet toe te passen, de beloning blijft echter ver beneden deze norm ad € 178.000. Honorering volgt de Richtlijnen bezoldiging directeurs private theaters en concertgebouwen van de Werkgeversvereniging Nederlandse Podia en volgt de CAO Nederlandse Podia. Het arbeidscontract heeft een onbepaalde duur.

(18)Overige Personeelskosten

Hieronder zijn onder andere begrepen de studiekosten, reis- en verblijfkosten en ziektekosten.

(19)Overige bedrijfskosten

Deze kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2015	2014
Huur gebouwen	217.043	238.064
Algemene educatie, reclame- en voorlichtingskosten	617.521	464.007
Onderhoud	132.991	109.761
Advieskosten	26.640	2.134
Schoonmaken gebouw	128.986	130.687
Gas, water, elektra	208.533	257.364
Diversen	449.428	344.788
Vrijval onderhoudsvoorziening	0	-271.548
Vrijval verplichting gemeente Heerlen	0	-472.000
Totaal	1.781.142	803.257

OVERIGE GEGEVENS

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Algemene Vergadering van Parkstad Limburg Theaters N.V.

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening van Parkstad Limburg Theaters N.V. te Heerlen gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2015 en de winst-en-verliesrekening over 2015 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van de directie

De directie van de vennootschap is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW). De directie is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door de directie van de vennootschap gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Parkstad Limburg Theaters N.V. per 31 december 2015 en van het resultaat over 2015 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2: 393 lid 5 onder e BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd.

Maastricht, 22 april 2016

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. D.H.M. Delissen RA

Statutaire winstbestemming

Artikel 26 van de statuten:

1. Indien de winst- en verliesrekening een bedrag aanwijst als winst, zal die winst in de eerste plaats worden aangewend tot dekking van vroegere verliezen.
2. Zodra alle verliezen zijn aangezuiverd, zal van de overblijvende winst een nader door de algemene vergadering te bepalen bedrag worden gestort in een reservefonds.
3. Datgene wat na de in het vorige lid bedoelde storting in het reservefonds als onverdeelde winst overblijft, is behoudens het in lid 5 van dit artikel bepaalde, ter beschikking van de algemene vergadering.
4. Ten laste van de door de wet voorgeschreven reserves, mag een tekort slechts worden gedelgd voor zover de wet dat toelaat.
5. De vennootschap kan op de voor uitkering vatbare winst slechts uitkeringen doen voor zover haar eigen vermogen groter is dan het bedrag van het gestorte en opgevraagde deel van het kapitaal, vermeerderd met de reserves die krachtens de wet moeten worden aangehouden.
6. Uitkering van winst geschiedt na de goedkeuring van de jaarrekening, waaruit blijkt dat zij geoorloofd is.

Het resultaat over 2015 ad € 717.473 positief is voor een bedrag ad € 517.473 ten gunste gebracht van de Algemene Reserve en € 200.000 ten gunste van de Overige reserve (risicofonds).

Heerlen, 22 april 2016

B.M. Schoonderwoerd,
directeur